

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-4-019 **(Menfi Tespit/Muafiyet)**
Karar Sayısı : 25-18/421-197
Karar Tarihi : 09.05.2025

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Şükran KODALAK, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Cengiz ÇOLAK,
Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER: Cüneyd DAL, Burçin GÜLEŞ, Alican ŞENTÜRK,
Emine YAŞAR, Ayberk GÜLTEKİN, Büşra ÖZKUL

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Yapı ve Kredi Bankası AŞ
Temsilcileri: Av. Prof. Dr. İ. Yılmaz ASLAN, Av. Orhan ÜNAL
Gazi Umur Paşa Sok. Bimar Plaza 38/8 Balmumcu, Beşiktaş,
İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Yapı ve Kredi Bankası AŞ ile World programı üyesi diğer bankalar arasında akdedilen World Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmelerine menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 10.06.2021 ve 05.08.2021 tarihli toplantılarında 21-30/387-M ve 21-37/537-M sayılı kararlar ile Türkiye’de banka ve kredi kartı ihraç eden bazı bankaların, kendi POS¹ hizmetlerine ödeme kuruluşlarının² erişimini engellemek ve çeşitli dışlayıcı eylemlerde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’u (4054 sayılı Kanun) ihlal ettikleri iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Önaraştırma sonucunda 07.04.2022 tarihli ve 22-16/265-119 sayılı Kurul kararı ile anılan iddialara yönelik önaraştırma tarafı teşebbüslere soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir³.
- (3) Önaraştırma sonunda hazırlanan 31.03.2022 tarih ve 2021-4-038/ÖA sayılı raporda, Bonus ve World ortak markalı kredi kartı programlarının temelini oluşturan marka paylaşım sözleşmelerinde yer alan ve program üyesi bankaların başka kart programlarında yer alamaması ile yine program üyesi bankaların belli durumlarda birbirlerinin üye işyeri ağında bulunan işyerlerine teklif verememesine yönelik bazı

¹ Point of sale: Ödeme işleminin yapıldığı konum/nokta/altyapı.

² Şikâyeteye konu iddiaların ödeme kabul hizmetlerine ilişkin olması ve ilgili mevzuat uyarınca elektronik para kuruluşlarının, ödeme kuruluşu faaliyetlerini de yürütebiliyor olması dikkate alındığında, işbu kararın devamında her iki tür kuruluşu kapsayacak şekilde ödeme kuruluşları ifadesi kullanılacak olup ayrıca belirtilmesi gerekmedikçe elektronik para kuruluşları ifadesi kullanılmayacaktır.

³ Bununla birlikte, anılan raporun görüşüldüğü Kurul gündeminde Kurul, 07.04.2022 tarih ve 22-19/265-M(1) sayılı kararı ile QNB Finansbank AŞ ve T.C. Ziraat Bankası AŞ’nin, ödeme kuruluşlarına yönelik müşteri sınırlaması uygulamak suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiği iddiasının Kurul gündeminde ek çalışma yapmak üzere incelemeye alınmasına karar vermiştir. QNB Finansbank AŞ hakkındaki ek çalışma süreci Kurulun 08.12.2022 tarih ve 22-54/833-343 sayılı kararı ile sonlandırılmış ve teşebbüs hakkında herhangi ihlalden bahisle idari bir yaptırım uygulanmamıştır.

sınırlamaların, güncel piyasa koşullarında yeniden değerlendirilmesinin gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Konuya ilişkin olarak söz konusu Öneri Raporunda;

- Marka paylaşım sözleşmelerindeki rekabet etmeme yükümlülükleri uyarınca, ilgili marka altında kredi kartı ihraç ve kabul etme yetkisini elde eden program üyesi bankaların, başka bir ortak markalı kredi kartı programı altında faaliyet göstermelerinin engellendiği,
- Marka paylaşım sözleşmelerinde program üyesi bankaların üye işyeri edinimine yönelik sınırlamalar kapsamında program üyesi bankaların tümü ya da sadece katılımcı bankalar için geçerli olacak şekilde ilgili bankaların, program üyesi bir diğer bankanın ya da program işleticisi bankanın hizmet sunduğu üye işyeri ile çalışmasının yasaklandığı,
- Üye işyeri edinimine yönelik sınırlamaların bir diğer görünümü olarak program üyesi bankaların üye işyeri ilişkisinin sona erdiği işyerlerine program üyesi diğer bankalarca hizmet sunulması için belirli sürelerin geçmesinin şart tutulduğu,
- Söz konusu rekabet etmeme yükümlülüklerinin, özellikle kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetlerde bankaların ve ödeme kuruluşlarının etkin şekilde rekabet etmesini engelleyebileceği ve bu durumun üye işyerlerinin ve kart hamillerinin tercihlerini kısıtlayabileceği,
- Kurulun marka paylaşım sözleşmelerine ilişkin verdiği muafiyet kararlarından sonraki süreçte, ödeme hizmetleri alanında birçok gelişmenin yaşandığı ve piyasa dinamiklerinin değişime uğradığı, bu kapsamda rapordan önceki son iki yıllık süreçte, 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun'da (6493 sayılı Kanun) ve ikincil düzenlemelerde kapsamlı değişikliklere gidildiği, ödeme kuruluşlarının pazardaki etkinliklerinin artması ve açık bankacılığa geçiş noktasında altyapı çalışmalarının başladığı ve ödeme hizmetleri alanında pazar dinamiklerini etkileyen önemli gelişmelerin yaşandığı,
- Diğer taraftan bahsi geçen rekabet etmeme yükümlülüklerini içeren marka paylaşım sözleşmelerinin, Kurulun çok sayıda muafiyet kararına⁴ konu olduğu ve Kurulun, pazarda meydana getirdiği etkinlik artışı nedeniyle anılan sözleşmelere muafiyet tanıdığı göz önünde bulundurulduğunda; söz konusu rekabet etmeme yükümlülüklerinin marka imajının korunması, kredi kartı programının etkinliğinin artırılması, program içi istikrar ve bütünlüğün sağlanması gibi savunmalar ekseninde güncel piyasa koşulları dikkate alınarak 4054 sayılı Kanun'un 13/1(a) maddesi uyarınca yeniden incelenmesi gerektiği

hususlarına yer verilmiştir.

- (4) Öneri Raporundaki tespitler doğrultusunda, Kurulun 07.04.2022 tarih ve 22-16/265-M (2) sayılı kararı ile 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyetin geri alınmasının gerekli olup olmadığının tespiti adına, Kurulun muhtelif kararları ile muafiyet tanınan Bonus Kredi Kartı Programı Paylaşımı Sözleşmelerine (Bonus Sözleşmeleri) yönelik inceleme başlatılmasına karar verilmiştir. Aynı tarihli Kurul toplantısında ayrıca 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyetin geri alınmasının gerekli olup olmadığının tespiti adına, Kurulun muhtelif kararları ile muafiyet tanınan World Kredi Kartı Programı İşbirliği Sözleşmelerine (World Sözleşmeleri) yönelik de inceleme başlatılmasına 22-16/265-M (3) ile karar verilmiştir. Anılan kararlar uyarınca başlatılan her iki incelemenin ayrı dosya numaraları

⁴ Örneğin, Kurulun 08.08.2018 tarih ve 18-27/447-217 sayılı, 08.08.2018 tarih ve 18-27/448-218 sayılı, 08.08.2018 tarih ve 18-27/449-219 sayılı, 13.06.2019 tarih ve 19-21/313-137 sayılı kararları.

altında yürütülmesine karar verilmiş olup işbu kararın konusunu World Sözleşmelerine yönelik muafiyet incelemesi oluşturmaktadır.

- (5) World Sözleşmelerine yönelik alınan Kurul kararı uyarınca Yapı ve Kredi Bankası AŞ'ye (YAPIKREDİ) gönderilen 09.05.2022 tarih ve 43298 sayılı yazı ile World Sözleşmelerinin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi açısından değerlendirilebilmesini teminen muafiyet başvuru formunun hazırlanıp gönderilmesi talep edilmiştir⁵. Bu kapsamda YAPIKREDİ tarafından World Programına dâhil tüm bankalar ile akdedilen World Sözleşmelerini kapsayacak şekilde sunulan muafiyet başvurusu 04.07.2022 tarih ve 29454 sayılı ile Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına intikal etmiştir. YAPIKREDİ tarafından yapılan başvurular kapsamında;
- YAPIKREDİ ile Türkiye Vakıflar Bankası TAO (VAKIFBANK) arasında 30.06.2008 tarihinde akdedilen World Sözleşmesi'nin bulunduğu,
 - YAPIKREDİ ile Anadolubank AŞ (ANADOLUBANK) arasında 30.06.2008 tarihinde akdedilen World Sözleşmesi, yine ANADOLUBANK ile 13.11.2011 tarihinde akdedilen World Sözleşmesi'ne Ek Sözleşme ve ANADOLUBANK ile 01.07.2013 tarihinde akdedilen Ek Protokol'ün bulunduğu⁶,
 - YAPIKREDİ ile Albaraka Türk Katılım Bankası AŞ (ALBARAKA) arasında 29.07.2011 tarihinde akdedilen World Sözleşmesi'nin bulunduğu

belirtilmiş ve söz konusu sözleşmelere muafiyet tanınması talep edilmiştir.

- (6) Dosya kapsamında yürütülen incelemeler çerçevesinde 12.07.2023 tarih ve 68085 sayılı yazı ile World Programı işleticisi YAPIKREDİ'den, 18.09.2023 tarih ve 72880 sayılı yazı ile World Programı üyeleri VAKIFBANK, ALBARAKA ve ANADOLUBANK'tan bilgi ve belge taleplerinde bulunulmuştur. Söz konusu bilgi ve belge taleplerine karşılık VAKIFBANK'ın 01.11.2023 tarih ve 44122 sayılı, ALBARAKA'nın 31.10.2023 tarih ve 44067 sayılı ve ANADOLUBANK'ın 26.10.2023 tarih ve 43921 sayılı, 26.10.2023 tarih ve 43928 sayılı ve 27.10.2023 tarih ve 43953 sayılı cevabi yazıları Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (7) İlaveten 18.09.2023 tarihli ve 72882 sayılı yazı ile ödeme kuruluşları; İyzi Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri AŞ'nin (IYZICO), TURK Elektronik Para AŞ'nin (PARAM), Turkcell Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri AŞ (PAYCELL), Aypara Ödeme Kuruluşu AŞ (AYPARA), PayTR Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu AŞ (PAYTR), Paynet Ödeme Hizmetleri AŞ (PAYNET), Ozan Elektronik Para AŞ (OZAN), Moka Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu AŞ (MOKA), Octet Express Ödeme Kuruluşu AŞ (OCTET) ve Ödeal Ödeme Kuruluşu AŞ'den (ÖDEAL) bilgi ve belge taleplerinde bulunulmuştur. Ödeme kuruluşlarından OCTET'in 30.10.2023 tarih ve 44004 sayılı, MOKA'nın 30.10.2023 tarih ve 44020 sayılı ve 01.11.2023 tarih ve 44120 sayılı, PARAM'ın 30.10.2023 tarih ve 44047 sayılı, IYZICO'nun 30.10.2023 tarih ve 44054 sayılı ve 31.10.2023 tarih ve 44053 sayılı ve 01.11.2023 tarih ve 44131 sayılı, OZAN'ın 01.11.2023 tarih ve 44115 sayılı, AYPARA'nın 02.11.2023 tarih ve 44160 sayılı, PAYCELL'in 02.11.2023 tarih ve 44166 sayılı, PAYTR'nin 07.11.2023 tarih ve

⁵ İlgili yazıda, usul ekonomisi bakımından tek bir muafiyet başvurusunda bulunulması ve bu başvuru kapsamında YAPIKREDİ ve diğer bankalar arasında akdedilmiş olan tüm marka paylaşım sözleşmelerine yönelik açıklamalara yer verilmesi istenmiştir.

⁶ YAPIKREDİ tarafından gönderilen cevabi yazıda mevcut durumda YAPIKREDİ ile ANADOLUBANK arasındaki; 30.06.2023 tarihinde sona eren Ana Sözleşme'nin süresinin, ilgili Sözleşme'nin 18. maddesi uyarınca (.....) yıl daha uzatılmasının değerlendirildiği ve (.....) tarihli taslak uzatma Ek Protokolü'nün ANADOLUBANK ile paylaşılmasının planlandığı belirtilmektedir.

44314 sayılı, PAYNET'in 27.10.2023 tarih ve 43949 sayılı ve ÖDEAL'in 24.02.2025 tarih ve 63763 sayılı cevabi yazıları Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

(8) Buna ek olarak 29.11.2023 tarih ve 78076 sayılı ve 29.11.2023 tarih ve 78075 sayılı yazılar ile üye işyerlerinden;

- BİM Birleşik Mağazalar AŞ (BİM), Yeni Mağazacılık AŞ (A101), Migros Ticaret AŞ (MİGROS), Şok Marketler Ticaret AŞ (ŞOK), DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ (HEPSİBURADA), Media Markt Turkey Ticaret Ltd. Şti. (MEDIAMARKT), D-Market Elektronik Hizmetler ve Tic. AŞ (TRENDYOL), Vatan Bilgisayar San. ve Tic. AŞ (VATAN), Teknosa İç ve Dış Tic. AŞ (TEKNOSA), Çiçeksepeti İnternet Hizmetleri AŞ (ÇİÇEKSEPETİ), Çağatay Evcil Hayvan Mamaları ve Yem Ürünleri San. ve Tic. AŞ (ÇAĞATAY YEM), Şenpiliç Gıda San. AŞ (ŞENPİLİÇ), Erkişi İçecek San. ve Tic. Ltd. Şti. (ERKİŞİ), LC Waikiki Mağazacılık Hizmetleri Ticaret AŞ (LC WAIKIKI), Koçtaş Yapı Marketleri Tic. AŞ (KOÇTAŞ), Allianz Sigorta AŞ (ALLIANZ), Aksigorta AŞ (AKSIGORTA), Yataş Yatak ve Yorgan San. Tic. AŞ (YATAŞ), Gratis İç ve Dış Ticaret AŞ (GRATİS), Sahibinden Bilgi Teknolojileri Paz. ve Tic. AŞ (SAHİBİNDEN), Atasun Optik Perakende Tic. AŞ (ATASUN),
- Toros Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ (TOROS TARIM), TK Tarım Kredi Pazarlama ve Marketçilik AŞ (TK TARIM), Getir Perakende Lojistik AŞ (GETİR), Genpa Telekomünikasyon ve İletişim Hiz. San. Tic. AŞ (GENPA), Unifree Duty Free İşletmeciliği AŞ (UNIFREE), Altıncılıklar Kahve Kakao Ürünleri Ticaret ve Sanayi AŞ (ALTINKILIÇLAR), Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret AŞ (KOTON), Marshall Boya ve Vernik Sanayii AŞ (MARSHALL), Quick Sigorta AŞ (OUICK SİGORTA), Özyeğin Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi AŞ, Medicana Hastane İşletmeciliği AŞ (MEDICANA), Teverpan Mdf Levha Sanayii ve Tic. AŞ (TEVERPAN), Yatsan Mağazacılık Sat. Paz. Dağ. ve Tic. AŞ (YATSAN), Baloğlu Gıda Maddeleri San. ve Tic. Limited Şirketi, Atom Bilişim Bilgisayar Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti. (ATOM BİLİŞİM),
- Aysan Elektrik Sanayi ve Dış Ticaret Limited Şirketi, Bursa Sezer Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (SEZER GIDA), Talip Kuruyemiş Tarım Ürünleri İnşaat Otomotiv Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (TALİP KURUYEMİŞ), Gezer Konfeksiyon Giyim İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (GEZER), Bereke Demir Çelik Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti., Kale Sigorta Aracılık Hiz. AŞ, Orkav Orman Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti., Saygı Hastanesi Sağlık Hizmetleri AŞ, Gelişim Üniversitesi Teknoloji Merkezi AŞ (GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ), Aydın Badem Ceviz Tarımsal ve Gıda Ürünleri Paz. Tic. Ltd. Şti. (AYDIN BADEM), Nihoruz Gıda Sanayi ve Ticaret AŞ (NİHORUZ GIDA), Doğu Elektrik San. Tic. ve Taah. Ltd. Şti. (DOĞUŞ ELEKTRİK), Sünpor Isı Yalıtım Plastik ve İnş. San. Dış. Tic. Nak. Ltd. Şti., Arkun Unlu Mamülleri Gıda Tarım Hayv. İnş. İth. İhr. Tic. ve San. Ltd. Şti., Fatih Et İnşaat Gıda Otomotiv Sanayi ve Dış Tic. AŞ,
- Bimpeks Turizm Tekstil Otomotiv San. ve Tic. AŞ (BİMPEKS), Ekol Turizm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti., Mahmutoglu Elektronik San. ve Tic. Ltd. Şti. (MAHMUTOĞLU ELEKTRONİK), Tepeli Sigorta Aracılık Hiz. Ltd. Şti. (TEPELİ SİGORTA), Ergenç Sigorta Aracılık Hiz. Ltd. Şti., Çamsan Ordu Ağaç San. ve Tic. AŞ (ÇAMSAN), Parlak Gelecek Eğitim Kur. Tic. Ltd. Şti. (PARLAK GELECEK), Atakmedi Medikal San. ve Tic. Ltd. Şti., Tudem Eğitim Hizmetleri San. ve Tic. AŞ'den

bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur.

- (9) Bahse konu bilgi ve belge taleplerine ilişkin cevabi yazılar;
- ERKİŞİ tarafından 04.12.2023 tarih ve 45610 sayı, ERGENÇ SİGORTA tarafından 05.12.2023 tarih ve 45693 sayı ile 20.12.2023 tarih ve 46379 sayı, AYDIN BADEM tarafından 12.12.2023 tarih ve 45931 sayı, MAHMUTOĞLU ELEKTRONİK tarafından 13.12.2023 tarih ve 45990 sayı, GRATIS tarafından 14.12.2023 tarih ve 46010 sayı, GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ tarafından 14.12.2023 tarih ve 46038 sayı, BİM tarafından 14.12.2023 tarih ve 46033 sayı, TEPELİ SİGORTA tarafından 15.12.2023 tarih ve 46080 sayı, MEDICANA tarafından 15.12.2023 tarih ve 46078 sayı ile 25.04.2024 tarih ve 51233 sayı, TK TARIM tarafından 18.12.2023 tarih ve 46140 sayı ile 20.12.2023 tarih ve 46325 sayı, NİHORUZ GIDA tarafından 18.12.2023 tarih ve 46166 sayı,
 - GEZER tarafından 19.12.2023 tarih ve 46243 sayı, TEKNOSA tarafından 19.12.2023 tarih ve 46250 sayı, SEZER GIDA tarafından 19.12.2023 tarih ve 46248 sayı, ÇAMSAN tarafından 19.12.2023 tarih ve 46258 sayı, TOROS TARIM tarafından 19.12.2023 tarih ve 46292 sayı ile 22.12.2023 tarih ve 46476 sayı, ŞENPİLİÇ tarafından 20.12.2023 tarih ve 46311 sayı, MARSHALL tarafından 20.12.2023 tarih ve 46302 sayı, ALLIANZ tarafından 20.12.2023 tarih ve 46319 sayı, KOTON tarafından 20.12.2023 tarih ve 46321 sayı, BİMPEKS tarafından 20.12.2023 tarih ve 46326 sayı, ATASUN tarafından 20.12.2023 tarih ve 46331 sayı, TRENDYOL tarafından 20.12.2023 tarih ve 46336 sayı, SAHİBİNDEN tarafından 22.12.2023 tarih ve 46483 sayı ile,
 - VATAN tarafından 21.12.2023 tarih ve 46387 sayı ile 20.12.2023 tarih ve 46365 sayı, AKSİGORTA tarafından 20.12.2023 tarih ve 46377 sayı, ŞOK tarafından 20.12.2023 tarih ve 46373 sayı, MİGROS tarafından 20.12.2023 tarih ve 46376 sayı, YATAŞ tarafından 20.12.2023 tarih ve 46359 sayı ile ve 22.12.2023 tarih ve 46480 sayı, QUICK SİGORTA tarafından 20.12.2023 tarih ve 46361 sayı ile 21.12.2023 tarih ve 46410 sayı, LC WAIKIKI tarafından 20.12.2023 tarih ve 46363 sayı ile 26.12.2023 tarih ve 46604 sayı, ATOM BİLİŞİM tarafından 21.12.2023 tarih ve 46392 sayı, GETİR tarafından 22.12.2023 tarih ve 46473 sayı, GENPA tarafından 22.12.2023 tarih ve 46474 sayı, TEVERPAN tarafından 25.12.2023 tarih ve 46551 sayı,
 - YATSAN tarafından 25.12.2023 tarih ve 46550 sayı, TALİP KURUYEMİŞ tarafından 25.12.2023 tarih ve 46547 sayı, SAYGI HASTANESİ tarafından 25.12.2023 tarih ve 46553 sayı, ALTINKILIÇLAR tarafından 26.12.2023 tarih ve 46612 sayı, KOÇTAŞ tarafından 26.12.2023 tarih ve 46613 sayı ile 16.02.2024 tarih ve 48475 sayı, UNIFREE DUTY tarafından 26.12.2023 tarih ve 46632 sayı ile 27.12.2023 tarih ve 46648 sayı, A101 tarafından 27.12.2023 tarih ve 46654 sayı, MEDIAMARKT tarafından 27.12.2023 tarih ve 46660 sayı,
 - HEPSİBURADA tarafından 27.12.2023 tarih ve 46668 sayı, ÇİÇEKSEPETİ tarafından 27.12.2023 tarih ve 46682 sayı, DOĞUŞ ELEKTRİK tarafından 02.01.2023 tarih ve 46812 sayı, ÇAĞATAY YEM tarafından 04.01.2024 tarih ve 46869 sayı ile 05.01.2024 tarih ve 46930 sayı, PARLAK GELECEK tarafından 09.01.2024 tarih ve 47085 sayı, MAHMUTOĞLU ELEKTRONİK tarafından 25.04.2024 tarih ve 51230 sayı ile

Kurum kayıtlarına intikal ettirilmiştir.

- (10) Devam eden süreçte 21.05.2024 tarih ve 89606 sayı, 03.06.2024 tarih ve 90301 sayı ve 12.02.2025 tarih ve 107529 sayı ile Bankalararası Kart Merkezi AŞ'den (BKM) bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Söz konusu bilgi ve belge taleplerine ilişkin BKM tarafından gönderilen cevabi yazılar; 04.06.2024 tarih ve 52588 sayı, 04.06.2024 tarih

ve 52589 sayı, 05.06.2024 tarih ve 52642 sayı ve 19.02.2025 tarih ve 63461 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Diğer yandan Türkiye Bankalar Birliği (TBB) tarafından gönderilen cevabi yazı 14.05.2024 tarih ve 51801 sayılı yazı ile Kurum kayıtlarına iletilmiştir.

- (11) Ayrıca 15.05.2024 tarih ve 89324 sayı ile ödeme kuruluşları; IYZICO, PARAM, PAYCELL, AYPARA, PAYTR, PAYNET, OZAN, MOKA, OCTET ve ÖDEAL'dan bilgi ve belge talebinde bulunulmuş olup ödeme kuruluşlarının cevabi yazıları; PARAM tarafından 27.05.2024 tarih ve 52233 sayı ve 28.05.2024 tarih ve 52301 sayı, IYZICO tarafından 27.05.2024 tarih ve 52235 sayı ve 29.05.2024 tarih ve 52360 sayı, MOKA tarafından 28.05.2024 tarih ve 52294 sayı, PAYCELL tarafından 28.05.2024 tarih ve 52291 sayı, 28.05.2024 tarih ve 52293 sayı, 30.05.2024 tarih ve 52429 sayı ve 07.06.2024 tarih ve 52792 sayı, PAYNET tarafından 28.05.2024 tarih ve 52292 sayı, PAYTR tarafından 28.05.2024 tarih ve 52289 sayı, ÖDEAL tarafından 29.05.2024 tarih ve 52348 sayı, 25.06.2024 tarih ve 53219 sayı, OCTET tarafından 29.05.2024 tarih ve 52359 sayı, OZAN tarafından 31.05.2024 tarih ve 52474 sayı ve AYPARA tarafından 03.06.2024 tarih ve 52541 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal ettirilmiştir.
- (12) İlaveten, 03.06.2024 tarih ve 90299 sayı ve 14.02.2025 tarih ve 107723 sayı ile YAPIKREDİ'den bilgi ve belge talebinde bulunulmuş olup YAPIKREDİ'nin cevabi yazıları 24.06.2024 tarih ve 53199 sayı, 25.02.2025 tarih ve 63838 sayı ve 04.03.2025 tarih ve 64282 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (13) Konuya ilişkin olarak düzenlenen 05.05.2025 tarih ve 2022-4-019/MM sayılı Menfi Tespit-Muafiyet Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (14) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da,
- YAPIKREDİ'nin VAKIFBANK, ALBARAKA ve ANADOLUBANK ile ayrı ayrı akdettiği World Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmeleri ve/veya Eklerinde yer alan;
 - a) Bankaların, birbirlerinin World Programı kapsamındaki üye işyerlerine hizmet sunmasının yasaklanmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - b) Bankaların, başka bir banka ile World üye işyeri ilişkisi devam eden üye işyerleri ile World Programı kapsamında hizmet sunmak için teklifte bulunmasının yasaklanması ve World üye işyeri ilişkisi sona ermiş işyerlerine başka bir bankanın World Programı kapsamında hizmet sunmasının bekleme sürelerine tabi kılınmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - c) World Programına üye bankaların World Programı dışında başka bir ortak markalı kredi kartı programına üye olmasının yasaklanmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - d) World Programı üyeliğinin sona ermesi durumunda, program üyeliği sona eren bankanın, World Programı üyeliği boyunca ihraç etmiş olduğu World markalı kredi kartlarını yeni kredi kartları ile değiştirmesi sürecine ilişkin kart çevirme süresinin, dokuz aydan kısa süreyle sınırlandırılmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - e) World Programına üye bankaların, World Programına üye diğer bankaları doğrudan hedef alacak şekilde reklam ve tanıtım faaliyetlerinde bulunmasının yasaklanmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - f) World Programına üye bankaların, kart ve yıllık üyelik ücretleri ile azami kredi kartı akdi faiz oranlarını belirleme serbestinin sınırlandırılmasına yönelik sözleşme hükümlerinin

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girdiği ve bu nedenle anılan sözleşmelere menfi tespit belgesi verilemeyeceği,

- Anılan sözleşmelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile diğer grup muafiyeti tebliğleri kapsamında muafiyetten yararlanamayacağı,
- Yukarıda yer verilen (a), (c) ve (e) bentleri kapsamındaki sözleşme hükümlerinin, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet koşullarını karşıladığı, bununla birlikte yine yukarıda yer verilen (b), (d) ve (f) bentleri kapsamındaki sözleşme hükümlerinin ise Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle bir bütün olarak World Sözleşmelerinin bireysel muafiyetten yararlanamayacağı,
- (b) bendinde bahsi geçen teklifte bulunma yasağının kapsamının, hizmet aldığı sağlayıcıyı değiştirmek amacıyla teklif almak isteyen üye işyerleri ile yapılacak görüşmeleri, diğer bir ifadeyle World Programına üye bankaların pasif satışlarını içermeyecek şekilde daraltılması ve aynı bentte bahsi geçen bekleme sürelerinin sözleşmelerden kaldırılması, (d) bendinde bahsi geçen kart çevirme süresinin en az dokuz ay olarak belirlenmesi ve (f) bendinde bahsi geçen rekabeti sınırlayıcı hükümlerin sözleşmelerden kaldırılması koşuluyla World Sözleşmelerine Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet tanınabileceği,
- Bu kapsamda tadil edilip taraflarca akdedilecek World Sözleşmelerinin gerekçeli Kurul kararının tebliğinden itibaren dokuz ay içinde Kuruma tevsik edilmesi veya aynı sürede ilgili sözleşmelerin ve World Programı kapsamında bankalar arasındaki iş birliğinin sonlandırılması gerektiği, aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde sözleşme tarafları hakkında işlem başlatılmasının uygun olacağı

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Teşebbüsler

G.1.1. YAPIKREDİ

- (15) 1944 yılında perakende bankacılık odaklı bir özel banka olarak kurulmuştur. 2005 yılında bağlı bulunduğu Çukurova Holding'in Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna olan borçları nedeniyle holding tarafından %51'lik hissesi Koç Holding bünyesindeki Koç Finansal Hizmetler'e satılmıştır. Daha sonra, 2006 yılında Koç Holding bünyesinde yer alan Koçbank ile birleşmiştir. Bireysel, özel, kurumsal, ticari bankacılık ve KOBİ bankacılığı gibi temel bankacılık alanlarında faaliyet gösteren YAPIKREDİ, iştirakleri aracılığıyla, finansal kiralama, faktöring, portföy yönetimi, yatırım hizmetleri, sigorta, emeklilik ve yayıncılık alanlarında hizmet sunmaktadır. YAPIKREDİ'nin hisselerinin %27,02'si Koç Holding AŞ'ye, %40,95 oranındaki hissesi Koç Finansal Hizmetler'e aittir. Kalan %32,03 oranındaki pay ise halka açıktır. Dolayısıyla Koç Grubu, YAPIKREDİ üzerinde tek kontrolü haizdir. YAPIKREDİ; 2024 yılı itibarıyla 2,6 trilyon liralık aktif büyüklüğüne sahiptir⁷.

⁷ Bkz. <https://www.yapikredi.com.tr/yapi-kredi-hakkinda/basin-bultenleri>, Erişim Tarihi: 22.02.2025.

G.1.2. VAKIFBANK

- (16) VAKIFBANK, 1954 yılında kamu bankası olarak kurulmuştur. Kurumsal, ticari, KOBİ ve tarım bankacılığının yanı sıra bireysel ve özel bankacılık alanlarında bankacılık mal ve hizmetleri sunan VAKIFBANK, iştirakleri aracılığıyla sigortacılık, finansal kiralama, faktöring, gayrimenkul yatırım ortaklığı, enerji ve madencilik ve otelcilik alanlarında hizmetler sunmaktadır. VAKIFBANK'ın hisselerinin %20,57'si T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına, %5,66'sı Vakıfbank Mem. ve Hizm. Em. ve Sağ. Yard. San. Vakfına, %64,84'ü Türkiye Varlık Fonuna aitken %8,87'si halka açıktır. Geri kalan hisseler ise çeşitli kişi ve kurumlarca paylaşılmıştır. 900'ün üzerinde şubesi bulunan VAKIFBANK'ın ABD, New York ve Kuzey Irak Erbil şubelerinin yanı sıra Bahreyn'de de kıyı bankacılığı şubesi bulunmaktadır. VAKIFBANK'ın 2024 yılı itibarıyla aktif büyüklüğü 4 trilyon TL'nin üzerinde gerçekleşmiştir⁸.

G.1.3. ALBARAKA

- (17) ALBARAKA, Türkiye'de faizsiz bankacılık alanında 1984'te kurulmuş ve 1985'te aktif olarak hizmet vermeye başlamıştır. ALBARAKA, câri hesaplar ve katılma hesapları aracılığıyla fon toplamak, toplanan fonları, bireysel finansman, kurumsal finansman, finansal kiralama ve proje bazında kâr zarar ortaklığı gibi hizmetler sunmak, faizsiz bankacılık uygulamasıyla çeşitli finansman ve bankacılık hizmetlerini sunmak, bireysel ve küçük işletmelerin finansal ihtiyaçlarına destek vermek gibi faaliyetleri gerçekleştirmektedir. ALBARAKA'nın hisselerinin, %36,29'u Albaraka Bankacılık Grubuna, %15,38'i Dallah Al Baraka Holdinge, %7,84'ü İslam Kalkınma Bankasına ait iken, %36,92'si halka açıktır. ALBARAKA'nın 2024 yılı aktif büyüklüğü 311 milyar TL olarak gerçekleşmiştir⁹.

G.1.4. ANADOLUBANK

- (18) ANADOLUBANK, 1997 yılında Habaş Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstri AŞ (HABAŞ Grubu) tarafından Özelleştirme İdaresinden satın alınarak kurulmuştur¹⁰. Kurumsal, ticari, KOBİ, işletme ve tarım bankacılık ile bireysel bankacılık alanlarında faaliyetlerini yürütmektedir. ANADOLUBANK, temel bankacılık faaliyetlerinin yanı sıra müşterilerine, faktöring, finansal kiralama ve yatırım alanlarında da finansal iştirakleri ile hizmet vermektedir. ANADOLUBANK'ın hisselerinin %83,21'i HABAŞ Grubuna, %15,27'si Mehmet Rüştü BARAN'a ve geri kalan hisseleri ise diğer gerçek ve tüzel kişilere aittir. Bu durumda HABAŞ Grubu ANADOLUBANK'ın tek kontrolünü elinde bulundurmaktadır. 114 şube ile müşterilerine hizmet veren ANADOLUBANK'ın 2024 yılsonu itibarıyla aktif büyüklüğü 142,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir¹¹.

⁸ Bkz. <https://vbassets.vakifbank.com.tr/bankamiz/basin-bultenleri/vakifbankin-2024-yil-sonu-aktif-buyuklugu-4-trilyon-tl-seviyesini-asti.pdf>, Erişim Tarihi: 22.02.2025.

⁹ Bkz. <https://www.albaraka.com.tr/documents/hakkimizda/basin-bultenleri/2025/albaraka-turk,-2024-yilinda-4,3-milyar-tl-net-k%C3%A2ra-ulasti.pdf>, Erişim Tarihi: 22.02.2025.

¹⁰ Daha öncesinde ise Bakanlar Kurulunun 11 Ekim 1996 tarih ve 22784(Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 18 Eylül 1996 tarih ve 96/8332 sayılı Kararına istinaden "Anadolubank A.Ş." ünvanıyla kurulmuş ve 11 Nisan 1997 tarih ve 4269 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde tescil edilmiştir.

¹¹ Bkz. https://www.anadolubank.com.tr/images/uploads/files/TR_Faaliyet-Raporu-31.12.2024_imzali.pdf, Erişim Tarihi: 04.05.2025.

G.2. World Kredi Kartı Programı Hakkında Bilgiler

G.2.1. Genel Bilgiler

- (19) World Programı; YAPIKREDİ'nin çıkartmakta olduğu ve işyerlerinden taksitli mal ve/veya hizmet satın alma, alışverişlerde para yerine kullanılabilen ödül olan World puanı kazanma ve kazanılan World puanları uygulamaya dâhil olan işyerlerinde mal ve/veya hizmet satın almak için kullanma imkânları World markalı kredi kartlarının ihracı ve kabulüne yönelik olarak YAPIKREDİ ve YAPIKREDİ'nin World Sözleşmesi akdettiği bankalar¹² arasındaki iş birliği çerçevesinde tesis edilen ortak platformudur. Bu çerçevede World Programı, bankalara hem üye işyeri hem de kart ihraç faaliyetlerinde avantajlar sunan bir iş birliği platformu niteliğini haizdir.
- (20) World Programı kapsamında, hâlihazırda program üyesi olan bankalar ile YAPIKREDİ arasında akdedilen World Sözleşmelerinin imza, yürürlük, bitiş ve yenileme tarihlerine ilişkin bilgileri içeren tabloya aşağıda yer verilmiştir:

Tablo 1: World Sözleşmelerine İlişkin Bilgiler

Banka	İlk Sözleşme İmza Tarihi	Ek Sözleşme İmza Tarihi	Ek Protokol İmza Tarihi	Güncel Sözleşme Bitiş Tarihi
VAKIFBANK	30.06.2008	-	-	_13
ANADOLUBANK	30.06.2008	13.11.2011	01.07.2013	30.06.2028
ALBARAKA	29.07.2011	-	-	_14

Kaynak: Bildirim Formu

- (21) Diğer yandan World Programı'na katılım sağlayan bankalar ile YAPIKREDİ arasında imzalanan bu iş birliği sözleşmelerinin iki aşamadan oluştuğu görülmüştür. Bu aşamalar "FAZ I" ve "FAZ II" olarak nitelendirilmektedir. Bu kapsamda YAPIKREDİ tarafından programa üye bankanın kredi kartlarının World sistemine dâhil bir YAPIKREDİ üye işyerinde taksitli ve puan harcama/kazanma işlemlerinde kullanılabilmesinin ve ilgili üye işyerinin vade farklı/farksız taksitli işlemleri kabul edebilmesinin FAZ I aşamasında yer aldığı ve bu aşamalarının üye bankalar tarafından tamamlandığı ifade edilmiştir. FAZ II aşamasının ise YAPIKREDİ'ye ait kredi kartlarını World sistemine dâhil olan bankanın üye işyerinde taksitli ve puan harcama/kazanma işlemlerinde kullanılabilmesini ve vade farklı/farksız taksitli işlemleri kabul edebilmesini kapsadığı ve böylelikle bu aşamanın da üye bankalar tarafından tamamlandığı ifade edilmiştir.
- (22) World Programı kapsamında program işleticisi YAPIKREDİ ile program üyesi bankalar arasında akdedilen World Sözleşmeleri ile World Programına üye olan bir banka, World markalı kredi kartı ihraç ve kabul yetkisini elde etmekte, ihraç ettiği World kredi kartlarının kendi üye işyeri ağına yanı sıra YAPIKREDİ üye işyeri ağına da taksitli alışverişlere ve ödül puan kazanımına açık olması imkânını elde etmekte ve bu bakımdan üye işyeri ağı oluşturmak ya da genişletmek amacıyla gerekli olan yatırım maliyetinden kaçınmaktadır. Bununla birlikte World Programında taksitli alışverişin

¹² YAPIKREDİ ile imzalamış olduğu veya imzalayacağı World Sözleşmeleri koşulları dâhilinde olmak üzere YAPIKREDİ tarafından kendisine World özellikli kredi kartı çıkartma lisansı ve/veya World özellikli kredi kartı kabulüne imkân sağlayan üye işyeri ilişkisi tesis etme yetkisi verilmiş olan bankalar ifade edilmiştir.

¹³ YAPIKREDİ ve VAKIFBANK arasında imzalanan World Sözleşmesi'nin 20. maddesinde "(.....)" hükmü yer almaktadır.

¹⁴ YAPIKREDİ ve ALBARAKA arasında imzalanan World Sözleşmesi'nin 18. maddesinde "(.....)" hükmü yer almaktadır.

yaygınlaşması amacıyla bankalar arasında kurulan iş birliği, program işleticisi banka ile program üyesi her bir banka arasında ikili olarak yürütülmekte olup üye bankalar arasında bu tip bir iş birliği bulunmamaktadır. Örneğin, ALBARAKA'ya ait World markalı bir kredi kartı ile VAKIFBANK'ın anlaşmalı olduğu bir üye işyerinde taksitli ödeme yapılamamaktadır.

- (23) Öte yandan program işleticisi YAPIKREDİ ile aralarındaki ticari ilişki dolayısıyla World Programı üyesi bankalar; lisans ücreti, reklam ücreti, kampanya katılım bedeli, kart ücreti, dahili takas komisyon oranı ve World katkı payı gibi birtakım harcamalara da katlanmaktadır.
- (24) Söz konusu harcama kalemlerine yönelik VAKIFBANK'tan gelen cevabi yazıda;
- World programı kapsamında YAPIKREDİ ile VAKIFBANK arasındaki peşin işlemlerde her iki taraf için; BKM takas komisyon oranından operasyonel maliyetlerinin %(.....) kısmının çıkarılmasıyla tespit edilen World takas oranının uygulandığı ve Ekim 2023 itibarıyla BKM takas komisyon oranının %2,88 seviyesinde olup World takas oranının ise %(.....) olarak uygulandığı,
 - World sözleşmesi kapsamında yürütülen ticari ilişkide marka kullanım bedeli, kredi kartı adedi başına bedel, POS bakım bedeli, reklam ve sponsorluk iletişim bedeli gibi herhangi bir komisyon veya ücretin ödenmediği,
- (25) Harcama kalemlerine yönelik ALBARAKA'dan gelen cevabi yazıda;
- YAPIKREDİ'ye lisans, kampanya ve takas komisyon maliyetinin ödendiği,
 - Dâhili takaslaşmada peşin işlemlerde alacağın ertesi gün hesaba geçilmesi durumunda uygulanacak takas tutarının BKM tarafından açıklanacak indirimli takas komisyonunun %(.....) oranında ödendiği, lisans bedeli için 2022 yılında açık kredi kartı adedi üzerinden (.....)+ BSMV hesaplanarak YAPIKREDİ'ye (.....) TL ödeme yapıldığı, kampanya maliyeti olarak ise 2022 yılında YAPIKREDİ'ye (.....)TL ödeme yapıldığı,
- (26) Harcama kalemlerine yönelik ANADOLUBANK'tan gelen cevabi yazıda ise;
- Lisans bedelinin yıllık olarak ödendiği, 2023 yılında güncel lisans bedeli olarak (.....)TL + BSMV şeklinde ödeme yapıldığı,
 - Yıl sonunda aktif olan her kart için açık kart başına (.....) TL'lik bir ödemenin yapıldığı, 2023 yılında (.....)TL tutarında kart ücreti ödendiği,
 - Lisans bedeli ve kart ücreti için her yıl yılbaşından bir önceki yılın TÜFE ve YİÜFE artış oranları dikkate alınarak artış uygulandığı,
 - ANADOLUBANK World kartlar ile World üye İşyerlerinden yapılan işlem cirosu üzerinden %(.....) oranında hizmet bedeli uygulandığı,
 - Dâhili takaslaşmada peşin işlemlerde bloke süresinin 27 gün olduğu, peşin işlemlerde alacağın ertesi gün hesaba geçmesi durumunda uygulanacak takas tutarının BKM tarafından açıklanacak indirimli takas komisyonunun %(.....) eksiği oranında ödendiği,
 - World programı kapsamında YAPIKREDİ tarafından yapılan kampanyalara dâhil olunması durumunda maliyet altı kampanya maliyeti ödendiği

hususları belirtilmiştir.

- (27) Diğer yandan World programı kapsamında 2025 yılının Ocak ayında katılımcı her bir banka özelinde YAPIKREDİ tarafından tahsis edilen ücretlere ve bu ücretlerin hesaplanmasında kullanılan formüllere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 2: YAPIKREDİ Tarafından Katılımcı Bankalara Uygulanan Ücretler

Ücret Kalemleri	ALBARAKA	ANADOLUBANK	VAKIFBANK
Kart Ücreti ¹⁵	(.....) Euro	(.....) TL (.....) (Formülüne göre her yıl revize edilmektedir)	-
Takas Komisyon Oranı ¹⁶	BKM Takas*(.....)	BKM Takas-(.....)	BKM Takas - (.....)
Maliyet Altı Komisyon Formülü ¹⁷	(.....)	(.....)	(.....)
Lisans Ücreti ¹⁸	-	(.....) TL (.....) (Formülüne göre her yıl revize edilmektedir)	-
Hizmet Bedeli ¹⁹	%(.....)	%(.....)	-
Kaynak: YAPIKREDİ Cevabi Yazısı			

- (28) Yukarıda verilen bilgiler çerçevesinde, ücret tutarları, oranları ve kalemleri farklılaşabilmekle birlikte YAPIKREDİ ile akdettikleri World Sözleşmeleri ile World Programı üyesi olan bankaların bazılarının veya tümünün katlandıkları harcama kalemlerinin; kart ücreti, lisans ücreti, takas komisyonu ve hizmet bedeli olduğu tespit edilmiştir. İlave, taraflarca düzenlenen maliyet altı kampanyalarda “Maliyet Altı Komisyon” gündeme gelmektedir. Söz konusu ücret kalemlerine ilave, ödül puanların kart hamillerine kazandırılmasından ilgili World bankasının sorumlu olması nedeniyle ödül puan katkı bedeli de World bankaları için bir harcama kalemi niteliğindedir.²⁰
- (29) Son olarak, bir üye işyeri ya da sektör özelinde YAPIKREDİ’nin düzenlediği kampanyaya (ek puan, ek taksit vb.) diğer World bankalarının katılmayı tercih etmesi halinde bu bankaların ilgili kampanyanın fonlanmasına ortak olması gerekmektedir. Söz konusu harcama kalemi, salt kampanya maliyetlerinin karşılanmasına yönelik olması ve kampanyaya katılımın tercihe bağlı olması nedeniyle diğer harcama kalemlerinden farklılık arz etmektedir. Dosyada elde edilen bilgiler çerçevesinde, örnek

¹⁵ Her yılın başında bir önceki yıldaki World kart adedi üzerinden alınan ücret olduğu ifade edilmiştir.

¹⁶ Her katılımcı banka özelinde BKM takas oranı üzerinden tabloda yer alan formüle göre hesaplanan bir takas komisyon oranı olduğu ve YAPIKREDİ için üye her banka için oranların karşılıklı olduğu ifade edilmiştir.

¹⁷ Taraflarca düzenlenen maliyet altı kampanyalarda alınan komisyon ücreti olduğu, maliyet altı kampanyaların ise World sistemine dâhil üye işyerlerinde düzenlenen kampanyalar nedeniyle, YAPIKREDİ’nin üye işyerine uyguladığı çalışma koşulundan bağımsız olarak YAPIKREDİ ve üye banka arasında karşılıklı mutabakat ile belirlenen maliyetin altında çalışılmasını gerektiren World sistemine dahil POS’larda gerçekleşen işlemler olduğu ifade edilmiştir.

¹⁸ Her yılın başında bir önceki yıl için alınan lisans bedeli ücreti ifade edilmiştir.

¹⁹ Lisans banka World kartları ile YAPIKREDİ World POS’ları üzerinden gerçekleştirilen işlem cirosu (peşin+taksit) üzerinden alınan bir ücret olduğu ifade edilmiştir.

²⁰ YAPIKREDİ ile VAKIFBANK arasındaki World Sözleşmesi’nin “WORLDPUAN KAZANIM / KULLANIM İŞLEMLERİ” başlıklı 8.2. maddesinde “(.....)” hükmü yer almaktadır. Sözleşmenin 8.5. maddesinde ise “(.....)” hükmü yer almaktadır.

YAPIKREDİ ve ANADOLUBANK arasında imzalanan Sözleşmesinin 8.7. maddesinde ise “(.....)” hükmü yer almaktadır.

olması açısından YAPIKREDİ ile VAKIFBANK arasındaki World Sözleşmesi'nin 9. maddesi kapsamında; VAKIFBANK'ın kampanyaya dâhil olabilmesi için kampanyadan faydalanan kart hamili ödül kazanım oranı nispetinde reklam katkı payı sağlaması gerektiği ve VAKIFBANK'ın bu ödemeyi kabul etmediği durumlarda ise kampanyada yer almayacağı tespit edilmiştir.

- (30) World Programına yönelik olarak değinilebilecek bir diğer husus ise World Programına üye bankaların, program içindeki ağırlıklarıdır. Yukarıda ifade edildiği üzere, World Programının işleticisi ve World markasının sahibi YAPIKREDİ olup hâlihazırda programa üye bankalar ise VAKIFBANK, ANADOLUBANK ve ALBARAKA'dır. Bu katılımcı bankaların tamamı World markalı kredi kartlarını hem ihraç hem de kabul yetkisini haizdir.
- (31) Bu kapsamda tüm tarafların faal olduğu kart ihraç tarafında bankaların World Programı içindeki payına aşağıda yer verilmiştir:

Grafik 1: Kredi Kartı Tek Çekim Ödeme İşlemi (İhraç) Hacmine Göre Bankaların World Programı İçindeki Payı (2024)

Grafik 2: Kredi Kartı Taksitli Ödeme İşlemi (İhraç) Hacmine Göre Bankaların World Programı İçindeki Payı (2024)²¹

(.....TİCARİ SIR.....)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

- (33) Yukarıda yer verilen grafikler incelendiğinde, 2024 yılında tek çekim ödeme hizmetleri pazarında pazarın kart ihraç tarafında YAPIKREDİ'nin World Programı içindeki payının %(.....) olduğu görülmüştür. Diğer bankaların World Programı içindeki pazar payları incelendiğinde ise VAKIFBANK'ın %(.....), ALBARAKA'nın %(.....) ve ANADOLUBANK'ın %(.....) oranında paya sahip olduğu anlaşılmıştır. Taksitli işlemler özelinde Grafik 2 incelendiğinde ise 2024 yılında pazarın kart ihraç tarafında YAPIKREDİ'nin World Programı içindeki payının %(.....) olduğu görülmüştür. Diğer bankaların World Programı içindeki paylarına bakıldığında ise VAKIFBANK'ın %(.....), ALBARAKA'nın %(.....) ve ANADOLUBANK'ın %(.....) paya sahip olduğu tespit edilmiştir.
- (34) World Programına yönelik genel bilgi kapsamında son olarak World Programının kartlı ödemeler alanındaki yaygınlığına değerlendirilmiştir. Bu noktada World Programı altında faaliyet gösteren bankaların, Türkiye genelinde üye işyeri ağını geliştirmeye devam ettiği dolayısıyla World Programının pazardaki penetrasyon oranının²² önemli bir seviyede olduğu değerlendirilmiştir. Nitekim “Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması Şartı” başlığı altında detayına yer verildiği üzere

²¹ Kredi kartı taksitli ödeme işlemleri bakımından kabul ayağında, YAPIKREDİ'nin World Programı içinde payı 2024 yılı için %(.....)'e tekabül etmektedir.

²² Marka penetrasyon oranı; belirli bir marka ürüne sahip olanların sayısının, bu ürüne sahip olabilecek toplam nüfusa bölünmesi ile ulaşılan değere karşılık gelmektedir. Bu çerçevede yapılan hesaplama ile incelenen zaman diliminde, belirli bir markayı en azından bir kere satın alan nüfusun yüzdesine ulaşılmaktadır.

World Programı altında faaliyet gösteren bankaların Türkiye geneli taksitli işlemler açısından kümülatif pazar payı, ihraç ve kabul ödeme hacimlerinin her ikisi bakımından da yaklaşık %(.....) civarındadır. Keza World Programının üye işyeri ağına yer alan işyeri sayısı 2025 itibarıyla (.....) adede ulaşmıştır. World Programı özelinde YAPIKREDİ'nin (.....), VAKIFBANK'ın (.....), ALBARAKA'nın (.....) ve ANADOLUBANK'ın (.....) adet üye işyeri bulunmaktadır. 2025 Ocak ayı itibarıyla kart hamili sayıları ise; YAPIKREDİ'nin (.....), VAKIFBANK'ın (.....), ALBARAKA'nın (.....) ve ANADOLUBANK'ın (.....) adede ulaşmıştır.

G.2.2. World Sözleşmelerinde Yer Alan ve Bankaların Faaliyetlerini Sınırlayıcı Hükümler

- (35) World Programı, programa dâhil olan bankaların kredi kartı müşterilerinin, program işleticisi YAPIKREDİ'nin üye işyerlerinde taksitli alışveriş yapabilmesini ve World puan kazanmasını sağlayan bankalar arası ikili bir iş birliği platformu olup bu iş birliği çerçevesinde bankalar, World markası altında kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetlerini yürütmektedir. World Programının temelini ise program işleticisi konumundaki YAPIKREDİ ile program üyesi bankalar arasında akdedilen World Sözleşmeleri oluşturmaktadır.
- (36) World Sözleşmelerinde yer alan hükümler ile World Programının işleyişine ilişkin standartlar belirlenmekte ve taraflar arasındaki hak ve sorumluluklar tayin edilmektedir. Diğer taraftan, söz konusu sözleşmelerde, sözleşmeye taraf bankanın kredi kartı ihraç ve üye işyeri edinimi faaliyetlerine yönelik birtakım sınırlayıcı hükümler de bulunmaktadır. Nitekim içerdiği söz konusu sınırlayıcı hükümler nedeniyle World Sözleşmeleri, daha önce Kurulun gündemine taşınmış ve Kurul da World Sözleşmelerinde yer alan ve ilgili bankaların kredi kartı hizmetlerindeki faaliyetlerini sınırlayıcı bazı hükümlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girdiğini tespit etmiş, öte yandan pazarda meydana getirdiği etkinlik ve tüketici refahı artışı nedeniyle anılan sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesindeki bireysel muafiyet şartlarını taşıdığı değerlendirilmesinde bulunmuştur.
- (37) İşbu kararın konusunun da World Sözleşmelerinin güncel piyasa koşullarında muafiyet şartlarını taşımaya devam edip etmediğinin tespit edilmesi olduğundan; YAPIKREDİ ile program üyesi diğer bankalar arasında devam eden World Sözleşmelerinde veya bu sözleşmelerin eki niteliğindeki protokollerde ve ek sözleşmelerde yer alan ve sözleşme tarafı bankaların kredi kartı ile ödeme hizmetlerindeki rekabetini etkileyebilecek nitelikteki sözleşme hükümleri incelenmiştir. Bu noktada, World Programına üye bankalar ile YAPIKREDİ arasında ayrı ayrı akdedilen ikili anlaşmalarda yer alan bazı hükümlerde birtakım farklılıklar gözlemlenmiş, bununla birlikte tarafların pazardaki faaliyetlerini sınırlayıcı nitelikteki sözleşme hükümlerinin paralellik arz ettiği tespit edilmiştir. Son bir husus olarak aşağıda sunulan tablolarda ilgili sözleşme hükümlerinin sadece metinlerine yer verilmiş ve söz konusu hükümlere yönelik 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 5. maddeleri bağlamındaki açıklamalara ise işbu kararın "Değerlendirme" başlığı altında yer verilmiştir.

Tablo 3: Müşteri Edinimi Konusunda Sınırlama ve Bekleme Sürelerine İlişkin Sözleşme Hükümleri

YAPIKREDİ-ALBARAKA	YAPIKREDİ-ANADOLUBANK	YAPIKREDİ-VAKIFBANK
MADDE-11 "ALBARAKA isterse mevcut kendi üye işyerlerini ve daha sonra yapacağı talep ile üye işyeri olmasını istediği"	MADDE-2. (Ek Sözleşme) "(...) Projenin 2. Faz'ı, işbu protokol çerçevesinde Anadolubank'ın gerekli altyapı çalışmaları tamamlandıktan sonra mevcut World Üye İşyerleri ile"	MADDE-13 "(...) WORLD işbirliğinin 2. (ikinci) Fazının hayata geçirilmesi ile birlikte VAKIFBANK gerek kendi üye"

YAPIKREDİ-ALBARAKA	YAPIKREDİ-ANADOLUBANK	YAPIKREDİ-VAKIFBANK
işyerlerini, World sistemine dâhil edilmesi amacıyla YAPI KREDİ'ye önerebilecektir. YAPI KREDİ'nin bu işyerleri ile çalışmayı kabul etmesi halinde, ister mevcut işyerleri isterse sonradan World sistemine dahil edilen işyerleri ile finansal, idari ve operasyonel ilişkiler YAPI KREDİ tarafından yürütülecektir. YAPI KREDİ ve ALBARAKA'nın ortak Üye İşyerlerinde World özelliği olan ve onus işlemlerin geçebileceği ortak POS olarak sadece YAPI KREDİ POS'u bulunacaktır. Mutabakatla belirlenecek ve ALBARAKA'nın toplam üye işyeri sayısının %(.....) geçmeyecek adette üye için ALBARAKA POS'larında onus işlemlerde yapılabilecektir. Bu tür durumlarda oluşabilecek tüm üye işyeri ve kart hamili şikayetlerinden ALBARAKA tek sorumlu olacaktır. ALBARAKA aynı üye işyerine yalnızca World özelliği olmayan ve sadece not onus işlemleri için kullanılabilecek ayrı bir POS tesis edebilir.	çakışmayan üye işyerlerini World Üye İşyeri olarak World sistemine dahil etmesini kapsamaktadır. YAPI KREDİ tarafından, lisanslı kredi kartı veren bankaların Worldcard'larının tüm World Üye İşyerlerinde geçerli olması için oluşturulacak altyapıda bankaların mutabık kalması durumunda aynı üye işyerinde tek bir bankaya ait World POS'u olması için taraflar gerekli sistem geliştirmelerini yapacaktır. (...)" MADDE-4.4. (Ek Sözleşme) "ANADOLUBANK, detayları "World Lisanslı ANADOLUBANK Üye İşyerleri Operasyonel İş Kuralları Dökümanı"nda (EK-1) yer alan BKM Unique ID listesinde World Üye İşyeri (YAPI KREDİ'nin ve/veya gerekli altyapı çalışmalarının tamamlanması ve mutabakata varılması şartı ile başka bir bankanın) olarak tanımlı firmaların, aynı vergi kimlik numarası veya Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası altındaki, tüm üye işyerlerini ANADOLUBANK World Üye İşyeri olarak World sistemine katamaz, bu yönde teklif veremez." MADDE-4.5. (EK SÖZLEŞME) "Projenin ikinci fazında, YAPI KREDİ Worldcard'ları ANADOLUBANK World Üye İşyeri ağında kullanılabilecek, bu üye işyerlerinin üye işyeri ilişkisi ANADOLUBANK tarafından yürütülecektir. Bir bankanın (YAPI KREDİ ya da ANADOLUBANK ya da bir başka banka) World Üye İşyeri anlaşması yapmış olduğu üye işyeri ile sonradan üye işyeri anlaşması yapmak suretiyle POS kuran banka (YAPI KREDİ ya da ANADOLUBANK ya da bir başka banka) "not on-us" (YAPI KREDİ veya ANADOLUBANK Worldcard'ları kabul etmeden) olarak işlem görecektir. Her iki bankanın da World olmayan üye işyerleri için bu kural geçerli değildir. ANADOLUBANK'ın, YAPI KREDİ'nin World üye işyeri olarak tanımlamadığı bir üye işyeri ile World Üye İşyeri sözleşmesi yapmak suretiyle bu işyerine POS bağlaması durumunda bu üye işyerindeki ANADOLUBANK POS cihazı YAPI KREDİ Worldcard'larına "on-us" taksitli satış işlemi yapabilecektir."	işyerlerinde WORLD sistemine dahil olmayan üye işyerlerini, gerekse yeni üye işyerlerini bu sisteme dahil edebilecek ve WORLD sistemine dahil olmayan işyerleri ile üye işyeri sözleşmesi imzalayabilecektir. (...) WORLD işbirliğinin birinci fazında YAPI KREDİ ve VAKIFBANK'ın ortak üye işyerlerinde WORLD özelliği olan ve on-us işlemlerin geçebileceği ortak POS olarak sadece YAPI KREDİ POS'u bulunacaktır. VAKIFBANK, YAPI KREDİ'nin mevcut WORLD üye işyerleri ile üye işyeri sözleşmesi akdetmeyeceği gibi, söz konusu üye işyerinin YAPI KREDİ ile arasındaki üye işyeri sözleşmesi sona erdikten ancak 6 ay sonra üye işyeri sözleşmesi imzalayabilecektir. YAPI KREDİ, VAKIFBANK'ın ortak üye işyeri olmayan mevcut diğer üye işyerleri ile Faz-l'de sözleşme imzalayabilecek, ancak WORLD işbirliğinin 2. (ikinci) Fazının hayata geçirilmesi ile birlikte bu üye işyerleri için üye işyeri ilişkileri VAKIFBANK'a geçecektir. YAPI KREDİ bu işyerlerinden çıkacaktır. Sezonallık gösteren (yılın belli aylarında hizmet veren yazlık veya kışlık bölgelerdeki üye işyerleri gibi) üye işyerleriyle ise üye işyeri sözleşmesinin sona ermesinden itibaren en az 9 ay sonra üye işyeri sözleşmesi yapabilecektir. Tarafların yazılı mutabakatı ile üye işyeri bazında istisnai olarak söz konusu süre 3 aya çekilebilir." MADDE-16.4 "VAKIFBANK sistemin hayata geçmesiyle birlikte YAPI KREDİ ile ortak olan WORLD üye işyerlerinde bulunan POS terminallerinden on-us işlem

YAPIKREDİ-ALBARAKA	YAPIKREDİ-ANADOLUBANK	YAPIKREDİ-VAKIFBANK
	MADDE-11 “ANADOLUBANK isterse mevcut kendi üye işyerlerini ve daha sonra yapacağı talep ile üye işyeri olmasını istediği işyerlerini, World sistemine dahil edilmesi amacıyla YAPI KREDİ’ye önerebilecektir. YAPI KREDİ’nin bu işyerleri ile çalışmayı kabul etmesi halinde, ister mevcut işyerleri isterse sonradan World sistemine dahil edilen işyerleri ile finansal idari ve operasyonel ilişkiler YAPI KREDİ tarafından yürütülecektir (...). YAPI KREDİ ve ANADOLUBANK’ın ortak Üye İşyerlerinde World özelliği olan ve onus işlemlerin geçebileceği ortak POS olarak sadece YAPI KREDİ POS’u bulunacaktır. ANADOLUBANK aynı üye işyerine yalnızca World özelliği olmayan ve sadece not onus işlemleri için kullanılabilecek ayrı bir POS tesis edebilir. ANADOLUBANK, YAPI KREDİ’nin mevcut Üye İşyerleri ile Üye İşyeri Sözleşmesi akdetmeyeceği gibi, söz konusu Üye İşyerinin YAPI KREDİ ile arasındaki Üye İşyeri I Sözleşmesi sona erdikten en az 1 ay sonra Üye İşyeri Sözleşmesi yapabilecektir.”	kabul etmesini engelleyecek bir geliştirme/tanım yapacaktır. Ancak co-branded ve affinity kartlara özel uygulamalara ilişkin anlaşmaların bulunduğu işyerlerinde VAKIFBANK co-branded ve affinity on-us işlemler için POS bulundurabilecektir. YAPI KREDİ, bu üye işyerlerinde VAKIFBANK WORLD Lisanslı Kredi Kartlarından kaynaklanan ciroyu üye işyerinin YAPI KREDİ’ye teslim edilecek yazılı talimatına istinaden VAKIFBANK’a iletilecek ve sistem geliştirmesi tamamlandıktan sonra bu tutar üye işyerinin bildireceği VAKIFBANK’ta bulunan bir hesaba EFT yolu ile aktaracaktır.”

Kaynak: World Sözleşmeleri

Tablo 4: Rekabet Etmeme Yükümlülüğüne İlişkin Sözleşme Hükümleri ve Kart Çevirme Süreleri

YAPIKREDİ-ALBARAKA	YAPIKREDİ-ANADOLUBANK	YAPIKREDİ-VAKIFBANK
MADDE-11 ALBARAKA, YAPI KREDİ’nin mevcut Üye İşyerleri ile herhangi bir sadakat sistemine (puan veren, harcatan taksit yaptıran, kampanyalara dahil eden, vb.) ait Üye İşyeri Sözleşmesi akdetmeyecek olup, bağlanacak olan POS, World özellikli kredi kartları (Yapı Kredi, Albaraka ve diğer bankalar) için işlemleri kabul etmeyecektir.” MADDE 12.6 “ALBARAKA, işbu Sözleşme’nin yürürlük süresi içinde, diğer bir banka veya kuruluş ile aynı veya buna benzer bir mahiyette protokol/sözleşmeyi, ancak işbu protokolün sona erme tarihinden	MADDE-12.6 “ANADOLUBANK, işbu Sözleşme’nin yürürlük süresi içinde, diğer bir banka veya kuruluş ile aynı veya buna benzer bir mahiyette protokol/sözleşmeyi, ancak işbu protokolün sona erme tarihinden sonra uygulamaya alınacak şekilde yapabilir, diğer banka veya kuruluşa ait bir kredi kartını çıkarabilir, lisans alabilir.” MADDE 18 “Sözleşme süresinin sonunda, lisans ve logonun kullanımına ilişkin hak ve yetkiler sona ereceğinden ANADOLUBANK Sözleşmenin sona ermesinden	MADDE-14.5 “VAKIFBANK, işbu sözleşmenin yürürlük süresi içinde, diğer bir banka veya kuruluş ile aynı veya buna benzer bir mahiyette protokol/sözleşmeyi, ancak işbu protokolün sona erme tarihinden sonra veya işbu sözleşmenin 21. maddesinde belirtilen fesih sebeplerinin oluşması durumunda fesih tarihinden sonra uygulamaya alınacak şekilde yapabilir, diğer banka veya kuruluşa ait bir kredi kartını çıkarabilir, lisans alabilir.” MADDE 20 “Sözleşme süresinin sonunda, lisans ve logonun kullanımına ilişkin hak ve yetkiler sona ereceğinden VAKIFBANK, sözleşmenin sona

YAPIKREDİ-ALBARAKA	YAPIKREDİ-ANADOLUBANK	YAPIKREDİ-VAKIFBANK
sonra uygulamaya alınacak şekilde yapabilir, diğer banka veya kuruluşa ait bir kredi kartını çıkarabilir, lisans alabilir.” MADDE 18 “Sözleşme süresinin sonunda, lisans ve logonun kullanımına ilişkin hak ve yetkiler sona ereceğinden ALBARAKA Sözleşmenin sona ermesinden sonra 3 ay içerisinde World Lisanslı ALBARAKA kart gerekli tüm bildirimleri yapmak, Sözleşmenin sona ermesinden sonra toplam 6 ay içerisinde de World Lisanslı ALBARAKA "Kredi Kartları"nı tamamen kullanıma kapatmak zorundadır. İlk 6 aylık süre sonunda YAPI KREDİ World sistemi bu kartlara kapatılacaktır. Sözleşmenin imza tarihinden itibaren ilk 18 ay içinde karşılıklı feshedilemeyecektir. Sözleşme imza tarihinden 18 ay sonra Taraflar bu Sözleşmeyi neden göstermek zorunda olmaksızın ve sözleşme süresi sonunu beklemeksizin dilediği zaman, karşı tarafa 180 gün önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle tek yanlı olarak feshedebilirler. YAPI KREDİ Katılım Bankacılığı yapan bir Banka ile işbu sözleşme kapsamında bir işbirliğine gidilmesi halinde, ALBARAKA 90 gün önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle tek yanlı olarak feshedebilecektir.”	sonra 3 ay içerisinde World Lisanslı ANADOLUBANK kart gerekli tüm bildirimleri yapmak, Sözleşmenin sona ermesinden sonra toplam 6 ay içerisinde de World Lisanslı ANADOLUBANK "Kredi Kartları"nı tamamen kullanıma kapatmak zorundadır. İlk 6 aylık süre sonunda YAPI KREDİ World sistemi bu kartlara kapatılacaktır. Sözleşmenin imza tarihinden itibaren ilk 18 ay içinde karşılıklı feshedilemeyecektir. Sözleşme imza tarihinden 18 ay sonra Taraflar bu Sözleşmeyi neden göstermek zorunda olmaksızın ve sözleşme süresi sonunu beklemeksizin dilediği zaman, karşı tarafa 180 gün önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle tek yanlı olarak feshedebilirler.”	ermesinden önceki 3 ay içerisinde VAKIFBANK WORLD Lisanslı Kredi Kartı" sahiplerine (müşterilerine) gerekli tüm bildirimleri yapmak, Sözleşmenin feshinden sonraki 9 ay içerisinde de "VAKIFBANK WORLD Lisanslı Kredi Kartları"nı VAKIFBANK'a ait kartlar ile yenilemek ve kapatmak zorundadır. Fesih bildiriminin yapıldığı tarihten 1 yıl sonra YAPI KREDİ WORLD sistemi bu kartlara kapatılacak ve bu 1 yıllık süre boyunca sözleşme koşulları geçerli olmaya devam edecektir. Taraflar işbu sözleşmeyi neden göstermek zorunda olmaksızın ve sözleşme süresi sonunu beklemeksizin dilediği zaman, karşı tarafa 3 ay önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle tek yanlı olarak feshedebilirler. Fesih bildiriminin yapıldığı tarihten 1 yıl sonra, lisans ve logonun kullanımına ilişkin hak ve yetkiler sona ereceğinden VAKIFBANK, sözleşmenin sona ermesinden sonra 9 ay içerisinde "VAKIFBANK WORLD Lisanslı Kredi Kartı" sahiplerine (müşterilerine) gerekli tüm bildirimleri yapmak ve "VAKIFBANK WORLD Lisanslı Kredi Kartları"nı VAKIFBANK'e ait kartlar ile yenilemek zorundadır. Belirtilen 1 yıllık süre boyunca sözleşme koşulları geçerli olmaya devam eder.”
Kaynak: World Sözleşmeleri		

Tablo 5: Kampanya ve Hizmet Koşullarına Yönelik Sınırlamalar İçeren Sözleşme Hükümleri

YAPIKREDİ-ALBARAKA	YAPIKREDİ-ANADOLUBANK	YAPIKREDİ-VAKIFBANK
MADDE-5.2 “(…) Taraflar, diğer taraf ve/veya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından çıkartılan WORLDCARD kredi kartlarını doğrudan hedef olarak WORLDCARD kart	MADDE-5.2 “ANADOLUBANK Kredi Kartı”nın yıllık üyelik ücreti ve uygulanacak faiz oranları ANADOLUBANK tarafından belirlenecek ve tümünde kart hamiline karşı sorumluluk münhasıran ANADOLUBANK'a ait olacaktır. Sözleşme imza tarihinde	MADDE-3 “YAPI KREDİ sözleşme tarihinden itibaren yeni yapacağı üye işyeri sözleşmelerinde kartlar arasında üye işyeri tarafından sağlanacak WORLD avantajlarında farklılık oluşmamasını sağlayacaktır.” MADDE-5.2

YAPIKREDİ-ALBARAKA	YAPIKREDİ-ANADOLUBANK	YAPIKREDİ-VAKIFBANK
sahibi kart hamillerini kendisine çekecek şekilde bu ücretleri ilan ederek reklam ve kampanya yapmayacaktır. YAPI KREDİ, üçüncü kişilerle yapılacak benzer çalışmalarda bu hususu gözetecektir. (...) Taraflar, reklam ve ilanlarında, kendileri tarafından verilen WORLDCARD Kredi Kartlarının, diğer Tarafça ve/veya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından verilen WORLDCARD Kredi Kartlarından daha avantajlı olduğunu belirtmek suretiyle, diğer WORLDCARD Kredi Kartları'nı doğrudan hedef alarak reklam, tanıtım vb. uygulama yapamazlar. Bu hüküm tahtında olmak üzere Taraflar, diğer Tarafın velveya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişilerin mevcut kart portföylerini kendilerine çekmek için kampanya yapmama konusunda mutabık kalmışlardır. "ALBARAKA YAPI KREDİ'nin yürürlükteki kredi kartı yıllık üyelik ücretlerinin altında bir ücret de belirlemeyecektir. (...)" MADDE-5.4 "(...) ALBARAKA'nın katılacağı WORLDCARD kampanyalarında, ALBARAKA WORLDCARD kredi kartı hamillerine verilecek fırsatlar için üst sınır YAPI KREDİ'nin WORLDCARD kredi kartlarına uyguladığıdır."	Yapı Kredi'nin yürürlükte olan Akti faiz ve Gecikme Faizi oranları ile ANADOLUBANK'ın yürürlükte olan Akti faiz ve Gecikme Faizi oranları arasındaki rasyo, Yapı Kredi'nin mutabakatı alınmadan ANADOLUBANK tarafından aşağı yönde değiştirilemeyecektir. ANADOLUBANK Ek-3'te belirtilen oranları muhafaza edebilecektir. Taraflar, diğer Taraf ve/veya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından çıkartılan WORLDCARD Kredi Kartları'nı doğrudan hedef alarak WORLDCARD Kart sahibi kart hamillerini kendisine çekecek şekilde bu ücretleri ilan ederek reklam ve kampanya yapmayacaktır. YAPI KREDİ, üçüncü kişilerle yapılacak benzer çalışmalarda bu hususu gözetecektir." "Taraflar, reklam ve ilanlarında, kendileri tarafından verilen WORLDCARD Kredi Kartlarının, diğer Tarafça ve/veya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından verilen WORLDCARD Kredi Kartlarından daha avantajlı olduğunu belirtmek suretiyle, diğer WORLDCARD Kredi Kartları'nı doğrudan hedef alarak reklam, tanıtım vb. uygulama yapamazlar. Bu hüküm tahtında olmak üzere Taraflar, diğer Tarafın velveya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişilerin mevcut kart portföylerini kendilerine çekmek için kampanya yapmama konusunda mutabık kalmışlardır." "ANADOLUBANK, YAPI KREDİ'nin yürürlükteki kredi kartı yıllık üyelik ücretlerinin altında bir ücret de belirlemeyecektir. Sözleşme tarihinde geçerli olan ve (Ek-3)'te belirtilen kart ücretleri ANADOLUBANK tarafından muhafaza edilebilir. Bu yükümlülüklerin aksine hareket	"VAKIFBANK WORLD Lisanslı Kredi Kartı'nın yıllık üyelik ücreti ve uygulanacak faiz oranları VAKIFBANK tarafından belirlenecek ve tümünde kart hamiline karşı sorumluluk münhasıran VAKIFBANK'a ait olacaktır. VAKIFBANK Ek-3'te belirtilen oranları ilgili müşteri grupları, mevcut ve yeni kurum/maaş anlaşmaları için muhafaza edebilecektir. VAKIFBANK, yukarıda belirtilen tanımlar dışında kalan yeni müşterileri için YAPI KREDİ'nin ilan ettiği azami kredi kartı akdi faiz oranlarının % (.....) aşığına tekabül eden bir faiz oranı belirleyemeyecektir. Taraflar, diğer taraf ve/veya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından çıkartılan WORLD Lisanslı Kredi Kartları'nı doğrudan hedef alarak WORLDCARD hamillerini kendisine çekecek şekilde bu ücret ve faiz oranlarını ilan ederek reklam ve kampanya yapmayacaktır. YAPI KREDİ de, üçüncü kişilerle yapılacak benzer çalışmalarda bu hususu gözetecektir. "Taraflar, reklam ve ilanlarında, kendileri tarafından verilen WORLDCARD Kredi Kartları'nın, diğer tarafça velveya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından verilen WORLD Lisanslı Kredi Kartlarından daha avantajlı olduğunu belirtmek suretiyle, diğer WORLD Lisanslı Kredi Kartları'nı doğrudan hedef alarak reklam, tanıtım vb. uygulama yapamazlar. Bu hüküm tahtında olmak üzere taraflar, diğer tarafın ve/veya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişilerin mevcut kart portföylerini kendilerine çekmek için kampanya yapmama konusunda mutabık kalmışlardır."

YAPIKREDİ-ALBARAKA	YAPIKREDİ-ANADOLUBANK	YAPIKREDİ-VAKIFBANK
	edilmesi, işbu Sözleşme'nin tazminatsız feshi nedenidir.” MADDE-5.4 “ANADOLUBANK'ın katılacağı Worldcard Kampanyaları'nda, ANADOLUBANK Worldcard Kredi Kart Hamillerine verilecek fırsatlar için üst sınır YAPI KREDİ'nin WORLDCARD Kredi Kartlarına uyguladığıdır.”	“(…) İlgili sürenin bitiminden itibaren yukarıda belirtilen tanımlar dışında kalan kartlar için VAKIFBANK kart ve yıllık üyelik ücretlerini YAPI KREDİ'nin muadil ücretlerinin en fazla %(.....) altında kalacak şekilde belirleyecek ve ilan edecektir.” “Taraflar, gerek birbirlerinin gerekse diğer bankaların kredi kartı hamillerinden olan kredi kartı alacaklarını, sağlayacakları bakiye transferleri ile kapatabilirler. Ancak söz konusu bakiye transferinde diğer tarafın WORLDCARD hamillerini açıkça hedefleyen kampanya ve çalışmalar yapamayacakları gibi, bu işlemlerde kart hamilinin önceden onayını alacaklardır.”
Kaynak: World Sözleşmeleri		

G.2.3. Kurulun World Kredi Kartı Programı Sözleşmelerine İlişkin Kararları

- (38) World Programı, bankalar arasında akdedilen World Sözleşmeleri üzerinden yaklaşık 17 seneyi kapsayan bir süreçte Kurulun çeşitli muafiyet kararlarına konu olmuştur. Bu çerçevede söz konusu muafiyet kararlarında genel olarak; ilgili sözleşmeler ile rakip konumundaki bankaların kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetlerine ilişkin çeşitli hususlarda ortak hareket etmeyi kararlaştırmaları ve birbirleri ile bazı koşullarda rekabet etmemeyi taahhüt etmeleri nedeniyle anılan sözleşmelere menfi tespit belgesi verilemeyeceği, öte yandan World kredi kartı programının ölçek ekonomisine ulaşılması, yatırım maliyetlerinin azaltılması ve tüketicilerin geniş bir işyeri ağında geçerli kampanyalara ulaşmasının sağlanması gibi pazarda meydana getirdiği etkinlik artışları nedeniyle anılan sözleşmelerin bireysel muafiyet şartlarını taşıdığı ifade edilmiştir. Aşağıda Kurulun ilgili bireysel muafiyet kararları tablo halinde aktarılmıştır:

Tablo 6: World Sözleşmelerine İlişkin Kurul Kararları

Taraflar	Sözleşme İmza Tarihi	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
YAPIKREDİ-FORTİS BANK	02.06.2008	14.08.2008	08-50/726-285
YAPIKREDİ-VAKIFBANK	30.06.2008	11.09.2008	28-52/838-335
YAPIKREDİ-ALBARAKA	29.07.2011	27.10.2011	11-54/1383-493
YAPIKREDİ-ANADOLUBANK (Ek Sözleşme)	13.12.2011	12.01.2012	12-01/10-7
YAPIKREDİ-ANADOLUBANK (Ek Protokol)	01.07.2013	06.11.2013	13-62/862-369
Kaynak: Bildirim Formu			

G. 2.4. Sektöre ve Mevzuata İlişkin Bilgi

- (39) Dosya kapsamında yürütülen incelemenin konusunu YAPIKREDİ tarafından program bankaları ile akdedilen World Sözleşmelerinin güncel piyasa koşullarında muafiyet koşullarını karşılayıp karşılamadığının tespiti oluşturmaktadır. Bu çerçevede, bu bölümde World Sözleşmelerinin ilişkili olduğu ödeme hizmetleri ve özellikle kartlı ödemeler sektörüne ilişkin temel esaslar ile bankalar tarafından geliştirilen sadakat

programı uygulamaları ve anılan konuları ele alan mevzuat düzenlemelerine ilişkin bilgi ve açıklamalara yer verilmiştir.

- (40) Ulusal mevzuat çerçevesinde, ülkemizde ödeme hizmeti faaliyetlerine ilişkin olarak başvurulabilecek en temel düzenlemeyi 6493 sayılı Kanun oluşturmaktadır. 6493 sayılı Kanun'un hazırlanma sürecinde, Avrupa Birliğinde (AB) yürürlüğe giren ve banka dışı ödeme hizmeti sağlayıcısı kuruluşların faaliyetlerinin hukuki altyapısını oluşturan 2007/64/EC sayılı Ödeme Hizmetleri Direktifi'nin (*Payment Services Directive*, PSD1) esas alındığı görülmüştür. Bu çerçevede küresel düzeyde önem taşıyan ödeme hizmetleri sektörüne yönelik ulusal normların oluşturulmasında, AB düzenlemelerine uyum gözetilmiştir. Anılan uyumun tesisi amacıyla, ödeme hizmetleri faaliyetlerinde yaşanan gelişmeler doğrultusunda, AB'de PSD1'in yerini alan 2015/2366 sayılı Ödeme Hizmetleri Direktifi 2 (PSD2) düzenlemesine paralel şekilde 6493 sayılı Kanun'un güncellenmesi ihtiyacı doğmuş ve söz konusu ihtiyacı karşılamak amacıyla 12.11.2019 tarihinde 7192 sayılı "Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" (7192 sayılı Kanun) ile 6493 sayılı Kanun'da köklü değişiklikler yapılmıştır.
- (41) Ödeme hizmetleri sektörüne genel bir çerçeve çizen 6493 sayılı Kanun'da, ödeme hizmetleri alanında başvuru alan bazı temel kavramların tanımına yer verilmiştir. Bu bağlamda, mezkûr Kanun'un "*Tanımlar*" başlıklı 3. maddesinde, ödeme sistemi "*üç veya daha fazla katılımcı arasındaki transfer emirlerinden kaynaklanan fon aktarımlarının gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla yapılan takas ve mutabakat işlemleri için gerekli altyapıyı sunan ve ortak kuralları olan yapı*" şeklinde tanımlanırken sistem işleticisi ise "*ödeme sistemi ve menkul kıymet mutabakat sisteminin günlük işleyişinden ve sistem işletimi için gerekli olan faaliyet iznine sahip olan tüzel kişi*" olarak tanımlanmıştır²³. Öte yandan ödeme işlemi ise "*gönderen veya alıcının talimatı üzerine gerçekleştirilen fon yatırma, aktarma veya çekme faaliyeti*" şeklinde ifade edilmiştir.
- (42) 6493 sayılı Kanun'da ödeme hizmeti sağlama yetkisi yalnızca ödeme hizmeti sağlayıcılarına tanınmış olup hangi teşebbüslerin ödeme hizmeti sağlayıcısı olarak kabul edileceğine de Kanun'un 13. maddesinde yer verilmiştir. 6493 sayılı Kanun'un 13. maddesinde, *i)* 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar, *ii)* elektronik para kuruluşları, *iii)* ödeme kuruluşları, *iv)* Posta ve Telgraf AŞ ödeme hizmeti sunmaya yetkili olup ödeme hizmeti sağlayıcısı olarak nitelendirilmiştir²⁴. Dolayısıyla gerek bankalar, gerekse de 6493 sayılı Kanun'da "*ödeme hizmeti sağlamak ve gerçekleştirmek için kanun kapsamında yetkilendirilmiş tüzel kişi*" olarak tanımlanan ödeme kuruluşları ile yine 6493 sayılı Kanun'da "*kanun kapsamında elektronik para ihraç etme yetkisi verilen tüzel kişi*" şeklinde tanımlanan elektronik para kuruluşlarının (e-para kuruluşları) ödeme hizmeti sağlayıcısı olduğu hüküm altına alınmıştır.
- (43) Öte yandan 6493 sayılı Kanun'un "Ödeme Hizmeti" kenar başlıklı 12. maddesinin birinci fıkrasında ise ödeme hizmetleri tahdidi olarak şu şekilde sayılmıştır:

²³ 6493 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde faaliyet iznine sahip olmayan kuruluşlar sistem işleticisi olarak faaliyet gösterememektedir. Hâlihazırda İstanbul Takas ve Saklama Bankası AŞ, BKM, Merkezi Kayıt Kuruluşu AŞ, Garanti Ödeme Sistemleri AŞ, Paycore Ödeme Hizmetleri Takas ve Mutabakat sistemleri AŞ ve Bileşim Finansal Teknolojiler ve Ödeme Sistemleri AŞ sistem işleticisi faaliyet iznine sahiptir.

²⁴ 6493 sayılı Kanun kapsamında ödeme hizmetleri alanında ödeme kuruluşu olarak faaliyette bulunmak isteyen teşebbüsler, TCMB'den faaliyet izni almak zorundadır. 05.05.2025 tarihi itibarıyla faaliyet izni aktif olan 26 ödeme kuruluşu ve 64 ödeme ve elektronik para kuruluşu bulunmaktadır.

“Bu Kanun uyarınca ödeme hizmetleri;

- a) *Ödeme hesabına para yatırılması ve ödeme hesabından para çekilmesine imkân veren hizmetler de dâhil olmak üzere ödeme hesabının işletilmesi için gerekli tüm işlemleri,*
- b) *Ödeme hizmeti kullanıcısının ödeme hizmeti sağlayıcısı nezdinde bulunan ödeme hesabındaki fonun aktarımını içeren, bir defaya mahsus olanlar da dâhil doğrudan borçlandırma işlemi, ödeme kartı ya da benzer bir araçla yapılan ödeme işlemi ile düzenli ödeme emri dâhil para transferini,*
- c) *Ödeme aracının ihraç veya kabulünü,*
- ç) *Para havalesini,*
- d) *Gönderen tarafından ödeme işleminin yapılmasına ilişkin onayın bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı aracılığıyla verildiği ve ödemenin ödeme hizmeti kullanıcısı ile mal veya hizmet sağlayan arasında sadece aracı olarak faaliyet gösteren bir bilişim veya elektronik haberleşme işletmecisine yapıldığı ödeme işlemini,*
- e) *Fatura ödemelerine aracılık edilmesine yönelik hizmetleri,*
- f) *Ödeme hizmeti kullanıcısının isteği üzerine başka bir ödeme hizmeti sağlayıcısında bulunan ödeme hesabıyla ilgili sunulan ödeme emri başlatma hizmetini,*
- g) *Ödeme hizmeti kullanıcısının onayının alınması koşuluyla, ödeme hizmeti kullanıcısının ödeme hizmeti sağlayıcıları nezdinde bulunan bir veya daha fazla ödeme hesabına ilişkin konsolide edilmiş bilgilerin çevrim içi platformlarda sunulması hizmetini,*
- ğ) *Ödemeler alanında toplam büyüklük veya etki alanı açısından Bankaca belirlenecek seviyeye ulaşan diğer işlem ve hizmetleri ifade eder.”*

(44) Ödeme hizmetleri faaliyetlerine ilişkin esasların kapsamlı bir şekilde ele alındığı bir diğer hukuki düzenlemeyi ise 01.12.2021 tarih ve 31676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik” (Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği) oluşturmaktadır. Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği ile ödeme hizmeti sağlayıcıları arasındaki ilişkiler, ödeme ve elektronik para kuruluşlarının faaliyet iznine ilişkin esaslar, ödeme fonlarının korunması, tüketicilerin bilgilendirilme yükümlülüğü gibi birçok hususa ilişkin detaylı hükümler tesis edilmiştir. Özellikle, üçüncü taraf hizmet sağlayıcıların, müşterilerin rızası dâhilinde bu müşterilerin bankalar nezdindeki finansal bilgilerine erişebilmesini ve işlem gerçekleştirebilmesini sağlayan güvenli işleyiş olarak tanımlanabilecek²⁵ açık bankacılığa ilişkin önem arz eden bazı hususlar, Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği’nde hukuki zemine kavuşturulmuştur.

(45) Nitekim Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği’nin 8. maddesinin birinci fıkrasında;
“Ödeme hizmeti sağlayıcısı, sunmakta olduğu ödeme hesabı hizmetleri ve ödeme hizmetlerine ilişkin altyapı hizmetlerinin başka bir ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından kullanılmak istenmesi durumunda, talepte bulunan ödeme hizmeti sağlayıcısına bu hizmetleri, mevzuattan doğan yükümlülükler ile güvenlik, operasyonel ve teknik gereklilikler saklı kalmak kaydıyla, diğer ticari müşterileri, iş ortakları ve işlem yaptığı diğer ödeme hizmeti sağlayıcıları ile benzer koşullarda

²⁵ Ödeme Hizmetlerindeki Finansal Teknolojilere Yönelik İnceleme Raporu, 87. paragraf, bkz. <https://www.rekabet.gov.tr/Dosya/sektor-raporlari/odeme-hizmetlerindeki-finansal-teknolojilere-yonelik-inceleme-raporu-20211209145616284-pdf?AspxAutoDetectCookieSupport=1>, Erişim Tarihi: 27.05.2024.

sunmakla yükümlüdür. Bu hizmetlerin sunumunda ticari gerekçelerle oluşabilecek makul düzeydeki farklılıklar bu fıkraya aykırılık olarak değerlendirilmez.”

hükmü yer almaktadır.

- (46) Anılan hükümde yer alan yükümlülüğün çerçevesi ise, 8. maddenin ikinci ve üçüncü fıkrasında şu şekilde belirtilmiştir:

“Birinci fıkra kapsamında sunulacak hizmetler, mümkün olduğu ölçüde, talepte bulunan ödeme hizmeti sağlayıcısının Kanun kapsamında yapmak istediği faaliyeti sorunsuz bir şekilde yerine getirmesini sağlayacak kapsayıcılıkta olmalıdır.

Bu madde kapsamında kendisine başvuru yapılan ödeme hizmeti sağlayıcısının en geç bir ay içerisinde ret veya kabul kararını talepte bulunan ödeme hizmeti sağlayıcısına iletir.”.

- (47) Söz konusu düzenleme ile bir anlamda, bankalar da dâhil olmak üzere tüm ödeme hizmeti sağlayıcılarına ara bağlantı sağlama yükümlülüğü getirilmiştir²⁶. Bu çerçevede, ödeme hizmeti sağlayıcısı olarak faaliyet gösteren bankalar, ödeme ve elektronik para kuruluşları; ödeme hizmeti çerçevesinde yürüttükleri faaliyetler bakımından 6493 sayılı Kanun ile Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerine uygun fiil icra etmekle yükümlü kılınmıştır.
- (48) Diğer taraftan ödeme kuruluşlarının, üye işyeri edinme faaliyetleri çerçevesinde bildirim yükümlülüğü bulunmaktadır. Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmelik’in (Banka ve Kredi Kartları Yönetmeliği) 27/A maddesinin dokuzuncu fıkrası uyarınca; üye işyeri anlaşması yapan kuruluşun, anlaşma yaptığı üye işyerinin, 6493 sayılı Kanun’a tabi ödeme veya elektronik para kuruluşu olması ve bu kuruluşun üye işyeri anlaşması yapan kuruluştan temin ettiği POS’ları 6493 sayılı Kanun hükümleri kapsamında alt işyerlerine kullandırması durumunda; bu kuruluşlarca POS’un kullandırıldığı alt işyerinin, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşa ticaret unvanı ve vergi kimlik veya vatandaşlık numarası ile birlikte bildirilmesi ve bu kapsamdaki tüm işlemlerde ilgili alt işyerlerini münferit olarak tanımlamaya yarayacak referans numarasının kullanılması suretiyle söz konusu alt işyerleri üzerinden gerçekleştirilecek işlemlerin POS’u temin eden üye işyeri anlaşması yapan kuruluş tarafından işlem bazında takip edilebilmesine imkân sağlanmasının zorunlu olduğu düzenlenmiştir. Bu kapsamda, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar bu zorunluluğu yerine getirmeyen kuruluşlar ile üye işyeri anlaşması yapamayacak ve bu kuruluşlara POS temin edemeyecektir. Buna ek olarak ilgili fıkarda, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlarca, üye işyerlerinin alt işyerlerine ilişkin bilgilerin, pazarlama ve benzeri amaçlarla kullanılamayacağı da hüküm altına alınmıştır.
- (49) Ödeme işlemlerine ilişkin sürecin kolaylaştırılması ve ödemeler alanında dolandırıcılık ve kötü niyetli kullanımların engellenmesi amacıyla BKM bünyesinde tutulacak işyeri kodları ile TCMB tarafından esası belirlenecek işyeri kayıt sistemine ilişkin esaslara ise Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği’nin “İşyeri Kayıt Sistemi” başlıklı 9. maddesinde yer verilmiştir. Anılan hüküm aşağıdaki gibidir:
- “(1) Ödeme işlemlerine ilişkin süreçlerin kolaylaştırılması ve ödemeler alanında dolandırıcılık ve kötü niyetli kullanım faaliyetlerinin önlenmesi amacıyla, ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet sunan işyerine, bu işyerine özgü bir işyeri kodu verilir.*

²⁶ Bununla birlikte Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği’nin geçici 1. madde hükmüne göre söz konusu yükümlülük kapsamında ödeme hizmeti sağlayıcıların gereken teknik hazırlıkları tamamlaması için yönetmeliğin yayım tarihi olan 01.12.2021 tarihinden itibaren bir yıllık süre öngörülmüştür.

- (2) Birinci fıkrada belirtilen işyeri kodu, Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. tarafından verilir.
- (3) Birinci fıkra uyarınca verilecek işyeri kodu, asgari olarak işyerinin adres bilgisi ile T.C. kimlik numarası veya vergi kimlik numarası eşleştirilerek ve bu bilgilere özgülenerek, yurt dışında yerleşik işyerleri için ise bu bilgilerin ilgili ülkedeki muadilleri ile eşleştirilerek oluşturulur. Bir işyerinin birden fazla işyeri kodu bulunamaz. İşyeri ile sözleşme imzalayan ödeme hizmeti sağlayıcısı bu fıkra uyarınca alınacak bilgilerin doğruluğunu teyit etmek için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.
- (4) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, işyerine ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet satışı yapabilmesini sağlamak için sunacağı hizmetlerde bu madde uyarınca oluşturulmuş işyeri kodunu kullanmak zorundadır.
- (5) Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. bünyesinde işyeri kodlarının ve işyeri kodu alınırken verilen bilgilerin tutulduğu ve eşleştirildiği bir sistem kurulur. İşyeri kayıt sistemine yapılacak kayıt ve sorgulama işlemleri için paylaşılabilecek bilgi ve belgeler dahil olmak üzere, işyeri kayıt sistemine ilişkin usul ve esaslar Banka tarafından belirlenir ve internet sitesinde yayımlanır.
- (6) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, işyerine ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet satışı yapabilmesini sağlamak için sunduğu hizmetleri, ticari ve/veya teknik olmayan sebeplerle sonlandırması durumunda, bu durumu ve sözleşmenin sonlandırılma nedenini beşinci fıkra kapsamında oluşturulacak sisteme iletir.
- (7) Bankalararası Kart Merkezi A.Ş., ödeme hizmeti sağlayıcısının beşinci fıkra uyarınca oluşturulacak sisteme ulaşarak, anlaşma yapmak istediği işyeri ile ilgili altıncı fıkra uyarınca yapılmış bir bildirimle ilişkin kayıt olup olmadığını ve kayıt bulunması durumunda kayıtların içeriğini sorgulamasına imkan sağlayacak altyapıyı oluşturmakla yükümlüdür.
- (8) Bankalararası Kart Merkezi A.Ş., beşinci fıkra uyarınca oluşturulacak sisteme bilgilerin güvenli bir şekilde iletilmesini ve iletilen bilgilerin gizliliğini, bütünlüğünü, kullanılabilirliğini, güncelliğini ve güvenliğini sağlayacak önlemleri almakla yükümlüdür.
- (9) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet satışı yapabilmesini sağlamak için sunacağı hizmetlere ilişkin çerçeve sözleşme yapılmadan önce işyerini, bu madde kapsamında yapılacak bilgi paylaşımlarına ve sorgulamalara ilişkin açıkça bilgilendirmekle, konuya ilişkin işyerinin onayını almakla ve çerçeve sözleşmede işyerinin onayının alınmasına ilişkin gerekli hususların bulunmasını sağlamakla yükümlüdür.”.
- (50) İlgili hüküm uyarınca ödeme işlemlerine yönelik sürecin kolaylaştırılması, ödemeler alanında dolandırıcılık ve kötü niyetli kullanım faaliyetlerinin önüne geçilmesi amacıyla ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet sunan işyerlerine yönelik işyeri kodu oluşturulması, söz konusu işyeri kodlarının BKM bünyesinde tutulması ve BKM'nin de işyeri kodlarının ve işyeri kodu alınırken verilen bilgilerin tutulduğu ve eşleştirildiği bir işyeri kayıt sistemi kurması gerekmektedir. İşyeri kodlarının ise esas olarak işyeri adres bilgisi, T.C. kimlik numarası ve/veya vergi kimlik numarası eşleştirilip ilgili bilgilere özgülenerek oluşturulması gerektiğine işaret edilmiştir. Buna ek olarak kayıt sisteminin; ödeme hizmeti sağlayıcılarının anlaşma yapmak istediği işyeri ile ilgili olarak bir fesih bildirimini bulunup bulunmadığını ve kayıt bulunması halinde kayıtların içeriğinin sorgulanmasına yönelik gereklilikleri sağlayabilmesi ve kayıtların; gizli, güncel ve güvenilir olması gerekmektedir. Söz

konusu hükümde ödeme hizmeti sağlayıcıları hakkında da belirli yükümlülükler öngörülmüştür. Buna göre; bu bilgilerin doğruluğunun teyit edilmesi için gerekli önlemler alınmalı; ödeme hizmeti sağlayıcısı, işyeri ödeme hizmeti kapsamında olan bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet satışı yapılabilmesini sağlamaya yönelik olarak sunulacak hizmetlerde ilgili madde uyarınca oluşturulmuş üye işyeri kodunu kullanmalı; hizmetin ticari/teknik olmayan sebeplerle sonlandırılması durumunda bu durum ile sözleşme sonlandırma nedeni işyeri kayıt sistemine iletilmeli ve ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet satışı yapılabilmesini sağlamak amacıyla sunulacak hizmetlere ilişkin çerçeve sözleşmeler akdedilmeden önce işyeri, bu madde kapsamındaki bilgi alışverişlerine yönelik bilgilendirilmeli, konuya ilişkin olarak işyerinin onayı alınmalı ve çerçeve sözleşmede bu hususlara yer verilmelidir. Bununla birlikte söz konusu maddede, işyeri kayıt sistemine ilişkin usul ve esasların TCMB tarafından belirlenip internet sitesinde yayımlanması gerektiği de hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede TCMB tarafından 2024 yılının Ocak ayında "İşyeri Kayıt Sistemi (İKS) Kuralları" (İKS Kuralları) yayımlanmış; İKS Kuralları'nın "*İKS tarafından verilecek hizmetler*" başlıklı 6. maddesinde ise İKS tarafından katılımcılara "*İşyeri ve terminal veritabanı*" ve "*fesih takip sistemi*" hizmetleri ile ilgili iş akışları ve gereksinimlerin sağlanacağı belirtilmiştir.

- (51) Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği'nin "*İşyerlerine Sunulan Hizmetler*" başlıklı 10. maddesinde ise:

"(1) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, işyerine ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet satışı yapabilmesini sağlamak için sunacağı hizmetlerin sunumuna başlamadan önce, hizmet sunulacak işyerinin 9 uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca kurulan sistemde kayıtlı olup olmadığını kontrol eder, işyerinin kayıtlı olmaması durumunda kaydolmasını sağlar, kayıtlı olması durumunda ise sistemde anlaşma yapmak istediği işyerine ilişkin olumsuz bir kayıt olup olmadığını kontrol eder ve olumsuz bir kayıt bulunması durumunda, olumsuz kaydın içeriği nedeniyle işyerine ilişkin mevzuatla getirilmiş bir hizmet sunma yasağı bulunması durumunda buna uygun hareket eder, bu tür bir zorunluluk bulunmaması durumunda kayıtların içeriğini göz önünde bulundurarak risk yönetimi çerçevesinde gerekli değerlendirmeleri yapar. Ödeme hizmeti sağlayıcısı, 9 uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca kurulan sistemde hizmet sunduğu işyerlerine ilişkin olumsuz bir kayıt olup olmadığını yılda en az bir defa olmak üzere düzenli aralıklarla kontrol eder ve kayıt bulunması durumunda kaydın içeriğine göre gerekli önlemleri alır.

(2) (Değişik:RG-7/10/2023-32332) Ödeme hizmeti sağlayıcısının, işyerine ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet satışı yapabilmesini sağlamak için sunduğu hizmetler için başka bir ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından sunulan altyapıyı kullanması durumunda, işyerinin 9 uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca kurulan sistemde tanımlanmış işyeri kodunu, vergi kimlik numarası, T.C. kimlik numarası ve yabancı kimlik numarasından uygun olanı ile adını en geç on iş günü içerisinde altyapısı kullanılan ödeme hizmeti sağlayıcısına bildirmesi gerekir. Altyapısı kullanılan ödeme hizmeti sağlayıcısı, altyapıyı kullanan ödeme hizmeti sağlayıcısından bu fıkarda belirtilenler ile diğer mevzuattan kaynaklanan hususlar ve altyapısı kullanılarak gerçekleşen işlemler dışında, işyerinin başka bir bilgisini talep edemez. Altyapısı kullanılan ödeme hizmeti sağlayıcısı, risk politikaları çerçevesinde yapacağı değerlendirmeler sonucunda ödeme hizmeti sağlayıcısından işyerine hizmet vermemesini talep etme hakkına sahiptir. Altyapısı kullanılan ödeme hizmeti sağlayıcısı, altyapıyı kullanan ödeme hizmeti sağlayıcısının işyerine sunacağı ödeme hizmetini, keyfi gerekçelerle engelleyemez.

Altyapısı kullanılan ödeme hizmeti sağlayıcısının ilgili mevzuat hükümleri kapsamındaki hakları ve yetkileri saklıdır.

(3) (Değişik:RG-7/10/2023-32332) İkinci fıkra uyarınca bildirilen bilgiler, sadece risk değerlendirilmesi ve ilgili düzenlemeler çerçevesinde yapılacak inceleme ve tespit çalışmaları ile altyapıyı kullanan ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından ödeme hizmeti sunulacak işyerlerinde kullanılan altyapının hizmete alınması ve altyapısı kullanılan ödeme hizmeti sağlayıcısı nezdinde gerekli teknik tanımlamaların yapılması sürecinde kullanılabilir ve her ne gerekçe ile olursa olsun pazarlama ve müşteri kazanma benzeri amaçlar gibi elde ediliş amaçları dışında kullanılamaz.

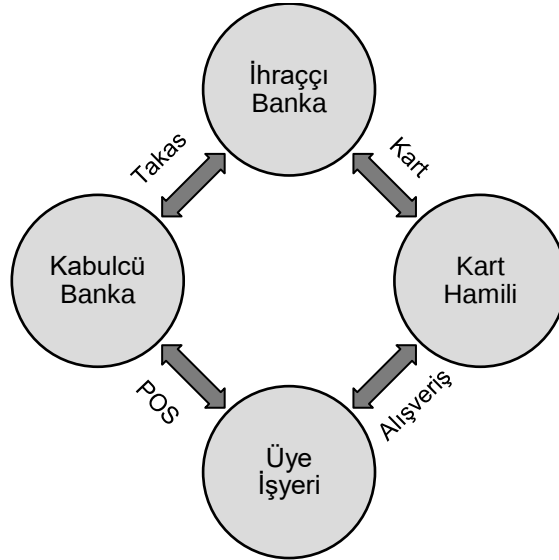
(4) Ödeme hizmeti sağlayıcısının, işyerine ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet satışı yapabilmesini sağlamak için sunduğu hizmetler kapsamındaki işlemleri, işyeri özelinde takip edilebilmesini sağlayacak şekilde kayıt altına alması ve izlemesi gerekir.”

ifadelerine yer verilmiştir.

- (52) Anılan hükümde ödeme hizmeti sağlayıcılarının; hizmet sunacakları işyerinin İKS'ye kayıtlı olup olmadığını kontrol etmek, kayıtlı olmamaları halinde kaydolmalarını sağlamak, kayıtlı olması durumunda ise işyerine ilişkin olumsuz bir kayıt bulunup bulunmadığını kontrol etmek ve olumsuz bir kaydın mevcudiyeti halinde kaydın içeriği nedeniyle işyerine ilişkin hizmet sunma yasağı bulunması durumunda buna uygun hareket etme yükümlülüğünde olduğu düzenlenmiştir. Hükümün ikinci ve üçüncü fıkralarında ise ödeme hizmeti sağlayıcılarının işyerlerine ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet satışı yapılabilmesini sağlamak amacıyla sunulan hizmetlerin başka ödeme hizmeti sağlayıcısının altyapısının kullanılması durumunda hizmet verilen işyerinin İKS'de tanımlanmış işyeri kodu, vergi kimlik numarası, T.C. kimlik numarası ve yabancı kimlik numarasından uygun olanı ile adını en geç on iş günü içinde altyapısı kullanılan ödeme hizmeti sağlayıcısına bildirmesi gerektiği belirtilmiştir.
- (53) Genel olarak ödeme hizmetlerine ilişkin temel mevzuat hükümlerine değindikten sonra, bireysel muafiyet incelemesine esas olan ve sadakat programlarının özünü oluşturan kartlı ödeme işlemlerinin gerçekleşme şekline ilişkin açıklamalarda bulunulması önem arz etmektedir. Bir mal veya hizmet alımında ilgili ürünün ya da hizmetin bedeli; ön ödemeli kart, banka kartı (debit kart) ya da kredi kartlarından biri aracılığıyla yapıldığı durumda, ödeme işleminde kullanılacak kartı ihraç eden banka ile kartla yapılan ödemeyi kabul eden POS sahibi bankanın aynı olması halinde (*on-us* işlem), ödeyenin hesabından ödeme alanın hesabına fon aktarılmakta ve ödeme işlemi sonuçlandırılmaktadır.
- (54) Bu noktada POS sistemleri özel bir öneme haizdir. Zira, ödemede kullanılacak kartın karşılığı olan/olacak fonun, ödeyenin bankasından yani kartı ihraç eden bankadan aktarılacak olması sebebiyle ödeme işleminin aynı bankanın POS'u üzerinden gerçekleştirilmesi bir maliyet avantajı oluşturmaktadır. Nitekim *on-us* işlemlerde, ödeme işleminde kullanılacak kartı ihraç eden banka ile kartla yapılan ödemeyi kabul eden POS sahibi bankanın ayrı olduğu (*not-on-us*) işlemlerden farklı olarak ödeme işleminin takas sistemine girmesine gerek kalmaması nedeniyle kabulcü banka, ihraççı bankaya ödeyeceği takas komisyonundan da kaçınmakta ve nihai olarak işyerlerinin POS hizmeti aldığı kuruluşlara ödeyeceği üye işyeri komisyonu daha düşük kalabilmektedir. Bu avantajın pratik bakımdan her koşulda sağlanabilmesi için; kart hamillerinin farklı bankalara ait kartlarla yapacakları ödemeleri kabul edebilmek için işyerlerinin her bankanın POS'unu bulundurması gerekmektedir.

- (55) Çok sayıda banka ile POS entegrasyonun yaratacağı pratik ve teknik zorluklara istinaden, ödemelerin bir bölümü *not-on-us* olarak gerçekleştirilmektedir. Bu durumda ise takas ve mutabakat sistemleri işlevsellik kazanmaktadır. 6493 sayılı Kanun'un tanımlara ilişkin 3. maddesinde mutabakat "*İki ya da daha fazla taraf arasındaki fon ya da menkul kıymet aktarımından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi*" olarak tanımlanırken; takas "*Sisteme gönderilen transfer emirlerinin aktarımı, bu emirlerin karşılıklı olarak iletilmesine ve mutabakat öncesi provizyon alındığı durumlarda provizyon alınmasına aracılık edilmesi ve bazı durumlarda bu emirlerin netleştirilmesi işlemleri*" olarak tanımlanmıştır. Esasında, bu müesseselerin söz konusu olabilmesi için ihraççı banka, kabulcü banka, işyeri ve kart hamilinden oluşan en az dört taraflı bir yapı gerekmektedir.
- (56) Nitekim *not-on-us* bir işlemde, A bankası tarafından ihraç edilen kartla B bankası tarafından POS hizmeti verilen bir işyerinde ödeme yapılmak istenmesi durumunda; A bankasının ihraç ettiği kart, B bankasının POS'undan geçirilmektedir. Ödeme alanın bankası (kabulcü banka), takas sistemi aracılığıyla ödeyenin bankası (ihraççı banka) ile iletişime geçmekte ve ilgili ödeme işlemi için otorizasyon talebinde bulunmaktadır. Kartı ihraç eden banka da gerekli kontrollerden sonra otorizasyon talebine olumlu cevap vermekte ve ödeme işlemi gerçekleştirilmektedir.
- (57) Bu süreçte kabulcü banka tarafından ihraççı bankaya, takas ücreti/komisyonu ödenmektedir. Takas komisyonu, ödeme işlemi tutarının belirli bir oranı üzerinden ödenmektedir. Takas komisyonu oranları, Kurulun çeşitli muafiyet kararları²⁷ çerçevesinde; kart ihraç eden bankaların, bağımsız denetim firmaları tarafından denetlenmiş ve raporlanmış belirli maliyet kalemleri dikkate alınarak BKM tarafından özel bir formül ile hesaplanmakta ve yayımlanmaktadır.²⁸

Şekil 1: *Not-On-Us* Bir Ödeme İşleminde Yer Alan Taraflar

- (58) Öte yandan, *not-on-us* işlemlerde gerek ödenen takas komisyonu nedeniyle ödeme işlemlerinin daha maliyetli hale gelmesi gerekse de taksitli ödeme yapılamaması nedeniyle işyerleri tarafından yaygın bir uygulama olarak birden fazla bankadan POS

²⁷ Ör. Kurulun 01.07.2005 tarih ve 05-43/602-153 sayılı kararı ile 08.06.2017 tarih ve 17-19/294-130 sayılı kararı.

²⁸ 27.05.2024 tarihi itibarıyla güncel banka kartı takas komisyonu oranı vergiler dâhil %0,67 iken güncel kredi kartı takas komisyonu oranı ise vergiler dâhil %3,36'dır (bkz. <https://bkm.com.tr/faydali-bilgiler/komisyon-ve-ucetler/bankalararasi-takas-komisyonlari/> Erişim Tarihi: 29.10.2024).

hizmeti alınması ve her bir banka POS'u için ayrı entegrasyon süreçlerine girilmesi tercih edilmektedir. Bununla birlikte, söz konusu entegrasyonların, satış-ön provizyon-provizyon kapama, iptal ve iadeler, puan sorgulama ve puan kullanım, taksit ve kampanya yönetimi, 3D secure, POS bakım hizmetleri gibi birçok alt hizmet detayı bulunmaktadır. Söz konusu detaylara ilişkin iş akışları, her banka sistemi için farklı özellikler içerebilmekte ve her bir entegrasyon için düzenli takip ve güncelleme gerekebilmektedir.

- (59) Bankaların ihraç ettiği kartlar ile takas sistemine başvurulmadan ödemelerin kabul edilebilmesi amacıyla her bir bankadan POS temin etmenin gerektirdiği operasyonel ve teknik gereklilikler, işyerlerinin tek bir noktadan kolay bir şekilde birçok bankanın POS'u ile entegrasyon kurmasını sağlayacak hizmetlere ilişkin yeni bir iş sahası oluşturmuştur. Bu kapsamda TCMB tarafından faaliyet izni verilen ödeme kuruluşları, bankalardan tedarik ettikleri POS'ları, tek bir entegrasyon üzerinden işyerlerine pazarlamaktadır. Söz konusu hizmet sayesinde, bankalar ile ayrı ayrı üye işyeri anlaşması (POS anlaşması) yapma imkânından yoksun işyerlerinin ilgili ödeme kuruluşu ile kurulacak tek bir entegrasyon üzerinden bu ödeme kuruluşunun anlaşmalı olduğu tüm bankaların POS'undan faydalanması sağlanmaktadır.
- (60) Bu noktada, bir üye işyerinden yapılan alışverişe bağlı gerçekleşen ödeme işleminin akışına ödeme kuruluşlarının dâhil olması halinde nasıl bir yapıdan söz edileceğine önem arz etmektedir. Yukarıda da belirtildiği üzere, ödeme kuruluşları birçok bankanın kartı ile ödeme kabul edebilecek şekilde POS hizmeti başta olmak üzere çeşitli katma değerli hizmetler sunmaktadır. Bu kapsamda ödeme kuruluşları, dikey ilişki kapsamında bankalardan temin ettikleri POS'ları, alt pazarda akdettiği üye işyeri sözleşmeleri ile işyerlerine pazarlamaktadır. Ödeme kuruluşlarının iş akışına dâhil olduğu senaryoda, yukarıda izah edilen dört taraflı bir ödeme işlemine ödeme kuruluşu da eklenmekte ve ödeme işlemi beş taraflı bir görünüm kazanmaktadır.
- (61) Bu bağlamda üye işyerleri ile ödeme hizmeti sağlayıcıları arasında akdedilen sözleşmelere ilişkin esasların da açığa kavuşturulması gerekmektedir. Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği'nin "*Tanımlar*" başlıklı 3. maddesinin birinci fıkrasının g bendinde; "*Çerçeve sözleşme: Ödeme hizmeti sağlayıcısı ile müşteri arasında tekil veya süreklilik arz eden ödeme işlemlerinin yürütülmesine ve mümkün olan durumlarda ödeme hesabının açılmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen sözleşme*", çç bendinde ise; "*çç) Müşteri: Ödeme hizmeti kullanıcısı ile elektronik para kullanıcısı*" ifadelerine yer verilmiştir. Bu noktada işbu kararın "Değerlendirme" başlığı altında yer verilen açıklamalarda değinilecek olan çerçeve sözleşmelerin feshi bahsini ele alan Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği'nin 45. maddesine de yer verilmiştir. Anılan hüküm şu şekildedir:
- "(1) Taraflar arasında feshe ilişkin ihbar süresi kararlaştırılmamışsa, müşteri sözleşmeyi istediği zaman feshedebilir. Kararlaştırılacak ihbar süresi bir ayı geçemez.*
- (2) Sözleşmede kararlaştırılmış olması şartıyla sözleşmenin feshi halinde müşteriden söz konusu sözleşme ve sözleşme kapsamında sunulması öngörülen hizmetlere ilişkin ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından katlanılan ve doğrudan müşteri ile ilişkilendirilebilen maliyetlerle sınırlı olacak şekilde fesih ücreti istenebilir. Bir yıldan uzun süreli veya belirsiz süreli sözleşmelerde bir yıldan sonra gerçekleştirilecek fesih için ücret talep edilemez.*
- (3) Sözleşmede kararlaştırılmış olması halinde, ödeme hizmeti sağlayıcısı, belirsiz süreli bir sözleşmeyi en az bir ay öncesinden bildirmek suretiyle feshedebilir. Ödeme hizmeti sağlayıcısının diğer mevzuattan kaynaklanan yükümlülükleri*

çerçevesinde sözleşmeyi feshetmesinin gerektiği durumlarda, bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

(4) Ödeme hizmeti ücretinin peşin olarak ödenmiş olması halinde, fazla ödenen tutar fesih durumunda müşteriye iade edilir.

(5) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, müşterinin sözleşmenin feshini talep edebilmesine imkan sağlayacak gerekli altyapıları sunar ve fesih talebini aldıktan sonra, müşterinin sözleşmede yer alan yükümlülüklerini yerine getirmiş olması kaydıyla, mümkün olan en kısa süre içerisinde fesih işleminin gereklerini yerine getirir.”

(62) Buna göre çerçeve sözleşmelerde taraflar, ihbar süresini bir ayı geçmeyecek şekilde kararlaştırabilmekte; tarafların ihbar süresini kararlaştırmamış olmaları halinde ise müşteriler sözleşmeyi istedikleri zaman feshedebilme hakkına sahiptir. Hükmün ikinci fıkrasında, bir yıldan kısa süreli olarak akdedilen çerçeve sözleşmelerin feshi halinde müşterilerden istenecek ücretin; sözleşme ve sözleşme kapsamında sunulması öngörülen hizmetlere ilişkin maliyet kalemleri ile sınırlı olması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Bu bağlamda bir yıldan kısa süreli olarak akdedilen çerçeve sözleşmelerde; ödeme hizmeti sağlayıcısı sözleşmenin süresinden önce feshedilmesi gerekçesiyle müşteriden makul olmayan tutarlarda maddi taleplerde bulunamayacak; müşteri tarafından ödenmesi istenen bedel, satın alınan hizmete ilişkin maliyet kalemleri ile sınırlı tutulacaktır. Öte yandan hizmete ilişkin ücretin peşin olarak ödenmesi ve çerçeve sözleşmenin daha sonraki bir tarihte feshedilmesi durumunda ise fazla ödenen tutarın, müşteriye iade edilmesi esası benimsenmiş ve bu sayede ödeme hizmeti sağlayıcısının sebepsiz zenginleşmesinin önüne geçilmiştir. Bir yıldan uzun süreli ya da belirsiz süreli olarak akdedilen sözleşmeler bakımından ise ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından katlanılan maliyet kalemlerinin dahi gerekçe olarak gösterilemeyeceği, sözleşmenin feshi nedeniyle müşteriden herhangi bir fesih ücreti talep edilemeyeceği ifade edilmiştir. Diğer yandan, ödeme hizmeti sağlayıcısının fesih için gerekli altyapıyı tesis etmesi ve müşterinin fesih talebi ulaştıktan sonra bu talebi yerine getirmek amacıyla mümkün olan en kısa sürede fesih işleminin gerekliliklerini yerine getireceği belirtilmiştir. Bu bağlamda ödeme hizmetine yönelik finansal çözümler sunan ödeme hizmeti sağlayıcısının, fesih için gerekli koşulların mevcut olmadığını ileri sürerek sözleşmeyi feshetmekten kaçınmasına engel olunmak amaçlanmış ve müşterinin fesih talebinin en kısa sürede sonuçlandırılması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

(63) Öte yandan çerçeve sözleşmelerin hangi süreler doğrultusunda düzenlenebileceğinin de ele alınması önemlidir. Çerçeve sözleşmelerde bulunması gereken unsurlara yer verilen ve yukarıda ele alınan Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği'nin 43. maddesinde, çerçeve sözleşmelerde bulunması gereken unsurlardan birinin de sözleşmenin süresi olduğu ifade edilmiştir. İlgili Yönetmelik'in çerçeve sözleşmelerin feshine ilişkin 45. maddesinde fesih ücretinin tespit edilmesi kapsamında, sözleşmelerin bir yıldan uzun süreli ya da belirsiz süreli olarak akdedilmesi durumu özel olarak değerlendirilmiştir. Dolayısıyla söz konusu hükmün lafzından, ödeme hizmeti sağlayıcısı ile müşteri arasında yapılacak çerçeve sözleşmeler açısından herhangi bir süre kısıtlaması bulunmadığı; ilgili sözleşmelerin bir yıldan uzun süreli ya da belirsiz süreli olarak da akdedilebilmesinin de mümkün olduğu anlaşılmıştır.

(64) Üye işyerleri ile ödeme hizmeti sağlayıcıları arasındaki ticari ilişki kapsamında ödeme hizmeti sağlayıcıları tarafından üye işyerlerinden alınacak üye işyeri komisyonuna da değinilebilecektir. 2020/4 sayılı Bankalarca Ticari Müşterilerden Alınabilecek Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (2020/4 sayılı Tebliğ) uyarınca POS hizmetleri kapsamında bankaların üye işyerlerinden alabileceği komisyon oranlarının üst sınırı,

TCMB tarafından taksitli ve taksitsiz işlemler için ayrı ayrı belirlenmiştir. Söz konusu azami oranlar, bankaların ödeme kuruluşlarından alabileceği komisyon oranlarının da tavanını oluşturmaktadır. 2020/4 sayılı Tebliğ'in 20. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taksitli işlemlerde bu oran, taksitsiz işlemlerde geçerli olan azami komisyon oranına her bir taksit için bu oranın en fazla yüzde 50'si ilave edilerek uygulanmaktadır.²⁹

- (65) 2020/4 sayılı Tebliğ'in 20. maddenin yedinci fıkrasındaki; *"Üye işyerinin onayı ile kart sahibine aktarılacak üzere alınan ücretler haricinde üye işyerinden, üye işyeri ücreti dışında mal ve hizmet tutarı üzerinden başkaca bir ücret alınamaz."* hükmüyle üye işyerlerinden, kart sahibine aktarılacak üzere alınan ücretler dışında herhangi bir isim altında başka ücretlerin alınamayacağı hususu da hukuki zemine kavuşturulmuştur. Diğer taraftan, üye işyerinin onayı ile kart sahibine aktarılacak üzere alınan ücretlerin istisna tutulması ile örneğin bir kredi kartı ile yapılacak ödemelerde, sonraki alışverişlerde indirim kazanması adına kart hamiline ödül puan sağlanmasına yönelik kampanyalara üye işyerlerinin de bankalara ödeyeceği katkı payı ile destek olmasına izin verilmiştir.
- (66) Son olarak, bireysel muafiyet incelemesinin özünü oluşturan kredi kartı ile yapılan ödemelere ilişkin öne çıkan diğer mevzuat hükümleri incelenmiştir. 6493 sayılı Kanun'un 24. maddesi ve Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği'nin 93. maddesi ile; 5464 sayılı Banka ve Kredi Kartları Kanunu (5464 sayılı Kanun) ile 5464 sayılı Kanun uyarınca yapılan düzenlemelerin saklı tutulduğu belirtildiğinden, anılan yasal düzenlemeler ile tesis edilecek hükümlerin 6493 sayılı Kanun ve ikincil düzenlemeleri karşısında evleviyetle uygulanacağı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevede 6493 sayılı Kanun ile Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği karşısında özel nitelikli ve uygulama önceliği bulunan hükümler ihtiva etmesi nedeniyle 5464 Kanun ile ilgili Kanun esas alınarak hazırlanan ve yürürlüğe giren Banka ve Kredi Kartları Yönetmeliği'nin işbu dosya kapsamında incelenen hususlarla yakından ilişkili hükümlerine dikkat çekilmesi önemlidir.
- (67) 5464 sayılı Kanun'un "Faaliyet izni" başlıklı 4. maddesi;
"Kartlı sistem kurma, kart çıkarma, üye işyerleri ile anlaşma yapma ve bilgi alışverişi faaliyetinde bulunmak isteyen kuruluşların Kuruldan izin almaları şarttır. Bu kuruluşların;
 a) *Anonim şirket şeklinde kurulması,*
 b) *Kurucularının gerekli malî güç ve itibara sahip bulunması, işin gerektirdiği dürüstlük ve yeterliliğe sahip olması ve banka ortaklarında aranan diğer nitelikleri haiz olması,*
 c) *Hisse senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması, tüzel kişi kurucuların yönetim ve denetimine sahip gerçek kişilerin kim olduğunun belgelenmesi,*
 d) *Nakden ve her türlü muvazaadan arî olarak ödenmiş olan sermayesinin altı milyon Yeni Türk Lirasından az olmaması,*
 e) *Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,*
 f) *Bu Kanun kapsamındaki işlemleri gerçekleştirebilecek yönetim, yeterli personel ve teknik donanımına sahip olması, şikâyet ve itirazlarla ilgili birimleri oluşturması,*

²⁹ 01.06.2024 - 30.06.2024 tarihleri arasında geçerli olacak şekilde, taksitsiz işlemlerde azami komisyon oranı %3,56 olarak, taksitli işlemlerde ise her ilave taksitte azami artış oranı 1,780 olarak belirlenmiştir. İlgili azami komisyon oranlarına Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi dâhil edilmemiştir.

g) (d) bendinde belirtilen sermayenin yüzde beşi tutarındaki sisteme giriş payının Kurum hesabına yatırıldığına dair belgenin ibraz edilmesi, şarttır.”

şeklindedir. Bu bağlamda kartlı sistem kurma, kart çıkarma, üye işyerleri ile anlaşma yapma ve bilgi alışverişi faaliyetinde bulunmak isteyen kuruluşların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan (BDDK) izin almaları şarta bağlanmış; anılan nitelikteki kuruluşların belirli vasıfları haiz olmaları gerektiği hüküm altına alınmıştır.

- (68) Öte yandan Banka ve Kredi Kartları Yönetmeliği'nin 26. maddesinin yedinci fıkrasında yer alan; *“Mal veya hizmet alımı sonrası belli ücret karşılığı borcun taksitlendirilmesi veya ödemenin ertelendiği dönemler de dahil olmak üzere, kredi kartları ile gerçekleştirilecek mal ve hizmet alımları ile nakit çekimlerde taksitlendirme süreleri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığının görüşü alınarak Kurulca belirlenir.”* hükmü doğrultusunda; kredi kartı taksit sınırları ve yasakları, BDDK tarafından belirlenmiş ve ilan edilmiştir³⁰. Bu çerçevede sadakat programı işleticisi banka ile programa üye olan bankalar tarafından geliştirilecek artı taksit kampanyaları bakımından; taksitle alışverişlere ilişkin yasak ve sınırlamaların da değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (69) 5464 sayılı Kanun kapsamında değinilmesi gereken bir başka konu ise kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki sözleşmesel ilişkilerdir. Kart çıkaran kuruluş ve kart hamilleri arasında akdedilen sözleşmeler ve genel işlem şartlarına ilişkin hususlara 5464 sayılı Kanun'un 24. hükmünde yer verilmiş; sözleşmenin geçerlilik şekli, asgari unsuru, sözleşmede yer verilen asgari tutarın belirlenme usulü, kart hamilinden talep edilemeyecek maliyet/ücret kalemleri ile kefalete ilişkin hususlar açığa kavuşturulmuştur. 6493 sayılı Kanun'un 25. maddesinin birinci fıkrasında ise; *“Sözleşmede yapılacak değişiklikler kart hamiline bildirilir. Bu değişiklikler bildirimin yapıldığı döneme ilişkin son ödeme tarihinden itibaren hüküm ifade eder. Bildirimin ait olduğu döneme ilişkin son ödeme tarihinden sonra kartın kullanılmaya devam olunması halinde, sözleşmede meydana gelen değişikliklerin kabul edildiği addolunur.”* ifadelerine yer verildiği görülmüştür. Bu çerçevede ortak markalı kredi kartı programı altında kredi kartı ihraç eden bir bankanın, ilgili sadakat programından ayrılması durumunda, kart hamillerinin söz konusu banka ile akdettiği kart sözleşmesindeki ilgili kart programına müteallik hükümler açısından da bir değişiklik gündeme gelmiş olacağından; kart hamiline bildirimde bulunulması kanuni bir zorunluluk niteliği taşımaktadır.

G.3. İlgili Ürün Pazarları ve İlgili Coğrafi Pazar

- (70) World programının esasen kredi kartları özelinde ortak bir marka altında faaliyet gösterilmesine dayalı bir iş birliği olması nedeniyle kredi kartları ile gerçekleştirilen ödemeler dosya kapsamında değerlendirilmiştir.
- (71) Banka ve kredi kartları ile gerçekleştirilen ödemelere ilişkin hizmetleri de içerecek şekilde bir bütün olarak ödeme hizmetleri, kişiler arasında vuku bulan çeşitli hukuki ilişkilerin bir parçası olarak, ekonomik birimler arasında fon transferine imkân tanıyan hizmetlerdir. Örneğin bir alım-satım ilişkisinde tüketiciler, mal veya hizmet alımı neticesinde alım yaptıkları işyerlerine mal veya hizmetin bedelini ödemektedir. Ödeme işleminin başarıyla sonuçlanabilmesi için hem ödeyen hem de ödeme alan için uygun bir ödeme aracına ve ödeme altyapısına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda bir

³⁰ Bkz. <https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/16>, (Erişim Tarihi: 21.05.2024).

ödeme işlemi, nakit paranın doğrudan elden teslimi ile gerçekleştirileceği gibi tüketicilerin ve işyerlerinin ihtiyaçları doğrultusunda çek, poliçe ve bono gibi farklı ödeme araçlarıyla da gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, havale, EFT ve FAST gibi farklı ödeme yöntemleri de ekonomik birimler arasında ödemelerin başarıyla gerçekleştirilmesi adına tercih edilmektedir. Keza, gelişen teknolojiyle birlikte dijital cüzdan, kare kod (QR code) ve çeşitli uygulama içi ödeme yöntemleri, günlük hayatta tüketicilerin tercih ettiği ödeme araçları arasında yer almaktadır.

- (72) Ödeme yöntemleri arasında yer alan kartlı ödemeler ise gerek küresel ölçekte gerek ulusal ölçekte sahip olduğu penetrasyon oranı ile diğer ödeme yöntemlerinden ayrılmaktadır. Banka kartları (debit kartlar), ön ödemeli kartlar ve kredi kartları aracılığıyla yapılan ödemeler, sahip olduğu güvenlik, kolaylık ve yaygınlık sayesinde tüketiciler ve işyerleri nezdinde geniş kabul görmüş bir ödeme yöntemi olarak ön plana çıkmaktadır.
- (73) Bu çerçevede, ödeme hizmetleri alanında tüketiciler ve işyerleri için çok sayıda alternatifin bulunduğu söylenebilmekle beraber; her bir ödeme yönteminin maliyet, güvenilirlik, yaygınlık ve sistemler arası uyumluluk açısından farklı niteliklere sahiptir. Bu durum, farklı ödeme yöntemlerinin tüketiciler nezdinde doğrudan birbirine ikame olarak kabul edilmesini zorlaştırmaktadır. Bu bakımdan, aşağıda yer verilen yerleşmiş Kurul içtihadı doğrultusunda mevcut dosya kapsamında da ödeme hizmetleri alanında ilgili ürün pazar(lar)ının belirlenmesinde alt pazar ayrımlarına başvurulması uygun olacaktır.
- (74) Banka ve kredi kartlarının ülkemizde yaygın ödeme araçları olması ve bu kartlar ile ödeme yapmanın barındırdığı avantajlar, kartlı ödemeleri çek, poliçe ve bono gibi ödeme araçlarından ya da havale ve EFT gibi ödeme yöntemlerinden ayırtmaktadır. Başta bankalar olmak üzere çeşitli finansal kuruluşların yıllara yayılan tecrübe birikimi ile oluşturduğu takas sistemleri, kart programları ve fiziki/sanal POS ağları gibi kartlı ödemelerin güvenilir ve kolay bir şekilde icra edilmesine imkân tanıyan çeşitli altyapılar, ödeme işlemlerinin tarafları arasında sağlıklı bir şekilde fon transferinin gerçekleşmesini mümkün kılmaktadır. Bu bakımdan kartlı ödemelerin, tüketicilere ve işyerlerine sunduğu olanaklar nedeniyle diğer ödeme yöntemlerinden farklılık arz ettiği değerlendirilmiştir.
- (75) Bu kapsamda, diğer ödeme yöntemlerinden ayrı bir konuma sahip olduğu belirtilen kartlı ödemeler açısından alt pazar ayrımına gidilmesine gerek olup olmadığının tespiti adına öncelikle, ödeme işlemine aracılık eden farklı türdeki kartların birbirlerine ikame olup olmadığı incelenmiştir. Tüketiciler, bankalarca ihraç edilen banka ve kredi kartları ile elektronik para kuruluşlarınca ihraç edilen ön ödemeli kartlar aracılığıyla ödemelerini gerçekleştirmektedir. BKM verilerine göre³¹ 2024 yılında ülkemizde kartla gerçekleştirilen ödemelerin yüzde 84'ü kredi kartı, yüzde 14'ü banka kartı ve yüzde 2'si ön ödemeli kartlar ile gerçekleştirilmiştir. Bunlardan banka kartları ve ön ödemeli kartlar ile ödeme yapmak için kart hamilinin, kartın bağlı bulunduğu vadesiz hesapta fon tutması gerekmektedir. Kredi kartları ile yapılan ödemelerde ise kredi kartının hesap kesim tarihine dek kart hamilinin ödeme yapması ertelenmekte ve hatta taksitli işlemlerde ödemeye konu tutarın belli kısımları için ödeme tarihi daha da ileriye ötelenmektedir.

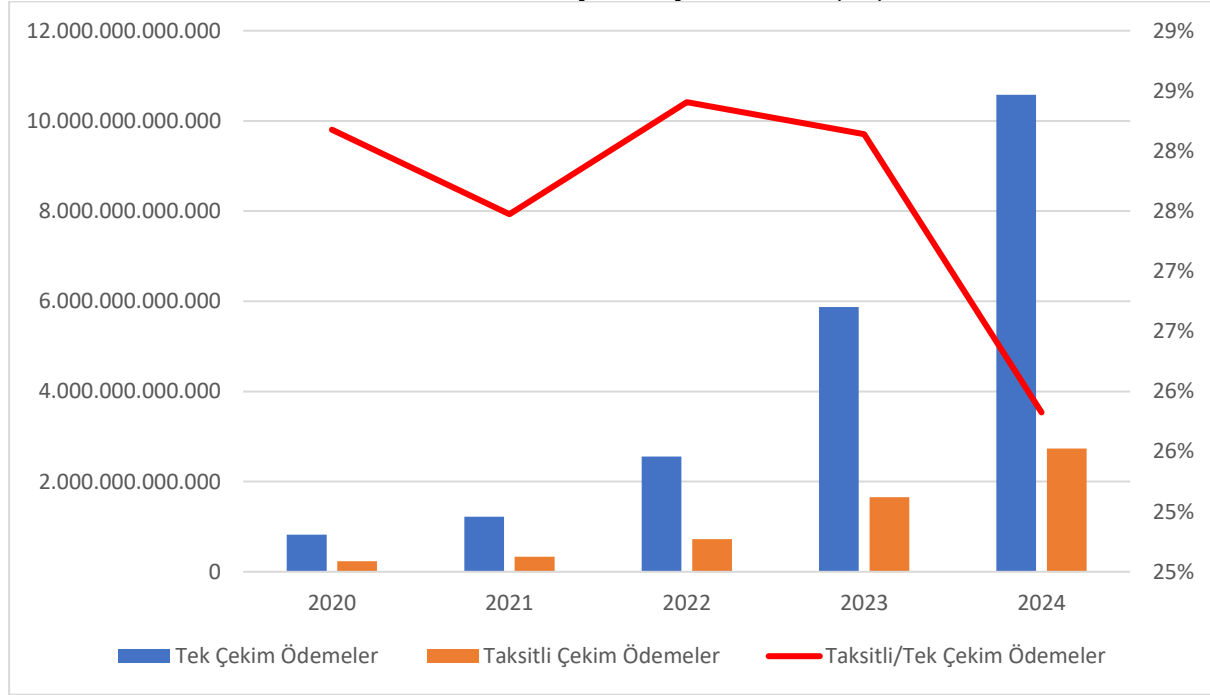
³¹ Bkz. <https://bkm.com.tr/wp-content/uploads/2025/01/BKM-2024-Yillik-Bulten-.pdf> Erişim Tarihi: 25.03.2025.

- (76) Kart hamiline alışveriş tarihinden daha sonra ödeme yapmaya imkân vermesi yönüyle kredi kartı, hem bir kredi hem de bir ödeme aracı olarak kabul edilmektedir. Nitekim 28.6.2005 tarih ve 05-41/598-152 sayılı ve 07.04.2022 tarih ve 22-16/265-119 sayılı Kurul kararları gibi Kurulun muhtelif kararlarında, taksitlendirmenin artmasıyla birlikte kredi kartlarının ödeme aracı fonksiyonunun giderek azaldığı ve bu kartların tüketici kredisi kullanma aracı haline geldiği, bu nedenle söz konusu iki ödeme türünün birbirinden ayrı tutulması gerektiği ifade edilmiştir. Vadenin ötelenmesi imkânının yanı sıra, kredi kartı ile yapılan ödemelerde kart hamilleri, başta ödül puan kazanımı olmak üzere çeşitli sektörlerde ve işyerlerinde geçerli farklı kampanyalara erişebilmektedir. Bu bakımdan, Kurul içtihadı doğrultusunda, tüketicilerin farklı ihtiyaçlarını karşılaması ve ödeme fonksiyonunun yanı sıra kredi sağlama fonksiyonuna da sahip olması nedeniyle işbu dosya kapsamında kredi kartlarıyla yapılan ödemelere ilişkin hizmetlerin, banka kartları ve ön ödemeli kartlarla yapılan ödemelere ilişkin hizmetlerden ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir. Nitekim işbu dosya kapsamında incelenen World Sözleşmeleri de World markalı kredi kartlarının ihraç ve kabul faaliyetlerini kapsamaktadır.
- (77) Kredi kartlarıyla yapılan ödemelere ilişkin hizmetlerin, ilgili ürün pazarının belirlenmesinde dikkate alınabilecek herhangi bir ayrışmaya uğrayıp uğramadığının tespitinde ise kredi kartlarıyla yapılan tek çekim ödemeler ile kredi kartlarıyla yapılan taksitli ödemelerin tüketiciler ve işyerleri açısından barındırdığı farklılıklar incelenmiştir. Tek çekim ödemelerin üye işyerleri tarafından kabul edilmesi için ödemenin yapıldığı kredi kartını ihraç eden banka ile üye işyerinin POS hizmeti aldığı bankanın aynı olması bir zorunluluk değilken, diğer bir deyişle tek çekim *not-on-us* işlemler bankalar arası takas süreçleri üzerinden gerçekleştirilmekteyken, taksitli ödemelerin gerçekleştirilmesi için kartı ihraç eden banka ile kartı kabul eden bankanın aynı olması, en azından aynı kart markası altında faaliyette bulunması gerekmektedir. Bu yönüyle kredi kartlarıyla gerçekleştirilen tek çekim ödemeler ile taksitli ödemeler arasında arz yönlü önemli sistemsel farklılıklar bulunmaktadır.
- (78) Tek çekim ödemeler ile taksitli ödemeleri birbirinden ayırtıran diğer önemli unsur ise söz konusu ödeme yöntemlerinin kart hamillerine tanıdığı vadenin uzunluğundaki farklılıktır. Tek çekim ödemeler, kart hamilleri açısından hesap kesim tarihine kadar sınırlı bir vade imkânı³² tanırken; taksitli ödemeler ise geçerli kampanyaya göre aylık 12 taksite kadar varabilen taksitlendirme imkânıyla kart hamilleri açısından ödemelerin daha uzun bir zaman dilimine yayılmasını sağlamaktadır. Bu kapsamda tek çekim ödemeler, kredi kartlarının ödeme aracı fonksiyonunu ön plana çıkarırken; taksitli ödemeler, kredi kartlarının kredi sağlama fonksiyonunu ön plana çıkarmaktadır. Özellikle enflasyonist baskının yüksek seyrettiği dönemlerde taksitli ödemeler, tüketiciler için daha cazip bir ödeme yöntemidir.
- (79) Diğer taraftan, tüketiciler nezdinde taksitli ödemelerin daha değerli hale gelmesi, kredi kartlarıyla ödemelere ilişkin hizmetlerin çift taraflı yapısı nedeniyle, taksitli ödemeleri işyerleri açısından da daha caziptir. Bu yönüyle taksitli ödemelerin, işyerlerinin cirosunun artması adına kilit bir öneme sahip olduğu söylenebilecektir. Nitekim taksitli ödemelerin tüketiciler ve işyerleri açısından barındırdığı avantajlar, taksitli ödemelerin

³² BKM verilerine göre 2025 yılının Mart ayında bankaların ortalama fonlama gün sayısı 26,74 olarak gerçekleşmiştir (bkz. <https://bkm.com.tr/wp-content/uploads/2025/02/Kredi-Karti-Takas-Komisyon-Oran-Tablosu-28.02.2025.pdf> Erişim Tarihi: 25.03.2025).

yaygınlık kazanmasını tetiklemiştir. Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, işbu dosya kapsamında ilgili ürün pazarının tayininde, kredi kartlarıyla yapılan tek çekim ödemelere ilişkin hizmetler ile kredi kartlarıyla yapılan taksitli ödemelere ilişkin hizmetlerin ayrı konumlandırılması gerektiği değerlendirilmiştir.³³ Nitekim yerli kredi kartlarının taksitli/tek çekim işlem hacmine ilişkin aşağıda yer verilen grafikte görülebileceği üzere, kredi kartlarının taksitli ve tek çekim kullanım hacimleri birbirinden ayrılmakta ve bu kullanım oranındaki değişim birbirine paralellik göstermemektedir.

Grafik 3: Yerli Kredi Kartlarının Taksitli/Tek Çekim İşlem Hacmi (TL)

Kaynak: BKM³⁴

- (80) İlgili pazarın belirlenmesine yönelik ele alınması gereken son husus ise taksitli ödemelere ilişkin hizmetlerin alt pazar kırılımlarına ayrılıp ayrılamayacağıdır. Bankalar, bir taraftan tüketicilere kredi kartı pazarlama faaliyeti (kredi kartı ihracı) yürütürken diğer taraftan da işyerlerine kredi kartı ile taksitli ödemeleri kabul etmeleri için fiziki ya da sanal POS hizmeti (üye işyeri edinme) sunmaktadır. Bu noktada bankaların pazarda rekabet etmek için benimseyebilecekleri iki farklı iş modeli bulunmaktadır.
- (81) İlk iş modelinde bankalar, doğrudan kendi kredi kartı markalarını oluşturup kart ihraç etmektedir. Bu durumda taksitli ödeme yapılabilmesi için tek çekim ödemelerden farklı olarak taksitli ödemelerin niteliği gereği kredi kartını ihraç eden bankanın, ödemenin yapılacağı işyeri ile üye işyeri anlaşması yapmış olması ve bu üye işyerine kendi kredi kartı ile yapılacak taksitli ödemeleri kabul etmesini sağlayacak POS hizmetini sunuyor olması zorunluluk teşkil etmektedir. Diğer bir ifadeyle, tek çekim ödemelerde kartı ihraç eden banka ile kartı kabul eden bankanın farklı olması durumunda dahi takas sistemi

³³ Kart hamillerinin, bankaların mobil uygulamaları veya dijital kanalları üzerinden, tek çekim ödemelerini vadeliendirmesine imkân tanıyan farklı bankacılık hizmetleri, kimi durumlarda tek çekim ödemeler ile taksitli ödemeler arasındaki çizgiyi belirsiz hale getirir de söz konusu vadeliendirme hizmetinin ancak belli sektörlerde ve belli işlem sınırları dâhilinde dar kapsamda uygulanabilmesi nedeniyle işbu kararda ilgili pazarın tayininde dikkate alınmamıştır.

³⁴ Grafik 3, yerli kredi kartlarının yurt içi ve yurt dışı bireysel/ticari kullanımına ilişkin veriler ile yerli kredi kartlarının yurt içi ve yurt dışı taksitli kullanıma ilişkin veriler dikkate alınmak suretiyle oluşturulmuştur. Bkz. <https://bkm.com.tr/yerli-kartlarin-yurt-ici-ve-yurt-disi-taksitli-kullanimi/> Erişim Tarihi: 25.03.2025.

üzerinden bankalar arası onay süreçleriyle işyerleri ödeme alabilirken, işyerlerinin taksitli ödemeleri kabul edebilmesi için kartı ihraç eden banka ile kartı kabul eden yani işyerine POS hizmeti sunan bankanın aynı olması gerekmektedir. Bu bakımdan, kendi kredi kartı markasını oluşturup bu kartları ihraç eden ve yine bu kartların kabulü için POS hizmeti sunan bir bankanın, ihraç ettiği kart adedini artırması ve anlaşmalı üye işyeri ağını genişletmesi, doğrudan bu bankanın kendi pazarlama çabasını gerektirmektedir.

- (82) Bankaların pazarda rekabet etmek için benimseyebilecekleri ikinci iş modelinde ise bankalar, kendi ihraç ettikleri kredi kartlarına özgü bir marka altında faaliyet göstermek yerine, birden çok bankanın aynı marka çatısı altında faaliyet gösterdiği bir kredi kartı ailesi ya da diğer bir ifadeyle ortak markalı kredi kartı programı bünyesinde faaliyet göstermektedir. Söz konusu iş modelinde marka sahibi banka, kart programına katılmak isteyen diğer bankalara marka kullanım lisansı vermekte ve katılımcı bankalar, ilgili kart markası altında kart ihraç ve/veya kart kabul yetkisini elde etmektedir. Bankaların aynı marka altında kredi kartı ihraç ve kabul faaliyeti göstermesi sayesinde kart hamilleri; kendi kredi kartlarının program üyesi hangi banka tarafından ihraç edildiğine ya da ödemeyi kabul edecek işyerinin program üyesi hangi bankadan POS hizmeti aldığına bakmaksızın program üyesi herhangi bir bankanın üye işyeri ağına yer alan işyerinde taksitli alışveriş yapmaktadır. Bu bakımdan ortak markalı kredi kartı programları, programa üye bankaların birbirlerinin üye işyeri ağından faydalanmasını sağlamaktadır. Öte yandan, aynı marka çatısı altında faaliyet gösterilmesi nedeniyle program üyesi bankaların, ilgili marka altında ihraç edilen kredi kartlarına sahip tüketiciler için geniş bir işyeri ağına geçerli olan ve standart koşullar içeren kampanyalar geliştirmesini ve bu kampanyaları ortak şekilde tanıtımalarını mümkün kılmaktadır. Ayrıca, söz konusu iş modeliyle özellikle küçük ölçekli bankalar, ortak markalı kredi kartı programlarına dâhil olarak kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetlerde daha etkin rekabet edebilme fırsatı yakalamaktadır.
- (83) Yukarıda ifade edildiği üzere, sadece tek bir bankanın uhdesindeki marka altında ihraç edilen kredi kartları ile taksitli ödeme yapılabilmesi için kredi kartını ihraç eden banka ile işyerine POS hizmeti sunan bankanın aynı olması gerekmektedir. Ortak markalı kredi kartlarında ise ilgili kredi kartlarıyla taksitli ödeme yapılabilmesi için ödemenin yapılacağı işyerine, ilgili kredi kartı programına üye bir banka tarafından POS hizmeti sunulması gerekmektedir. Bu bakımdan, örneğin bir işyerinin, sadece A bankası tarafından ihraç edilen X marka kredi kartına sahip tüketicilere taksitli satış yapabilmesi için A bankasından POS hizmeti alması gerekte olup ilgili ödeme işlemi özelinde bir başka bankanın POS'u işyeri için alternatif teşkil etmemektedir. Aynı örnek ortak markalı kredi kartı programına uyarlanacak olursa, bir işyerinin, program üyesi A, B ve C bankaları tarafından ihraç edilen X ortak markalı kredi kartına sahip tüketicilere taksitli satış yapabilmesi için A, B ve C bankalarının en az birinden POS hizmeti alması gerekte olup ilgili ödeme işlemi özelinde söz konusu kart programında yer almayan bir bankanın POS'u işyeri için alternatif teşkil etmemektedir.
- (84) Taksitli ödemeler için kartı ihraç eden banka ile kartı kabul eden bankanın aynı markaya sahip olması zorunluluğu, ilgili ürün pazarının kredi kartı markası özelinde tanımlanıp tanımlanamayacağı sorusunu gündeme getirmektedir. Bu durumda incelenmesi gereken, taksitli ödeme yapılabilmesi için hem tüketicilerin hem de işyerlerinin aynı anda farklı kanallardan hizmet alıp alamadığıdır. Öğretide çoklu erişim (*multi-homing*) etkisi olarak isimlendirilen bu durum, bir mal veya hizmetin kullanıcı konumundaki tüketicilerin, söz konusu mal veya hizmet ile benzer ihtiyaçları karşılayan başka mal veya hizmetlerden de aynı anda faydalanmasını ifade etmektedir. Çoklu

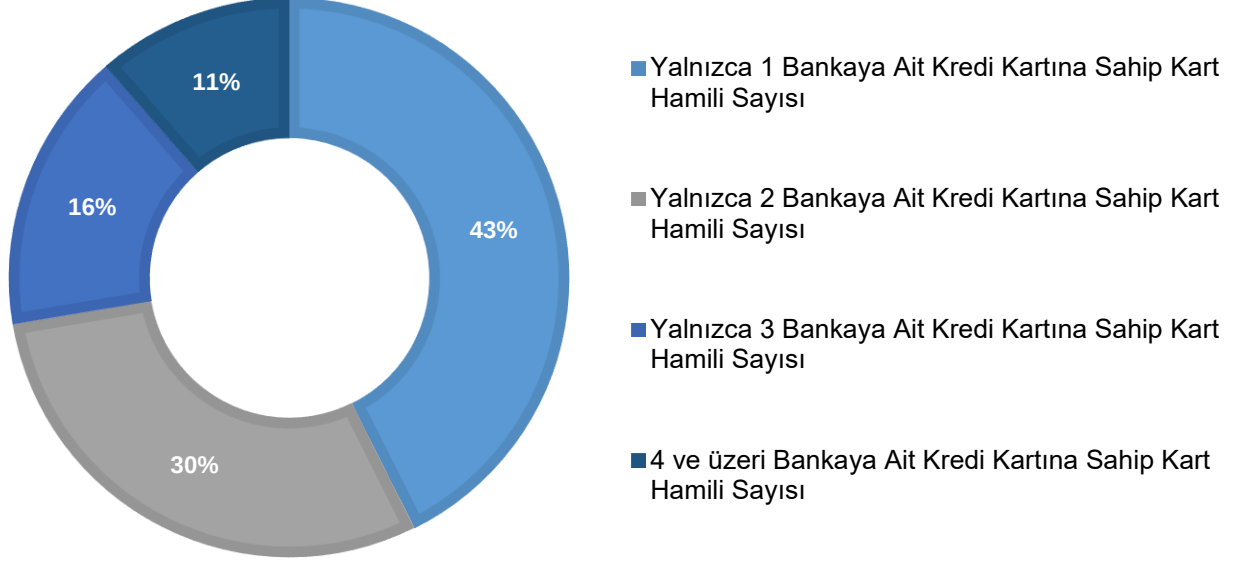
erişim oranının yüksek olduğu durumda, tüketicilerin belli bir ürün, hizmet ya da platforma olan bağımlılığı azalmakta ve bu yönüyle tüketicilerin aynı anda kullanıcısı olduğu ürün, hizmet ve platformlar birbirinin ikamesi olarak görülebilmektedir. Aksi durumda ise yani bir ürün ya da hizmetin alıcısı veya bir platformun kullanıcısı konumundaki tüketicilerin, söz konusu ürün, hizmet veya platform dışında farklı kanallardan beslenme oranının düşük olması halinde, tüketicilerin alıcısı olduğu mal veya hizmetler ile kullanıcısı olduğu platformların, tüketiciler nezdinde ikamesinin düşük olduğu ve bu yönüyle bağımsız ilgili ürün pazarlarına vücut verebileceği değerlendirilmiştir.

- (85) Kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetler ele alındığında, söz konusu hizmetlerin alıcısı konumunda bir tarafta kredi kartı hamili tüketiciler yer alırken diğer tarafta POS hizmeti alan üye işyerleri yer almaktadır. Bu açıdan, kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetler, iki taraflı (çift yönlü) bir yapı arz etmektedir. Diğer bir ifadeyle, hizmetin bir ayağındaki kart hamillerinin bir kredi kartına atfettiği değer, doğrudan hizmetin diğer ayağındaki üye işyerlerini de etkilemektedir. Örneğin, bir kredi kartı ne kadar çok tüketici tarafından kullanılmaktaysa, işyerleri o kredi kartına uyumlu POS edinme konusunda daha istekli olmaktadır. Aynı şekilde, tüketiciler bakımından bir kredi kartının kabul edildiği işyeri sayısı ne kadar yüksekse, tüketicilerin ilgili kredi kartına olan talebi de ona göre artmaktadır. Bu duruma paralel olarak, kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetlerin bir tarafındaki alıcıların sahip olduğu çoklu erişim, nihayetinde hizmetin diğer tarafındaki alıcılara da yansımaktadır.
- (86) Kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetlerde tüketicilerin yani kart hamillerinin çoklu erişim imkânlarına bakıldığında, gelirlerine göre belirlenmiş limitler dâhilinde tüketicilerin, farklı markalı kredi kartlarını birlikte kullanmasının önünde herhangi bir hukuki ya da teknik engelin bulunmadığı değerlendirilmiştir. Tüketicilerin sahip olabileceği kredi kartı sayısına sınır konulmasına yönelik herhangi bir düzenleme bulunmadığı gibi³⁵ kredi kartı ihraç eden bankalar, kart hamillerine yönelik başka bankaya ait kartların kullanılmaması yönünde herhangi bir akdi yükümlülük de getirmemektedir. Aynı şekilde, tüketicilerin farklı markalı kredi kartlarını edinmesinin ve kullanmasının önünde herhangi bir teknik engel de bulunmamaktadır. Aksine, gelişen teknolojiyle birlikte yaygınlaşan dijital cüzdan, kart verisi saklama ve kare kod ile ödeme gibi teknolojiler sayesinde tüketicilerin fiziksel kart taşıma zorunluluğu ortadan kalkmış olup kart hamilleri, kredi kartlarını dijital ortamlara aktarma imkânı elde etmiştir. Bu bakımdan, kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetlerde kart hamilleri açısından çoklu erişim imkânlarının mevcut olduğu değerlendirilmiştir. İlave, her bir kredi kartı markasının, ilave taksit vb. farklılaştırılmış kampanyalar sunuyor olması karşısında, tüketicilerin çoklu erişim imkânlarını kullanma güdülerinin de bulunduğu değerlendirilmiştir.

³⁵ Bununla birlikte kredi kartı limitlerinin tespit edilmesinde dikkate alınacak kriterler arasında, kredi kartı edinmek isteyen kişinin ekonomik ve sosyal durumu ile aylık veya yıllık ortalama gelirin yer verilen 5464 sayılı Kanun'un "*Kredi kartı limiti*" başlıklı 9. maddesi ile Banka ve Kredi Kartları Yönetmeliği'nin "*Kredi kartı limiti ve asgari tutar*" başlıklı 22. maddesi hükümleri saklı tutulmuştur.

- (87) Grafik 4'te, TBB Risk Merkezi verileri uyarınca, farklı bankalarca ihraç edilmiş farklı kredi kartına birlikte sahip olan bireysel kredi kartı hamillerinin durumu değerlendirilmiştir:

Grafik 4: Kart Hamillerinin Farklı Bankalarca İhraç Edilmiş Kredi Kartına Sahiplik Oranları (Nisan 2024)

Kaynak: TBB Risk Merkezi cevabi yazısı

- (88) Yukarıdaki veriler incelendiğinde, kredi kartı hamillerinin yüzde 43'ü yalnızca bir bankaya ait kredi kartına sahipken, yüzde 30'u yalnızca iki banka, yüzde 16'sı yalnızca üç banka, yüzde 11'i ise dört ve üzeri sayıda bankaya ait kredi kartına birlikte sahiptir. Bu yönüyle kredi kartı hamillerinin yüzde 57'sinin, farklı bankaların kredi kartlarına aynı anda sahip olduğu görülmektedir. Söz konusu oran, tüketiciler açısından çoklu erişim oranının yüksek olduğunu göstermiştir.
- (89) Kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetlerde çoklu erişim olanakları işyerleri açısından ele alınacak olursa, herhangi bir düzenleme veya sözleşme yoluyla bir işyerinin POS hizmeti alabileceği hizmet sağlayıcısı sayısına yönelik bir sınırlama getirilmemiştir. Bu çerçevede uygulamada banka ve/veya ödeme kuruluşları ile akdedilen üye işyeri anlaşmaları kapsamında üye işyerlerinin, kaç farklı markalı kredi kartı ile taksitli ödeme alabildiğinin tespiti amacıyla sektör çeşitliliği de gözetilmek suretiyle örneklem olarak tespit edilen üye işyerlerinden bilgi ve belge talebinde bulunulmuş ve ilgili bilgi taleplerine istinaden Kurum kayıtlarına intikal eden cevabi yazılar kapsamında hazırlanan özet tabloya aşağıda yer verilmiştir:

Tablo 7: İşyerleri ve İş Birliği Geliştirdikleri Kart Programları

KART İŞYERLERİ	BONUS	WORLD	AXESS	MAXIMUM	PARAF	CARDFINANS	ADVANTAGE	BANKKART	SAĞLAMKART
BAHÇEŞEHİR	X	X	X	X	X	X		X	
ATASUN	X	X	X	X	X	X	X	X	
BAUHAUS	X	X		X		X		X	
BEYMEN	X	X	X	X	X	X		X	
BOYNER	X	X	X	X	X	X		X	
HEPSİBURADA	X	X	X	X	X	X	X	X	
TRENDYOL	X	X	X	X	X	X	X	X	
FLO	X	X	X	X	X	X		X	
HDI	X	X	X	X	X	X		X	
ANADOLU SİGORTA	X	X	X	X	X	X	X	X	
KOÇTAŞ	X	X	X	X	X	X		X	
LC WAIKIKI	X	X	X	X	X	X		X	
MARSHALL	X	X		X	X	X		X	X
MEDİAMARKT	X	X	X	X	X	X	X	X	
SAAT&SAAT	X	X	X	X	X	X		X	X
WATSONS	X	X	X	X		X			
GRATİS ³⁶	X	X	X	X	X	X		X	
VATAN	X	X	X	X	X	X		X	X
YATAŞ	X	X		X	X	X	X	X	
Kaynak: Dosya kapsamında teşebbüslerden elde edilen bilgiler									

- (90) Bahse konu verilerden hareketle oluşturulan tablodan; çeşitli sektörlerden örneklem olarak seçilen üye işyerlerinin tamamının, tüketicilere taksitli alışveriş imkânı sunmak üzere üç ve üzeri kart programı ile anlaşma akdettiği anlaşılmıştır. Nitekim üye işyerleri tarafından iletilen cevabi yazılarda özetle; üye işyerlerinin faaliyet gösterdiği sektörde taksit imkânı sağlayan kart markaları ile çalışmayı tercih ettikleri ve bu sayede ulaşabildikleri tüketici yelpazesini genişletmeyi amaçladıkları belirtilmiştir. Bir başka ifadeyle üye işyerleri tarafından, kart programlarına üye olan bankalardan biri ile anlaşma yapmak suretiyle ilgili kart programında yer alan bankaların tamamına taksitli alışveriş yapabilme imkânı sunulmasının amaçlandığına dikkat çekilmiştir. Bu kapsamda işyerlerinin, mümkün olduğu kadar çok sayıda farklı markalı kredi kartı ile taksitli ödemeleri kabul etmek amacıyla, farklı kart programlarına üye bankalardan POS temin ettiği, bu sayede müşteri portföyünün taksitli alışveriş tercihlerini olumlu karşıladığı sonucuna ulaşmıştır.
- (91) Bu noktada bankalardan POS temin etme imkânının yanı sıra işyerlerinin ödeme kuruluşları üzerinden bankaların POS'larını temin etmesi de işyerlerinin çoklu erişim imkânlarını artırmıştır. Bir işyerinin hiçbir banka ile anlaşma yapmaksızın tek bir ödeme kuruluşu ile anlaşma yapması durumunda, ilgili işyeri çoğu durumda tüm kredi kartı

³⁶ GRATİS tarafından sunulan cevabi yazıda; BDDK'nin 11.01.2019 tarihli ve 8198 sayılı kararı uyarınca hâlihazırda GRATİS'in ürün portföyünün büyük bir kısmını oluşturan kozmetik sektöründe kredi kartı ile yapılan alışverişlerde taksit uygulanmadığı belirtilmiştir. Bu çerçevede tabloda, kozmetik sektörü dışında kalan ürünler bakımından anlaşmalı olunan kart programlarına yer verilmiştir.

markaları için geçerli olacak şekilde taksitli ödeme almakta olup³⁷ ödeme kuruluşu tarafından işyerine sunulan ve çoklu POS hizmeti olarak tanımlanabilecek söz konusu hizmet ile ilgili işyeri, müşterilerine azami seviyede taksit seçeneği sunmaktadır.

- (92) Söz konusu açıklamalar çerçevesinde, tüketiciler açısından kredi kartlarının öne çıkan özelliklerinin, taksitli alışverişe ve ödül puan birikimine imkân sağlanması olduğu, farklı markalı kredi kartlarının benzer taksit ve ödül puan kampanyalarının bulunduğu, bu yönüyle farklı markalı kredi kartlarının, tüketiciler ve çift taraflı etkiler nedeniyle işyerleri açısından birer ikame teşkil ettiği, ayrıca farklı markalı kredi kartlarıyla taksitli ödemelerin gerçekleştirilmesi adına hem tüketicilerin hem de işyerlerinin çoklu erişim olanaklarına sahip olduğu dikkate alınmış ve Kurulun istikrar kazanmış olan içtihadı uyarınca³⁸ kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetlerde kart markası özelinde pazar ayrıştırmaya gidilmesine gerek olmadığı değerlendirilmiştir. Nitekim aksi bir yaklaşım olarak marka özelinde alt pazar tanımlamasına gidilmesi, sektörlerde yaşanan dijitalleşmeye bağlı olarak yaygınlaşan platform ekonomilerinin ve ekosistem oluşturma odaklı iş modellerinin dinamiklerinin anlaşılmasına ve platformlar ya da ekosistemler arasındaki rekabetin ihmal edilmesine yol açacaktır. Böylesi bir yorum ayrıca, pazarda ihmal edilebilir seviyede pazar payına sahip kart ihraç eden bankaların dahi hâkim durumda kabul edilmesinin yolunu açacak ve teşebbüslerin olması gerekenden daha ağır sorumluluklarla karşılaşmasına neden olacaktır. Bu durum ise nihayetinde teşebbüslerin yenilikçi iş modelleri geliştirme yönündeki güdüsünün azalması sonucunu doğuracaktır.
- (93) Son olarak, banka ve kredi kartlarıyla yapılan ödemelerin bir tarafında kart hamillerinin diğer tarafında ise üye işyerlerinin bulunması ve her iki müşteri grubunun birbirini etkiliyor olması dikkate alındığında, çift taraflı yapı arz eden ilgili faaliyetin pazar tanımı açısından ihraç ve kabul noktasında ayrıştırılmasına gerek bulunup bulunmadığı incelenmiştir. Konuya ilişkin olarak Amerikan Yüksek Mahkemesinin (*Supreme Court*), *American Express (Amex)* kararında³⁹, kartlı ödeme hizmetlerinin birbirini etkileyen iki talep grubuna hitap ettiği, bu çerçevede kart sahipleri ile üye işyerleri arasında ayrılmaz bir bağlantı ve karşılıklı dolaylı ağ etkilerinin olduğu vurgulanmıştır. Bu bakımdan işlem platformu (*transaction platform*) niteliği arz eden kredi kartı platformlarında dolaylı ağ etkilerinin belirgin bir görünüm arz etmesi ve platformun tarafları arasındaki fiyat ve talep bağımlılığın yüksek olması nedeniyle pazarın bütüncül olarak ele alınması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Kurulun 07.04.2022 tarih ve 22-16/265-119 sayılı kararında da kartlı ödemelere ilişkin hizmetlerin kart ihraç ve kabul faaliyetleri bakımından ayrıştırılmasına gerek olmadığı, çift taraflı yapı arz eden ilgili hizmetlere ilişkin pazar tanımının her iki faaliyeti de kapsamaması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevede işbu kararda ilgili faaliyetler açısından pazar tanımında ayrışmaya gidilmesine gerek olmadığı değerlendirilmiştir. Açıklanan tüm bu hususlar

³⁷ Türkiye'de faaliyet gösteren banka kartı ve kredi kartı ihraç ve kabul eden bazı bankaların, sundukları POS hizmetlerine ödeme kuruluşlarının erişimini engellemek ve çeşitli dışlayıcı eylemlerde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiasına yönelik yürütülen önaraştırma sonucunda Kurulun almış olduğu 07.04.2022 tarih ve 22-16/265-119 sayılı kararda, en yüksek ödeme işlem hacmine sahip ödeme kuruluşlarının bankalardan tedarik ettiği POS'lar ile kaç farklı kart markası için taksitli ödeme alabilecek şekilde üye işyerlerine hizmet sunabildiği incelenmiş ve yapılan incelemede neticesinde ödeme kuruluşlarının her bir banka ile sözleşmesel ilişkisi bulunmasa da her kart programından en az bir banka ile sözleşme akdetmiş olduğu, dolayısıyla tüm kart programlarının kartlarına taksit yapabileceği ihtiyacı zorunlu unsur olarak kabul edilse dahi ödeme kuruluşlarının bu unsura genel olarak erişebildiği tespitinde bulunulmuştur.

³⁸ Bu yöndeki örnek kararlar için bkz. Kurulun 28.6.2005 tarih ve 05-41/598-152 sayılı kararı ve 07.04.2022 tarih ve 22-16/265-119 sayılı kararı.

³⁹ Ohio v. American Express Co. (2018), 138 Supreme Court 2274

çerçevesinde aşağıda yer alan şekilden de görüleceği üzere işbu dosya kapsamında ilgili ürün pazarları, “kredi kartlarıyla tek çekim ödemelere ilişkin hizmetler” ve “kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetler” olarak tanımlanmıştır.

Şekil 2: İlgili Ürün Pazarı Kırılımları

- (94) İlgili coğrafi pazarın belirlenmesine yönelik olarak ise yukarıda belirtilen her iki ilgili ürün pazarına ilişkin ürün ve hizmetlerin, Türkiye içinde homojen olarak sunulabilmesi ve tüketicilerin ilgili mal ve hizmetlere erişiminde bölgeden bölgeye herhangi bir esaslı farklılığın bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

G.4. Değerlendirme

G.4.1. Genel Teorik Çerçeve

- (95) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde “Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.” hükmü yer almaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde belirli şartların birlikte varlığı halinde, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının 4054 sayılı Kanun'un 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulacağı düzenlenmiştir. Aynı maddenin dördüncü fıkrasında ise Kurulun, birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği hüküm altına alınmıştır.
- (96) Söz konusu hükümler çerçevesinde, işbu kararın konusunu teşkil eden YAPIKREDİ ile World Programına üye bankalar arasında akdedilen World Sözleşmelerinin, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte hüküm içerip içermediği; böylesi bir nitelikte hüküm içermesi durumunda ise ilgili sözleşmelerin rekabetçi bir pazar yapısında ve pazardaki rekabeti en az sınırlayacak şekilde pazarda etkinlik artışı ve tüketici faydası doğurup doğurmadığı incelenmiştir.
- (97) World Sözleşmelerinde yer alan hükümlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 5. maddeleri çerçevesinde münferit değerlendirmesine geçmeden önce konuya ilişkin teorik bir zemin oluşturması adına rekabet hukuku bağlamında rakipler arası iş birliklerine yönelik kısa bilgiye yer verilmiştir. Ticari hayatta birbirine rakip konumundaki teşebbüsler, birbirini tamamlayıcı faaliyet, beceri veya varlıklarını bir araya getirerek önemli ekonomik faydalar elde edebilmektedir. Bu kapsamda teşebbüsler geliştirdikleri iş birlikleri ile riski paylaşabilmekte, maliyet tasarrufu yapabilmekte, yatırımlarını artırabilmekte ve know-how havuzu oluşturmak suretiyle ürün kalitesi ile ürün çeşitliliğini artırabilmektedir.⁴⁰

⁴⁰ Bkz. Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz, para. 4.

- (98) Öte yandan rakipler arası iş birlikleri çeşitli rekabet sorunlarına da yol açabilmektedir. Tarafların fiyat, üretim, dağıtım veya arz miktarlarını belirlemek üzere anlaşması ya da iş birliğinin, tarafların pazar gücü elde etmesi, pazar gücünü koruması ya da artırmasına ve böylelikle, fiyat, üretim miktarı, ürün kalitesi, ürün çeşitliliği ya da inovasyon bakımından pazarda olumsuz etkilerin ortaya çıkmasına yol açması bu duruma örnek olarak gösterilebilecektir.
- (99) Rakipler arasında rekabeti kısıtlama amacı taşıyan bir iş birliği anlaşması doğası gereği 4. madde kapsamında ihlal teşkil etmekte olup söz konusu anlaşmanın pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek bulunmamaktadır. Bir anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacının olup olmadığının değerlendirilmesinde, anlaşmanın içeriği, ulaşmaya çalıştığı hedefler ve anlaşmanın yer aldığı iktisadi ve hukuki çerçeve dikkate alınmaktadır.
- (100) Rakipler arası bir iş birliği anlaşmasının rekabeti kısıtlama amacının bulunmadığı durumda ise incelenmesi gereken husus ilgili anlaşmanın rekabeti kısıtlayıcı etkisinin olup olmadığıdır. Rekabeti kısıtlayıcı etkinin varlığı için anlaşmanın fiyat, üretim miktarı, ürün kalitesi, ürün çeşitliliği ya da inovasyon gibi pazardaki rekabet parametrelerinden en az biri üzerinde olumsuz etkisinin bulunması ya da makul bir olasılık dâhilinde böyle bir potansiyele sahip olması gerekmektedir. Bu durum, anlaşmanın doğası ve içeriği, tarafların tek başına veya ortaklaşa belirli bir düzeyde pazar gücü elde etme derecesi ve anlaşmanın, pazar gücünün oluşması, sürdürülmesi veya güçlendirilmesine ya da tarafların pazar gücünü kötüye kullanmasına ne ölçüde imkân sağladığı gibi çeşitli etkenlere bağlı olmaktadır.
- (101) Amaç ve/veya etki bağlamında rekabeti sınırlayıcı ya da engelleyici olduğu tespit edilen bir iş birliğine yönelik analizin devamında ise ilgili iş birliğinin pazarda etkinlik artışı ve tüketici faydası meydana getirmek suretiyle pazarda olumlu bir sonuç doğurup doğurmayacağını araştırılması gerekmektedir. Bununla birlikte, salt etkinlik artışı ve tüketici faydasının meydana gelmesi, bir iş birliğinin pazarda olumlu sonuç doğurduğu sonucuna ulaşılmasında yeterli olmamakta ve bu sonuca ulaşılması için iş birliğine konu pazarda rekabetin belli ölçüde devam ediyor olması ve iş birliğinin pazarda rekabeti zorunlu olandan fazla sınırlayıcı nitelikte olmaması şartları aranmaktadır.
- (102) Rakipler arası iş birliği anlaşmaları yatay seviyede gerçekleşebileceği gibi dikey seviyede de gerçekleşebilmektedir. Rakipler arasında akdedilen yatay seviyedeki iş birliği anlaşmalarında başta fiyat tespiti, bölge/müşteri paylaşımı ve rekabete hassas bilgi değişimi gibi rekabet karşıtı endişeler gündeme gelmekteyken rakipler arasında akdedilen dikey seviyedeki iş birliği anlaşmalarında ise ağırlıklı olarak yeniden satış fiyatının tespiti, müşteri sınırlaması ve girdi sınırlaması gibi rekabet karşıtı endişeler ortaya çıkabilmektedir. Diğer taraftan, rakipler arasındaki iş birlikleri incelenirken yatay ve dikey olarak net bir ayrıma gidilmesi her durumda mümkün olmayabilmekte ve kimi durumlarda rakipler arasındaki iş birlikleri, aynı anda hem yatay hem de dikey etkiler bağlamında incelenebilmektedir.
- (103) Konu finans sektörü özelinde ele alındığında ise finans ilişkili pazarlarda gözlemlenen yüksek bilgi asimetrisi, riskin dağıtılması ihtiyacı, finansal sistemler arasında birlikte çalışabilirliğin sağlanması gerekliliği ve ölçek ekonomilerinden faydalanılması zorunluluğu gibi hususlar çerçevesinde finansal oyuncular arasında çok sayıda iş birliğinin geliştirilmesine ihtiyaç duyulduğu belirtilebilecektir. Nitekim rakip finansal

kuruluşlar arasında ortak ATM ağlarının oluşturulmasından⁴¹ müşteri risk bilgilerinin paylaşılmasına⁴², merkezi hizmet altyapılarının oluşturulmasından⁴³ ortak markalı finansal ürünlerin⁴⁴ geliştirilmesine kadar geniş bir yelpazedeki iş birliklerine yönelik Kurulun çok sayıda menfi tespit/muafiyet kararı mevcuttur. Bu bakımdan, finans sektörü özelinde gerçekleşen rakipler arası iş birliklerinin çoğu durumda amaç bakımından rekabeti sınırlamaktan ziyade finans sektörünün sağlıklı işleyişi için ihtiyaç duyulan iş akışlarının geliştirilmesine yöneliktir.

(104) Bu noktada, 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 5. maddesi bağlamında yapılacak değerlendirmelerde rakip finansal oyuncular arasındaki iş birlikleri ile güdülen amaçtan ziyade söz konusu iş birliklerinin, ilgili olduğu pazarlarda gösterdiği etkilere odaklanılmaktadır. Bu paralelde, Kurulun rakip konumundaki finansal oyuncular arasındaki iş birliklerine yönelik genel yaklaşımının, ilgili iş birliğinin finans sektörünün kendine özgü dinamikleri çerçevesinde gereklilik teşkil edip etmediğine, iş birliğinin pazarın bütünü üzerinde hangi etkilere sahip olduğuna ve iş birliğinin herhangi bir dışlayıcı ya da koordinasyon doğurucu sonuca yol açıp açmadığına yoğunlaşmaktadır.

(105) Nitekim Kurul, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (SBM) bünyesinde rakip sigorta şirketleri tarafından ortak sunulacak ödeme geçidi hizmetine ilişkin 24.12.2020 tarih ve 20-55/769-341 sayılı *SBM Ödeme Geçidi* kararında;

"(...) Ayrıca SBM üzerinden gerçekleşecek iş akışının ödeme hizmetlerine ilişkin piyasaların önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmasına sebep olabileceği ve aynı zamanda söz konusu iş akışından beklendiği ileri sürülen etkinlik artışlarının sağlanması için SBM'nin sistemde yer almasının zorunlu nitelikte olmadığı ve bu nedenle bahse konu iş akışına muafiyet tanınamayacağı (...)"

değerlendirmesinde bulunarak ilgili iş birliğine konu faaliyetin pazarda ortaya çıkaracağı etkinlik artışı ile söz konusu uygulamanın rakipler arası bir iş birliği üzerinden hayata geçirilecek olması arasında illiyet bağı olması gerektiğini ortaya koymuştur.

(106) Benzer şekilde Kurul, rakip konumundaki bankaların BKM bünyesinde ortak şekilde geliştirdikleri dijital cüzdan hizmetine yönelik 30.05.2019 tarih ve 19-20/291-126 sayılı *BKM Express* kararında;

"(...) Yürütülen incelemeler ve elde edilen bilgiler doğrultusunda ise işbu dosya kapsamında dijital cüzdan hizmetinin BKM tarafından verilmesine özgü ve BKM tarafından bu hizmet verilmediği takdirde elde edilemeyecek herhangi bir etkinlik kazanımına rastlanmamıştır. Bankaların diğer üçüncü taraflara da benzer şekilde entegrasyon hizmeti vermesi durumunda aynı etkinlik kazanımlarının elde edilmesi mümkündür. Bu anlamda, BKM'nin sunduğu hizmete özgü teknik ve ekonomik bir gelişme, ancak bankaların söz konusu hizmeti BKM'ye vermesi ve diğer ödeme kuruluşlarına vermemesi halinde ortaya çıkmaktadır. Bu durum ise hem BKM ve üçüncü taraflar hem de bankalar ile söz konusu üçüncü taraflar arasındaki rekabeti doğrudan etkilemektedir. (...)"

⁴¹ Bkz. Kurulun 22.05.2018 tarihli ve 18-15/284-142 sayılı *Ortak ATM Kararı*.

⁴² Bkz. Kurulun 16.10.2014 tarihli ve 14-40/741-332 sayılı *TBB Risk Merkezi Kararı*.

⁴³ Bkz. Kurulun 08.06.2017 tarihli ve 17-19/294-130 sayılı *BKM Takas Kararı*.

⁴⁴ Bkz. Kurulun 18.02.2016 tarihli ve 16-05/106-47 sayılı *TROY Kararı*.

değerlendirmesinde bulunarak bankaların dijital cüzdan hizmetlerinde rekabet etmek yerine iş birliğine gitmesinin, pazarda ortaya çıkacağı iddia edilen etkinlik artışları için zorunlu nitelikte olmadığını belirtmiştir.⁴⁵

- (107) Bir diğer örnek olarak işbu kararın da konusunu teşkil eden bankalar arası iş birlikleri çerçevesinde akdedilen Bonus Sözleşmelerine ilişkin 07.09.2017 tarih ve 17-28/462-201 sayılı kararında Kurul;

“Bonus kredi kartı program paylaşımı sözleşmelerinde yer alan alt lisanslama yasağının Bonus marka imajının korunması bakımından gerekli olduğu makul kabul edilebilmekle beraber, 6493 sayılı Kanun ile öngörülen piyasa yapısında yer alan ödeme kuruluşlarının özellikle üye işyerleri tarafından gerçekleştirilen taksitli satışlara aracılık etmek suretiyle üye işyeri edinme pazarında faaliyette bulunabilmek için Bonus kredi kartı platformunda yer alan bankalar ile anlaşmasını engelleyecek nitelikte olduğu değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, GARANTİ ile platform ortağı bankalar arasındaki sözleşmelerde yer alan alt lisanslamayı yasaklayan hükümlerin ödeme kuruluşlarının üye işyeri edinimi pazarından dışlayacak nitelikte olması nedeniyle, Bonus kredi kartı program paylaşımı sözleşmelerinin 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinin (a) ve (b) benlerindeki amaçların elde edilmesi için rekabetin zorunlu olandan fazla sınırlandırılması koşulunu karşılamadığı değerlendirilmektedir.”

değerlendirmesinde bulunarak GARANTİ’nin Bonus Sözleşmelerinde yer verdiği alt lisanslama yasağının ödeme kuruluşlarını üye işyeri edinimi pazarından dışlayacak nitelikte olmasını dikkate almış ve ilgili alt lisanslama yasağının, iş birliğine konu anlaşmalar ile etkinlik artışı ve tüketici faydası sağlanması amacına ulaşılmasında rekabeti zorunlu olandan daha fazla sınırladığını saptamıştır.

- (108) Özetle, rakipler arasındaki iş birliği anlaşmalarının 4054 sayılı Kanun kapsamında ele alınmasında öne çıkan husus, iş birliği anlaşmalarının amacı ile bu anlaşmaların pazarda ortaya çıkardığı etkilerin analiz edilmesidir. Bu kapsamda öncelikle rakipler arası bir iş birliği anlaşmasının 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında rekabeti sınırlayıcı amaç veya etkiye sahip olup olmadığının incelenmiştir.

G.4.2. World Kredi Kartı Programının 4054 sayılı Kanun’un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirilmesi

- (109) 4054 sayılı Kanun’un uygulanması bakımından teşebbüs niteliğini haiz YAPIKREDİ ile diğer World bankaları, genel olarak bankacılık hizmetleri, özel olarak kredi kartı ile ödeme hizmetlerinde birbirlerine rakip konumundadır. Bu çerçevede, aynı piyasada faaliyet gösteren ve birbirine rakip olan teşebbüslerin, ortak bir kredi kartı programı altında faaliyet göstermek üzere akdettikleri sözleşmelerin rekabeti kısıtlayıcı hükümler içerip içermediği değerlendirilmiştir. Bu amaçla, World Programının temelini oluşturan ve YAPIKREDİ ile diğer program üyesi bankalar arasında akdedilen World Sözleşmeleri 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi bağlamında öncelikle genel olarak değerlendirilmiş, akabinde ise World Sözleşmelerinde yer alan belli hükümlerin 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi çerçevesinde rekabeti sınırlayıcı amaç veya etkiye sahip olup olmadığının münferit olarak incelenmiştir.

⁴⁵ TCMB’nin BKM’nin çoğunluk hisselerini devralmak suretiyle BKM’nin hâkim ortağı haline gelmesi ve BKM’nin, rakip teşebbüslerce kontrol edilen bir teşebbüs birliği vasfını yitirmesi üzerine Kurul, yaptığı yeniden değerlendirme sonucunda, 30.05.2019 tarih ve 19-20/291-126 sayılı kararının kaldırılmasına 18.06.2020 tarih ve 20-29/369-166 sayı ile karar vermiştir.

- (110) World Programına üye olmak isteyen bankalar, YAPIKREDİ ile akdettikleri World Sözleşmesi ile World markalı kredi kartı ihraç ve/veya kabul yetkisini elde etmektedir. Böylelikle bankalar, kendi ihraç ettikleri World özellikli kredi kartları ile yeni kredi kartı müşterileri edinebildiği gibi mevcut kredi kartı müşterilerine World özellikli kredi kartı ürünlerini de sunabilmektedir. Benzer şekilde bu bankalar, World markalı kredi kartları ile ödemelerin kabul edilebileceği POS'ları pazarlayarak yeni üye işyerleri edinebilmekte veya mevcut üye işyerlerine World özelliksiz POS'ların yanında World özellikli POS'ları da temin edebilmektedir.
- (111) Bankalara World marka kredi kartı ihraç ve kabul yetkisinin verilmesinin yanı sıra World Sözleşmelerinde yer alan hükümler ile ayrıca World Programının işleyişine ilişkin standartlar belirlenmekte ve taraflar arasındaki hak ve sorumluluklar tayin edilmektedir. Bu çerçevede World Programına üye olan bankaların, kredi kartı ile ödeme hizmetleri pazarında ortak bir marka altında faaliyet gösterdikleri, büyük ölçüde ortak standart ve kalite koşullarını benimsedikleri değerlendirilmiştir. Bu durum ise rakip konumundaki bankaların, bankalar arası rekabetin önemli bir ayağını oluşturan kredi kartı ile ödeme hizmetlerindeki rekabet güdülerini azaltabilmektedir. Her ne kadar bir bankanın World Programında yer alması, ilgili bankanın sadece kendine özgü bir marka altında kredi kartı ihraç etmesini veya üye işyeri edinmesini engellememekteyse⁴⁶ de World Programına üye olan bankaların kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetleri büyük ölçüde World markalı kredi kartları üzerinden gerçekleşmektedir.
- (112) Bu bakımdan, genel olarak World Programı, bankaların, rekabet halinde olması beklenen kredi kartı ile ödeme hizmetleri pazarında ortak stratejiler üretmesine ve benzer koşullar altında kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetlerini yürütmesine yol açmakta olup bu durum, tüketici konumundaki kart hamilleri ve üye işyerleri için ürün ve hizmet çeşitliliğinin azalmasına neden olduğu değerlendirilmiştir. İlaveten, World Programı kapsamında kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetlerine yönelik belirlenen tek tip koşul ve standartlar, kimi durumlarda pazardaki teknik gelişim ve inovasyonu sınırlandırıcı nitelik de arz ettiği görülmüştür.
- (113) Rakip konumundaki bankaların World markası altında ortak hizmet koşulları benimsenmesinin ve büyük ölçüde benzer ürünler geliştirmesinin bir diğer sonucu olarak söz konusu bankaların ilgili ürünler özelindeki maliyetleri de benzer hale gelebilmekte ve nihayetinde bu durum, bankalar arasındaki fiyat rekabetinin de azalmasına neden olmaktadır. Nitekim World Programı kapsamında bankaların, ortak reklam veya kampanya harcamalarının da bulunduğu dikkate alındığında, ilgili bankaların kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetlerine ilişkin maliyetlerinin ve buna bağlı olarak bu bankaların kredi kartı ücreti ve üye işyeri komisyonu gibi nihai ürün ve hizmet fiyatlarının önemli ölçüde paralellik arz etmektedir. Özetle, bir bütün olarak World Sözleşmelerinin, her ne kadar amacı itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olmadığı değerlendirilmekteyse de kredi kartı ile ödeme hizmetleri pazarında rekabeti kısıtlayıcı etkilere sahip olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girdiği değerlendirilmiştir.
- (114) Öte yandan söz konusu sözleşmelerde, sözleşmeye taraf bankaların kredi kartı ihraç ve üye işyeri edinimi faaliyetlerine yönelik sınırlayıcı nitelikte bazı özel hükümler de bulunmaktadır.

⁴⁶ Öte yandan World Sözleşmeleri uyarınca program üyesi bir bankanın başka bir ortak markalı kredi kartı programında yer alması, YAPIKREDİ için sözleşmenin feshi sebebi sayılmıştır.

- (115) Tablo 3, 4 ve 5'te yer verilen ilgili sözleşme hükümlerinin bir bölümünün, World Programı kapsamındaki bankalar arasındaki rekabeti; diğer bir bölümünün ise doğurduğu sonuçlar itibarıyla World Programındaki bankalar ile diğer kart programlarında yer alan bankalar veya kendi kart markasıyla pazarda tekil olarak faaliyet gösteren bankalar arasındaki markalar arası rekabeti etkileyici nitelikte olduğu değerlendirilmiştir. Söz konusu hükümlerin ortak noktası, müşteri konumundaki üye işyerleri ve kart hamilleri açısından sonuç doğurmasıdır.
- (116) İlk olarak World bankalarının, hâlihazırda bir başka World bankası tarafından World Programına dâhil edilmiş üye işyerlerine hizmet sunmasının yasaklanmasına yönelik sözleşme hükümleri incelenmiştir. YAPIKREDİ ile VAKIFBANK arasındaki World Sözleşmesinin 13. maddesi *"(...) WORLD işbirliğinin 2. (ikinci) Fazının hayata geçirilmesi ile birlikte VAKIFBANK gerek kendi üye işyerlerinde WORLD sistemine dahil olmayan üye işyerlerini, gerekse yeni üye işyerlerini bu sisteme dahil edebilecek ve WORLD sistemine dahil olmayan işyerleri ile üye işyeri sözleşmesi imzalayabilecektir. (...) WORLD işbirliğinin birinci fazında YAPIKREDİ ve VAKIFBANK'ın ortak üye işyerlerinde WORLD özelliği olan ve on-us işlemlerin geçebileceği ortak POS olarak sadece YAPIKREDİ POS'u bulunacaktır. VAKIFBANK, YAPIKREDİ'nin mevcut WORLD üye işyerleri ile üye işyeri sözleşmesi akdetmeyeceği gibi, söz konusu üye işyerinin YAPIKREDİ ile arasındaki üye işyeri sözleşmesi sona erdikten ancak 6 ay sonra üye işyeri sözleşmesi imzalayabilecektir. YAPIKREDİ, VAKIFBANK'ın ortak üye işyeri olmayan mevcut diğer üye işyerleri ile Faz-l'de sözleşme imzalayabilecek, ancak WORLD işbirliğinin 2. (ikinci) Fazının hayata geçirilmesi ile birlikte bu üye işyerleri için üye işyeri ilişkileri VAKIFBANK'a geçecektir. YAPIKREDİ bu işyerlerinden çıkacaktır. Sezonsallık gösteren (yılın belli aylarında hizmet veren yazlık veya kışlık bölgelerdeki üye işyerleri gibi) üye işyerleriyle ise üye işyeri sözleşmesinin sona ermesinden itibaren en az 9 ay sonra üye işyeri sözleşmesi yapabilecektir. Tarafların yazılı mutabakatı ile üye işyeri bazında istisnai olarak söz konusu süre 3 aya çekilebilir."* şeklinde olup bu ve diğer World Sözleşmelerindeki benzer nitelikteki sözleşme hükümleri ile World bankalarının birbirlerinin World üye işyerleri ile çalışması yasaklanmış ve bu yönüyle World bankaları arasında bir nevi müşteri paylaşımına yol açılmıştır.
- (117) Söz konusu sınırlamaya ek olarak World Sözleşmelerinde, hizmet aldığı World bankası ile arasındaki sözleşme sonlanmış olmasına rağmen ilgili işyerine sözleşme tarafı diğer World bankasının belirli süreler boyunca hizmet sunamayacağı da hüküm altına alınmıştır. Sözleşme hükmünden anlaşılabacağı üzere bu süre VAKIFBANK özelinde 3, 6 ve 9 ay olarak değişmekteyken bir diğer örnek olarak YAPIKREDİ ile ANADOLUBANK arasındaki World Sözleşmesinin 11. maddesindeki *"ANADOLUBANK, YAPIKREDİ'nin mevcut Üye İşyerleri ile Üye İşyeri Sözleşmesi akdetmeyeceği gibi, söz konusu Üye İşyerinin YAPIKREDİ ile arasındaki Üye İşyeri Sözleşmesi sona erdikten en az 1 ay sonra Üye İşyeri Sözleşmesi yapabilecektir."* hükmü uyarınca bu süre ANADOLUBANK özelinde ise 1 ay olarak belirlenmiştir.
- (118) Diğer bir sözleşme hükmü, World bankalarının başka bir kart programına üye olması halinde bu durumun YAPIKREDİ için haklı fesih nedeni sayılmasına ilişkindir.⁴⁷ Söz konusu hüküm uyarınca World bankalarının World Programı dışında başka bir ortak markalı kart programı (ör. Bonus) altında kart ihraç veya kabul faaliyeti bir nevi yasaklanmıştır. Rekabet etmeme yükümlülüğü niteliğindeki söz konusu sınırlama ile World bankalarının aynı anda birden fazla kredi kartı programı altında pazarda faaliyet

⁴⁷ Bkz. YAPIKREDİ ile ANADOLUBANK arasındaki World Sözleşmesinin 11. maddesi.

göstermesi engellenmiş ve bu yönüyle pazarda markalar arası rekabet kısıtlanmıştır. Söz konusu sınırlama ile World bankalarının kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetlerinin sınırlandırılmış olmasının yanı sıra pazarda World Programının dışında kalıp kendi ortak markalı kredi kartı programını oluşturmak isteyen teşebbüslerin kendi programlarına üye bulması da zorlaştırılmıştır. Bu yönüyle söz konusu teşebbüslerin pazardaki rekabet gücü zayıflatılmıştır.

(119) Bu bağlamda konuya ilişkin olarak, benzer rekabet etmeme yükümlülüklerinin ele alındığı ABD Federal Mahkemesinin *Mastercard-Visa* kararında⁴⁸; ABD Adalet Bakanlığı (*United States Department of Justice*) tarafından açılan davada, kartlı sistem işleticisi olarak faaliyet gösteren Mastercard ve Visa'nın, kendi kart sistemlerine üye olacak bankalara yönelik şart koştuğu rekabet etmeme yükümlülükleri incelenmiştir. Davanın konusunu teşkil eden bankalara yönelik şartları açıklamak gerekirse, Mastercard, kendi sistemine üye olan bankalara, rakip kart sistemlerine ihraççı veya kabulcü olarak katılmama şartı⁴⁹ getirmiş; Visa ise doğrudan veya dolaylı olarak Discover, Amex veya rakip olarak belirlenen bir diğer kartlı sistem bünyesinde kart ihraç edilmesi halinde, ilgili bankanın Visa üyeliğini iptal etmiştir. Federal Mahkeme, söz konusu rekabet etmeme yükümlülükleri nedeniyle üye bankaların, rakip sistemlerde kart ihraç etmesinin önüne geçildiğini ve bu durumun hem ihraç pazarındaki hem de ağ hizmetleri (kartlı sistem hizmetleri) pazarındaki rekabeti olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Ayrıca, söz konusu uygulamalar nedeniyle Amex ve Discover'in ölçek ekonomisine ulaşmalarının önüne geçildiği ve Mastercard ve Visa'nın mevcut pazar güçlerinin korunmasına yol açıldığı ifade edilmiştir. Bu hususa ilaveten Federal Mahkeme, bir bankanın tüm ağlarda kart ihraç edebilmesinin, rakip kartlı sistem işleticilerinin rekabet gücünün artmasını sağlayacağını ve bu durumun ürün çeşitliliğini ve tüketici tercihlerini artıracaklarını belirtmiştir. Kararda sonuç olarak, üye bankaların farklı kartlı sistemler bünyesinde kart ihraç etmesini engelleyen düzenlemelerin yürürlükten kaldırılması gerektiğine karar verilmiştir. Söz konusu şartların sistemin istikrarının korunmasına hizmet ettiği gerekçesiyle, Federal Mahkemenin kararının iptali için Mastercard ve Visa tarafından yapılan başvuru ise; ilgili şartların, rakip kartlı sistem işleticilerinin rekabet etme imkânlarını kısıtladığı ve bu şartların, sistemin bütünlüğü için gerekli olmadığı nedeniyle İstinaf Mahkemesi tarafından reddedilmiş ve Federal Mahkeme kararı onanmıştır.⁵⁰ Bu çerçevede ilgili kararda geçen tespitler ışığında, World Sözleşmelerinde yer alan ve farklı kart programları altında faaliyet gösterilmesini engelleyen hükümlerin de pazardaki rekabeti olumsuz yönde etkilediği değerlendirilmiştir.

(120) İlgili sözleşmelerde ayrıca World Programına üye bankaların, kart hamillerine ve üye işyerlerine yönelik uygulayacakları kampanya ve koşullara yönelik yasaklama veya sınırlamaları düzenlemiştir. Bu kapsamda World Sözleşmelerinde örneğin;

⁴⁸ US District Court for Southern District of New York, Decision, Civ. 7076.

⁴⁹ Visa tarafından işletilen kartlı sistem ile üyelerin daha önceden katılmış olmaları şartıyla bazı kartlı sistemler (Diners Club, JCB), istisna tutulmuştur.

⁵⁰ *United States v. Visa USA Inc, Visa International Corp. And MasterCard International Inc*, United States Court of Appeals for the Second Circuit, Docket No: 02-6074/02-6076/02-6078.

- World bankalarının, YAPIKREDİ'nin yürürlükteki kredi kartı yıllık üyelik ücretlerinin altında bir ücret belirleyemeyeceği ve bu yükümlülüklerin aksine hareket edilmesinin sözleşmenin tazminatsız fesih nedeni sayılacağı,⁵¹
- World bankalarının, kendileri tarafından verilen World kartlarının diğer World bankalarının herhangi biri tarafından verilen World kartlarından daha avantajlı olduğunu belirtmek suretiyle reklam ve tanıtım faaliyetinde bulunamayacağı,⁵²
- World Sözleşmesi taraflarının reklam ve ilanlarında, kendileri tarafından verilen World kartların diğer tarafça ve/veya YAPIKREDİ'nin yetkilendirdiği-yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından verilen World kartlarından daha avantajlı olduğunu belirtmek suretiyle, diğer World kartları doğrudan hedef olarak reklam, tanıtım vb. uygulama yapamayacağı ve tarafların diğer tarafın ve/veya YAPIKREDİ'nin yetkilendirdiği-yetkilendireceği üçüncü kişilerin mevcut kart portföylerini kendilerine çekmek için kampanya yapmayacağı⁵³

hususları hüküm altına alınmıştır.

- (121) Yukarıda örnek olarak verilen ve bankaların yürütecekleri kampanyalara veya çıkaracakları kredi kartlarının özelliklerine ilişkin olarak öngörülen sınırlamalar, pazarda World bankaları arasındaki rekabeti sınırlayıcı nitelik arz etmektedir. Nitekim söz konusu sınırlamalara ilişkin hükümlerin, World bankalarının birbirlerinin müşterilerini kendilerine çekmelerinin engellenmesi sonucunu doğurduğu anlaşılmıştır. Bu durum ise üye işyerlerinin ve kart hamillerinin, daha avantajlı kredi kartı hizmetlerinden istifade etmesinin önüne geçmektedir.
- (122) Sonuç olarak, kredi kartı ile ödeme hizmetlerine ilişkin bankalar arasında tesis edilen bir iş birliği niteliğinde olan World Programı, bir bütün olarak ilgili bankaların pazardaki rekabetini sınırlayıcı niteliği haiz olup ayrıca World Programı çerçevesinde akdedilen World Sözleşmelerinin çeşitli hükümleri de münferit olarak pazarda rekabeti kısıtlayıcı etkiler doğurmaktadır. Bu bakımdan, ilgili sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girdiği ve anılan sözleşmelere 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceği değerlendirilmiştir.

G.4.3. World Kredi Kartı Programının 4054 sayılı Kanun'un 5. Maddesi Kapsamında Değerlendirilmesi

- (123) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca; piyasada rekabeti engelleyici ya da kısıtlayıcı amaç veya etkiye sahip anlaşmalar, Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartları taşıması durumunda Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmuştur. 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrası hükmünde ise Kurulun, birinci fıkra da gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği düzenlenmiştir.
- (124) Yukarıda rekabeti sınırlayıcı potansiyel etkilerine değerlendirilen dosya konusu Word Programı aşağıda öncelikle grup muafiyeti tebliğleri açısından ele alınmıştır.

⁵¹ Bkz. YAPIKREDİ ile ANADOLUBANK ve YAPIKREDİ ile ALBARAKA arasındaki World Sözleşmesinin 5.2 numaralı maddesi.

⁵² Bkz. YAPIKREDİ ile VAKIFBANK arasındaki World Sözleşmesinin 3. maddesi.

⁵³ Bkz. YAPIKREDİ ile ANADOLUBANK ve YAPIKREDİ ile ALBARAKA arasındaki World Sözleşmesinin 5.2 numaralı maddesi.

G.4.3.1. World Kredi Kartı Programına Yönelik Grup Muafiyeti Değerlendirmesi

- (125) 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin (Dikey Tebliğ) 1. maddesinde *"Bu Tebliğin amacı, dikey anlaşmaların 7.12.1994 tarih ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmasının koşullarını belirlemektir."* hükmü yer almaktadır.
- (126) Teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı bir anlaşmanın Dikey Tebliğ kapsamında muafiyet alabilmesi öncelikle söz konusu anlaşmanın, üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılmış olması, diğer bir deyişle dikey nitelikli bir anlaşma olması gerekmektedir. Diğer taraftan rakip teşebbüsler arasında yapılan dikey anlaşmalar, Dikey Tebliğ ile tanınan muafiyetten kural olarak yararlanamazken sağlayıcının anlaşma konusu malların hem üreticisi hem de dağıtıcısı olduğu, alıcının ise bu mallarla rekabet eden malların üreticisi değil dağıtıcısı olduğu dikey anlaşmalar, istisnai olarak Dikey Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinin kapsamı altına alınmıştır (Dikey Tebliğ m. 2/5). Dikey Tebliğ'in "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ise rakip teşebbüsler, *"aynı ürün pazarında faaliyette bulunan veya bulunma potansiyeline sahip sağlayıcılar"* şeklinde tanımlanmıştır.
- (127) World kredi kartı programının temelini oluşturan World Sözleşmeleri incelendiğinde; söz konusu sözleşmenin taraflarından YAPIKREDİ'nin banka ve kredi kartı ile ödeme hizmetlerinde kart ihraç ve kabul faaliyetlerinin her ikisini birlikte yürüttüğü, benzer şekilde sözleşmenin diğer tarafını oluşturan ALBARAKA, ANADOLUBANK ve VAKIFBANK'ın da banka ve kredi kartı ile ödeme hizmetlerinde hem kart ihraç ve hem de kart kabul faaliyetlerini yürüttüğü görülmektedir. Bu yönüyle rakip konumundaki YAPIKREDİ ile World Programı üyesi diğer bankalar arasında akdedilen ve bu bankaların, ortak bir World markası altında benzer standart ve koşullarda kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetlerinde bulunmasını konu alan World Sözleşmeleri, Dikey Tebliğ kapsamında muafiyet korumasından yararlanacak bir dikey anlaşma niteliğini haiz değildir. Bu kapsamda, rakip konumundaki bankaların, ortak bir World markası altında benzer standart ve koşullarda kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetlerinde bulunmasını konu alan bir iş birliği platformu olan World Programının ve bu programın tesisi adına YAPIKREDİ ile World Programı üyesi diğer bankalar arasında ikili olarak akdedilen World Sözleşmelerinin, Dikey Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağı değerlendirilmiştir.
- (128) Son olarak incelemeye konu World Sözleşmelerinin konusu itibarıyla Dikey Tebliğ'in yanı sıra Kurul tarafından çıkarılmış diğer grup muafiyeti tebliğlerinden de yararlanamayacağı değerlendirilmiştir.

G.4.3.2. World Kredi Kartı Programına Yönelik Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

- (129) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde belirtilen şartlarının tamamının varlığı halinde, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararları 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmaktadır. Söz konusu kanun hükmü ışığında, her bir bireysel muafiyet koşulu açısından World Sözleşmeleri hakkındaki tespit ve değerlendirmelere aşağıda yer verilmiştir.

G.4.3.2.1. Ekonomik veya Teknik Gelişmenin Sağlanması Şartı

- (130) Muafiyet incelemesinde ele alınan olumlu şartlardan ilki, malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik

gelişmelerin sağlanması olup bu hüküm çerçevesinde hangi hallerin ekonomik yarar olarak kabul edileceği işlemin özelliklerine göre değişmektedir. Rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın muafiyet korumasından faydalanabilmesi için öncelikle rekabet üzerindeki olumsuz etkisini bertaraf edebilecek düzeyde bir etkinlik kazanımı sunabilmesi gerekmektedir. İlgili bentte kastedilen iyileşme ve gelişmelerin, sadece teşebbüslerin kendi açılarından sağlayacakları menfaat veya kazanç şeklinde değil, aynı zamanda bunların ekonomiye yapacakları somut katkı şeklinde anlaşılması gerekmektedir. Bu kapsamda somut olayın özelliklerine göre değişmekle birlikte genel olarak üretim ve dağıtım maliyetlerinin düşürülmesi, ürünün devamlılığının sağlanması, kalitenin artırılması ve yeni ürünlerin ya da üretim tekniklerinin bulunması gibi hallerin varlığı halinde muafiyetin ilk koşulunun sağlandığı değerlendirilmektedir.

- (131) Sağlanması beklenen etkinlik türleri, Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz'da (Muafiyet Kılavuzu) "nitel etkinlikler" ve "maliyet etkinlikleri" olarak sayılmış ve maliyet etkinlikleri bakımından etkinlik sağlamanın birden fazla yolu olduğu belirtilerek (i) yeni üretim teknolojileri ve metotların geliştirilmesi, (ii) birbirinin güçlü yanlarını tamamlayıcı mahiyette mevcut varlıkların bir araya getirilmesi, (iii) birim maliyetin azaltıldığı ve teşebbüslerin iş bölümü yaptığı ölçek ekonomisi, (iv) ilgili malları sağlayan teşebbüslerin maliyetlerini azaltmak için bir araya geldiği kapsam ekonomisi imkânı tanıyan anlaşmalar bu bağlamda sayılmıştır.
- (132) Nitel etkinlikler ise somut olayın özelliklerine göre teşebbüslerin iş birliğine konu sınırlayıcı anlaşma olmadan ortaya çıkması mümkün olmayan ya da ciddi gecikmeyle veya yüksek maliyetle gerçekleştirilecek olan etkinliklerdir. Muafiyet Kılavuzu'nda nitel etkinliklere örnek olarak yeni ve gelişmiş ürünlerin sunulması, ürün çeşitliliğinin sağlanması ve kalite artışının elde edilmesi sayılmıştır.
- (133) Kredi kartlarının taksit/ödül imkânlarının kullanılabilmesi için kartı ihraç eden banka ile üye işyeri anlaşması yapan (kartı kabul eden) bankanın aynı olması veya bu iki bankanın aynı kart markası programı altında faaliyet göstermesi gerekmektedir. Bu çerçevede kredi kartlarıyla ödemelere ilişkin hizmet sunan bankalar, kendi ihraç ettikleri kredi kartlarına özgü bir marka altında faaliyet göstermek yerine, birden çok bankanın aynı marka çatısı altında faaliyet gösterdiği bir kredi kartı ailesi ya da diğer bir ifadeyle ortak markalı kredi kart programı bünyesinde faaliyet göstermeyi tercih edebilmektedir. Bu doğrultuda kurulan işbirliklerinde marka sahibi banka ile kart programına katılmak isteyen diğer bankalar arasında, marka kullanım şartları ile iş birliği kapsamında sunulacak hizmetlerin standartları gibi hususlarda tarafların hak ve yükümlülükleri ile uygulama esaslarını belirleyen bir marka paylaşım sözleşmesi akdedilmekte ve bu sözleşme ile programa üye olan bankalar, ilgili kart markası altında kart ihraç ve/veya kart kabul yetkisini elde etmektedir.
- (134) Ortak markalı kart programının bir örneğini oluşturan World Programı ile programa üye bankaların kart hamilleri açısından geniş bir üye işyeri ağında taksitli mal veya hizmet satın alma, alışverişlerde para yerine kullanılabilen ödül puan kazanma, kazanılan puanları uygulamaya dâhil olan işyerlerinde mal veya hizmet satın almak için kullanma imkânları sağlanmaktadır. Söz konusu iş birliği ile World Programı üyesi bankalar, program kurucusu YAPIKREDİ'nin üye işyerlerinde veya YAPIKREDİ'nin anlaşmalı olduğu ödeme kuruluşlarının programa dâhil ettiği üye işyerlerinde kendi kredi kartı müşterilerine taksitli alışveriş yapma ya da World puan kazanma imkânı sunmaktadır. Bu bakımdan World Programı, programa üye bankaların YAPIKREDİ'nin üye işyeri ağından faydalanmasını sağlamaktadır. Bu durum nihai olarak kart hamili konumundaki tüketicilerin daha geniş ödeme seçeneklerine sahip olmasını

sağlamakta, buna bağlı olarak kart hamilleri nezdinde World bankalarının tercih edilirliliği artmaktadır. Pazarın çift yönlü olması hususu göz önünde bulundurulduğunda bu durum, daha çok müşteriye ulaşma yolunda üye işyerleri nezdinde World Programının değeri artırmaktadır. Nitekim dosya kapsamında edinilen bilgilere göre World programına üye olan üye işyeri sayısı yıllara göre artış göstermekte, 2025 yılı Ocak ayı itibarıyla World Programı bankalarının toplamda (.....) adet World üye işyerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

- (135) Tüketicilerin ödeme seçeneklerinin artmasının yanı sıra söz konusu World Sözleşmeleri ile başkaca nitel etkinlikler ile maliyet etkinlikleri de doğmaktadır. Program üyesi bankalar, anılan iş birliğı ile World Programının geniş üye işyeri ağından faydalanabilmenin bir yansıması olarak tekrarlayan nitelikteki altyapı yatırımlarından kaçınabilmektedir. Nitekim anılan iş birliğı ile bankalar, POS entegrasyon, POS bakım ve POS onarım maliyetleri ile üye işyeri ağıının yönetimi için gerekli insan kaynağı maliyetlerinden tasarruf etmekte ve tasarruf edilen kaynağın; World Programının hizmet standartlarının geliştirilmesi, World Programının üye işyeri ağıının genişletilmesi ve World kart hamillerine daha avantajlı kampanyalar sunulması gibi faaliyetlere aktarılması mümkün olmaktadır.
- (136) İlâveten, ayrı POS cihazı yerleştirilmesi, bankalar açısından olduğu kadar üye işyerleri ve nihai tüketiciler için de bir maliyet artışı anlamına gelmektedir. Zira bankalar, POS cihazı yerleştirmek için katlandıkları maliyetleri üye işyeri komisyonu üzerinden işyerlerine, işyerleri de bu maliyetleri sattıkları ürün ve hizmet fiyatları üzerinden tüketicilere yansıtabilmektedir.⁵⁴ Bu bakımdan, anılan iş birliğı ile elde edilen maliyet avantajının sadece iş birliğıne taraf bankaların elde ettiği maliyet avantajı ile sınırlı kalmadığı değerlendirilmiştir.
- (137) World Programı kapsamındaki iş birliğinin ortaya çıkardığı bir diğer maliyet etkinliğı ise takas komisyonlarına ilişkindir. Yukarıda arz edildiğı üzere bir ödeme işleminde ihraççı banka ile kabulcü bankanın farklı olması durumunda kabulcü banka tarafından ihraççı bankaya takas komisyonu ödenmektedir. İhraççı bankaya yönelik takas komisyonu ödemesi yapan kabulcü banka, ödediğı tutarı kendi üye işyerinden aldığı üye işyeri komisyonuna yansıtabilmekte, ilgili üye işyeri ise bu tutarı ürün ve hizmet fiyatlarına yansıtabilmektedir. “*World Kredi Kartı Programı Hakkında Bilgiler*” başlığı altında ele alındığı üzere, World Programı kapsamında bankalar arasında geçerli olan takas komisyonu oranları, BKM takas oranlarından daha düşük seviyelerde belirlenmiş durumdadır. Bu durum, takas komisyonları açısından World bankalarının daha düşük komisyon maliyetlerine katlanmalarını sağlamaktadır.
- (138) Öte yandan yukarıda belirtildiğı üzere, World Programına üye bankalar, World Programı üyeliğı kapsamında lisans ücreti, kart ücreti gibi birtakım ek maliyetlere katlanmaktadır. Bununla birlikte bankalarca; World Programının genel olarak yaygınlaşmış üye işyeri ağı ve müşteri kitlesine erişim imkânı sağladığı, marka bilinirliğinin yüksek olduğu, pazara erişimi nispeten kolaylaştırdığı, sunulan taksit ve puan kazanımı gibi kampanyalarla üye işyeri ve müşteri tarafında tercih edilebilirlik ve memnuniyet sağladığı ifade edilmiştir. Bu bakımdan yeni bir marka yaratmaktansa hâlihazırda geniş bir geçerliliğe sahip olan bir marka ile ortaklığın daha avantajlı olduğu, platform değıştirmenin/yeni marka yaratmanın yeni kart basımı, üye işyeri ve müşteri ilişkileri, reklam vb. hususlar bakımından yüksek miktarda yatırım maliyeti gerektirdiğı, bu bakımdan iş birliğinin faydalı olduğu ve bu sebeple World iş birliğıne

⁵⁴ YAPIKREDİ tarafından YAPIKREDİ'nin POS alımı için 2024 yılında (.....)₺, 2025 yılı için ise (.....)₺ bütçe ayrıldığı belirtilmiştir.

devam edildiği belirtilmiştir. Bu kapsamda program üyesi bankaların programdan sağladıkları maliyet avantajları ile diğer faydaların, bu bankaların program kapsamında katlandıkları maliyetlerden daha yüksek olduğu anlaşılmıştır.

- (139) Bunun yanı sıra, aynı marka çatısı altında faaliyet gösterilmesi nedeniyle program üyesi bankaların, ilgili marka altında ihraç edilen kredi kartlarına sahip tüketiciler için geniş bir işyeri ağına geçerli olan ve standart koşullar içeren kampanyalar geliştirmesi ve bu kampanyaları ortak şekilde tanıtımları mümkündür. Bu bakımdan güçlü bir marka yaratmanın gerektirdiği reklam, müşteri memnuniyeti, ilişki yönetimi yatırımlarından çok büyük ölçüde tasarruf sağlanmaktadır. Konuya ilişkin olarak YAPIKREDİ'nin, World Programının tanıtılması, geliştirilmesi ve program kapsamına yeni üye işyerleri kaydedilmesi amacıyla güçlü bir marka yaratmanın gerektirdiği reklam, müşteri memnuniyeti, ilişki yönetimi önemli bir tutarda bütçe ayırdığı⁵⁵ ve bu maliyetlere üye bankaların katlanmadan faydalanabildiği de belirtilmiştir.
- (140) Tüm bu açıklamalar doğrultusunda, muhtelif tarihlerdeki Kurul kararlarıyla muafiyet tanınan World Sözleşmelerinin, güncel piyasa koşullarında da hizmet kalitesinin artırılması, maliyetlerin azaltılması ve ilgili hizmetlere erişimin kolaylaştırılması vasıtasıyla bankaların daha etkin şekilde faaliyet göstermelerini sağladığı, bu yönüyle kredi kartlarıyla tek çekim ödemelere ilişkin hizmetler pazarı ile kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetler pazarında ürün ve hizmet sunumunda iyileşme ve gelişme sağladığı değerlendirilmiş dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (a) bendinde yer verilen koşulu karşıladığı anlaşılmıştır.

G.4.3.2.2. Tüketici Yararının Sağlanması Şartı

- (141) Bireysel muafiyetin ikinci şartı; malların dağıtımı veya hizmetlerin sunulmasından elde edilen iyileşmelerin tüketicilere yansıtılmasıdır. Nitekim Muafiyet Kılavuzu, ikinci şart yönünden ekonomik yararların sadece anlaşma tarafları lehine değil aynı zamanda tüketici lehine olmasını aramaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin gerekçesinde bu husus, *"Bu yararlı etkilerin tüketiciye yansımayaarak sadece firma karları olarak kalması halinde muafiyet uygulanmayacaktır. Ortaya çıkan yarardan tüketicinin adil bir pay alması suretiyle rekabet hukukunun sosyal yönü de ortaya çıkmaktadır."* şeklinde açıklanmıştır.
- (142) Fiyat seviyesindeki düşüş, satış sonrası etkin hizmetler, kalitenin ve ürün çeşitliliğinin artması, tüketicinin ürüne daha kolay ulaşabilmesi, yeni mal veya hizmetlerin sunulması ve mal ya da hizmet arzında devamlılığın sağlanması gibi koşullar tüketicinin elde edeceği yarar kapsamındadır.
- (143) Bu çerçevede, World Sözleşmeleri üzerinden program bankaları arasında kurulan iş birliği kapsamında, World markalı mevcut ve potansiyel kredi kartı hamilleri, kendi kredi kartı bankalarının üye işyeri ağıyla sınırla kalmaksızın daha geniş bir World üye işyeri ağına taksitli alışveriş yapabilme, para yerine geçen ödül puan kazanma ve bu puanları harcama imkânlarına kavuşmaktadır. Böylelikle World markalı kredi kartı sahipleri, geniş bir World üye işyeri ağına⁵⁶, daha avantajlı alışveriş yapma imkânına sahip olmaktadır.

⁵⁵ YAPIKREDİ tarafından World üye işyerleri için standart ve kampanya özellikli World görsel malzeme üretimi, görsel malzeme donanımı ve saha firmalarına 2024 yılında toplam (.....)₺ bütçe ayrıldığı ifade edilmiştir.

⁵⁶ Kredi kartı hamilinin bankasının World üye işyeri ağı ile bu bankanın World Sözleşmesi akdettiği bankanın World üye işyeri ağı kast edilmektedir.

- (144) Diğer yandan kredi kartlarıyla taksitli ödemelere ilişkin hizmetler pazarı, çift taraflı bir pazar niteliğini haizdir. Bu pazarda sağlayıcı tarafından sunulan ürün ve hizmetlere karşı birbirini etkileyen iki talep söz konusudur. Buna göre, kredi kartı kullanıcılarının bir kredi kartına olan talebi o kredi kartının kullanılabilirliği üye işyeri sayısı ile aynı doğrultuda artmaktadır. Aynı şekilde üye işyerlerinin bir kredi kartına uyumlu POS edinme güdüsü o kredi kartını kullanan tüketici sayısı ile aynı doğrultuda artmaktadır. Kart hamilleri ile üye işyerleri arasındaki bu pozitif dışsallık nedeniyle, nihai tüketici olarak kredi kartı hamilleri tarafında gerçekleşecek bir fayda artışının, diğer tüketici grubu olan üye işyerlerine de yansması söz konusudur. Bu çerçevede dosya konusu ortak markalı kredi kartı iş birliği ile üye işyerleri daha fazla tüketiciye ulaşarak satış yapabilme olanağına sahip olmakta, diğer yandan World kart hamilleri için ürün çeşitliliği artmakta ve ürüne daha kolay ve avantajlı şartlarla ulaşabilme imkânı sağlanmaktadır.
- (145) Bunun yanı sıra program üyesi bankalar, kurdukları iş birliği üzerinden sağladıkları yatırım, maliyet ve insan kaynağı tasarrufunu, kredi kartı ile ödeme hizmetlerinin kalitesini artırmada kullanma imkânı elde etmektedir. Maliyet tasarruflarının bir diğer yansıması olarak kart hamillerinin daha düşük fiyatlarla ürün ve hizmetlere erişimi sağlanabilmektedir. Anılan iş birliğinin ayrıca, arzın devamlılığı ile müşteri alışkanlıklarının sürdürülmesini sağladığı ve müşterilerin talep ettikleri ürüne ulaşmalarını olanaklı kıldığı değerlendirilmiştir.
- (146) Yukarıda ifade edilen hususlara ek olarak, World Programının yaygınlaşmasını sağlayan World Sözleşmelerinin;
- üye işyerlerinin ve tüketicilerin nakit para bulundurma ihtiyacını azalttığı,
 - harcama belgeleri ve dijital kanallarda yer alan hesap hareketleri ile hem tüketici hem de üye işyerinin harcamalarının kolayca takip edilmesini sağladığı,
 - işlemlerin kayıt altına alınmasını sağlayarak kayıt dışı ekonominin azalmasını ve bu sayede tahsil edilen verginin artmasını sağladığı
- değerlendirilmiştir.
- (147) Son olarak, 2025 yılı Ocak ayı itibarıyla World Programı kapsamında yer alan üye işyeri sayısı toplamda (.....)'e, kredi kartı hamili sayısı ise (.....)'e ulaşmış olup bu yönüyle World Sözleşmeleri ile ortaya çıkan etkinliklerden fayda sağlayacak tüketici grubunun büyük bir kesimi ihtiva ettiği değerlendirilmiştir.
- (148) Söz konusu açıklamalar çerçevesinde, muhtelif tarihlerdeki Kurul kararlarıyla muafiyet tanınan World Sözleşmelerinin, güncel piyasa koşullarında da kart hamilleri ve işyerleri nezdinde tüketici faydası sağlamaya devam ettiği, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan koşulu karşıladığı anlaşılmıştır.

G.4.3.2.3. Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması Şartı

- (149) Muafiyet için aranan bir diğer şart, muafiyete konu anlaşmanın, ilgili olduğu piyasanın önemli bir bölümünde rekabeti ortadan kaldırmamasıdır. Pazardaki rekabetin tamamen ortadan kalkması halinde kısa vadeli etkinlik kazanımları gerçekleşse dahi bu etkinlik kazanımları, inovasyonun azalması, fiyatların artması ve kaynakların etkin kullanılmaması gibi uzun vadeli negatif etkileri telafi edemeyecektir. Bu şartın karşılanıp karşılanmadığının analizi; tarafların pazar güçleri, pazardaki rakiplerin durumu ve pazardaki yoğunlaşma derecesi gibi unsurların incelenmesini gerektirmektedir.

- (150) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen "ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması" şartının mevcut durumda karşılanıp karşılanmadığı ele alınırken World Programının ilişkili olduğu pazarların incelenmesi ve bu pazarlarda gerek World Programı altında gerek World Programı dışında kart ihraç ve kabul faaliyetlerini yürüten bankaların pazardaki konumu ve pazar payları değerlendirilmiştir.
- (151) Dosya kapsamında öncelikle, söz konusu pazarda nihai müşteriler konumundaki kart hamilleri ile üye işyerlerinin rakip konumundaki kredi kartı programlarına aynı anda erişim sağlama (*multi-homing*) imkânları incelenmiştir. Zira genel olarak kartlı ödeme hizmetleri, klasik pazar dinamiklerinin dışında kendine has özellikler barındırmaktadır. Bunlardan bir tanesi, gerek kart hamillerinin gerekse üye işyerlerinin rakip konumundaki birçok kredi kartı programından aynı anda hizmet alabilmesidir.
- (152) Kartlı ödemelere ilişkin hizmetler, bir tarafında kart hamillerinin diğer tarafında ise üye işyerlerinin bulunduğu çift taraflı bir pazar niteliği taşımaktadır. Kart hamilleri tarafına bakıldığında, tüketicilerin farklı markalı kredi kartlarını edinmesinin ve kullanmasının önünde herhangi bir teknik engel bulunmamaktadır. Bu bakımdan, kredi kartlarıyla tek çekim/taksitli ödemelere ilişkin hizmetlerde kart hamilleri açısından çoklu erişim imkânı söz konusudur. Nitekim Grafik 4'te; kredi kartı hamillerinin yüzde 43'ünün yalnızca bir banka, yüzde 30'unun yalnızca iki banka, yüzde 16'sının yalnızca üç banka, yüzde 11'inin ise dört ve üzeri sayıda bankaya ait kredi kartına birlikte sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu yönüyle kredi kartı hamillerinin yüzde 57'sinin, farklı bankaların kredi kartlarına aynı anda sahip olduğu anlaşılmıştır. Söz konusu oran, nihai müşteriler açısından çoklu erişim oranının yüksek olduğunu göstermiştir. Nitekim yüksek enflasyon dönemlerinde taksitli alışverişe olan talebin artmasına bağlı olarak taksit imkânlarının çeşitlendirilmesi amacıyla tüketicilerin farklı markalı kredi kartlarına yönelik talebi artmıştır. Buna ek olarak BKM verilerine göre bankaların kart müşterilerinin sahip olduğu toplam kredi kartı sayısının 2023 yılında 117.713.320 adet, 2024 yılında ise 129.387.942 adet olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda toplam kredi kartı sayısının 2024 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık %10 oranında arttığı tespit edilmiştir. Kart hamili sayısından çok daha fazla kredi kartı ihraç edilmiş olduğunu gösteren⁵⁷ bu durum, bir bankanın kredi kartı müşterilerinin sadece o bankadan hizmet almakla yetinmediğini, aynı anda farklı bankalardan da kredi kartı temin ettiğini göstermiştir.
- (153) Çoklu erişim olanaklarına üye işyerleri açısından bakıldığında ise herhangi bir düzenleme veya sözleşme yoluyla bir işyerinin POS hizmeti alabileceği hizmet sağlayıcısı sayısına yönelik bir sınırlama getirilmediği görülmüştür. Nitekim çeşitli sektörlerden örneklem olarak tespit edilen ve bilgi talebinde bulunulan önde gelen 19 işyerinden⁵⁸ elde edilen bilgiler kapsamında; söz konusu teşebbüslerin tamamının üç ve üzeri kart programına taksit yapabildiği, bir başka deyişle anılan teşebbüslerin bünyelerinde üç ve üzeri kart programına ait POS'un bulunduğu anlaşılmıştır. İlaveten, ödeme kuruluşlarının üye işyerleri ile yapmış oldukları anlaşmalarla tek bir POS entegrasyonu üzerinden üye işyerlerine birden fazla bankanın POS'unu birlikte kullanılabilmesi durumunun da işyerlerinin birden fazla bankanın POS hizmetine

⁵⁷ 2024 yılsonu itibarıyla Türkiye'deki kredi kartı hamili sayısı, yaklaşık 28 milyon civarındadır (bkz. https://tcmbblog.org/wps/wcm/connect/blog/tr/main+menu/analizler/kartli_harcama_tercihlerinde_son_donem_egilimler, Erişim Tarihi: 05.05.2025).

⁵⁸ Söz konusu teşebbüsler şunlardır: TRENDYOL, HEPSİBURADA, MEDIAMARKT, VATAN, LC WAIKIKI, BEYMEN, BOYNER, FLO, HDI, ANADOLU SİGORTA, BAĞÇEŞEHİR, GRATIS, WATSONS, ATASUN, YATAŞ, BAUHAUS, KOÇTAŞ, MARSHALL ve SAAT&SAAT.

daha kolay ulaşabilmesini sağladığı, bu durumun da işyerlerinin POS hizmetlerine ulaşımına ilişkin çoklu erişim imkânlarını artırdığı değerlendirilmiştir. Bu çerçevede pazarın üye işyeri tarafında da çoklu erişimin mevcut olduğu görülmüştür.

- (154) İncelenen bir diğer husus ise pazarın yeni oyuncuların girişine ne kadar açık olduğudur. Zira pazara girişlerin kolay olduğu bir pazar yapısında bu pazarda yer alan yerleşik oyuncuların gücü büyük ölçüde potansiyel rekabet baskısıyla sınırlandırılmış olmaktadır. Bu açıdan kredi kartı ile ödeme hizmetleri pazarının üye işyeri edinme tarafı incelenmiş ve küçük ölçekli bankaların ortak markalı kart programı anlaşmaları sayesinde pazardaki rekabetçi sürece dâhil olma imkânına kavuştuğu değerlendirilmiştir. Bununla birlikte pazarda bankaların yanı sıra TCMB tarafından verilen faaliyet izni doğrultusunda ödeme kuruluşlarının da faaliyet göstermeye başlamasıyla birlikte pazardaki finansal kapsayıcılığın arttığı değerlendirilmiştir. Nitekim ödeme kuruluşlarının özellikle bankalar ile POS anlaşması yapmakta zorlanan işyerlerine hizmet sunması, kartlı ödemelerin kabulü anlamında pazarın büyümesine yol açmıştır. Bunun yanı sıra özellikle büyük e-ticaret pazaryerlerinin de ödeme kuruluşları ile kurdukları tek bir entegrasyon üzerinden çok sayıda bankanın POS'una erişmeyi tercih etmesi, pazarın son 10 yıllık süreçte köklü değişimlere uğramasına yol açmıştır. Bunun bir sonucu olarak üye işyeri edinme faaliyetlerinde bankalar arasındaki rekabet üzerinden ilerleyen süreç, ödeme kuruluşlarının da dâhil olmasıyla daha çok oyunculu bir görünüme kavuşmuştur. Nitekim son 10 yıllık süreçte 6493 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile, pazarın kart kabul tarafında ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları da faaliyet göstermeye başlamış olup 19.02.2025 tarihi itibarıyla söz konusu sektörde 63 "elektronik para ve ödeme kuruluşu" ve 26 "ödeme kuruluşu" olmak üzere toplam 89 kuruluşun faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir.⁵⁹ Bu çerçevede, pazarda kart hamili ve üye işyeri tarafında çoklu erişim imkânının bulunmasının yanı sıra sektöre ödeme kuruluşlarının da girmesiyle pazarın giderek büyüdüğü ve daha çok oyunculu bir görünüme kavuştuğu, pazardaki finansal kapsayıcılığın arttığı tespit edilmiş olup bu kapsamda pazarın kabul tarafının yeni girişlere açık olduğu anlaşılmıştır.
- (155) Çift taraflı bir yapı arz eden kartlı ödeme hizmetleri pazarının ihraç tarafındaki pazara giriş koşulları incelenmiş olup bu bağlamda işbu kararın "Sektöre ve Mevzuata İlişkin Bilgi" başlıklı bölümünde yer verildiği üzere; 5464 sayılı Kanun'un "Faaliyet İzni" başlıklı 4. maddesi çerçevesinde kartlı sistem kurma, kart çıkarma, üye işyeri ile anlaşma yapma ve bilgi alışverişinde bulunmak isteyen kuruluşların, BDDK'den izin alması gerektiği hüküm altına alındığı görülmüştür. Hükümün ikinci fıkrasında bahse konu kuruluşların sahip olmaları gereken nitelikler ayrıntılı olarak ele alınmış ve bu kapsamda anılan kuruluşlar bakımından; anonim şirket şeklinde kurulma, kurucuların mevzuatta öngörülen gerekli mali güç ve itibar ile işin gerekli kıldığı ölçüde dürüstlük ve yeterliliğe sahip olması, hisse senetlerinin nakit karşılığı ve nama yazılı olarak çıkarılması, nakden ve her türlü muvazaadan arı olarak ödenmiş sermayelerinin altı milyon Türk lirasından az olmaması ve ana sözleşmelerinin Kanun hükümlerine uygun olması gibi birtakım temel kriterlere yer verilmiştir. Bu kapsamda, ödeme hizmetleri pazarının ihraç tarafında faaliyet gösterilebilmesinin, BDDK'nin gözetimine ve regülasyonlara tâbi olduğu anlaşılmış; anılan pazara girişin belirli vasıfları haiz olmayı ve idari izin ve denetimlere tâbi olmayı gerektirmesi nedeniyle pazarda bazı yasal giriş

⁵⁹ Kaynak: <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tr/tcmb+tr/main+menu/temel+faaliyetler/odeme+hizmetleri/odeme+kuruluslari>,
<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tr/tcmb+tr/main+menu/temel+faaliyetler/odeme+hizmetleri/elektronik+para+kuruluslari> Erişim Tarihi: 19.02.2025.

engellerinin mevcut olduğu değerlendirilmiştir. Öte yandan pazarda kredi kartı ihraç eden 28 bankanın mevcut olduğu bu bakımdan üye işyerleri ve kart hamilleri için seçenek sayısının yüksek olduğu görülmüştür.

- (156) Muafiyetin üçüncü koşulunun karşılanıp karşılanmadığına yönelik olarak pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin pazardaki konumu ve bu teşebbüslerin elde ettikleri pazar payları incelenmiştir. Kurulun 07.04.2022 tarihli ve 22-16/265-119 sayılı kararında belirtildiği üzere, genel olarak kartlı ödemelere ilişkin hizmetler, pazarın bir tarafında kart hamillerinin diğer tarafında ise üye işyerlerinin bulunduğu çift taraflı pazar niteliği taşımakta, bu kapsamda pazarın kart ihraç ve kart kabul hizmetleri olarak adlandırılacak tarafları bakımından teşebbüslerin pazar payı farklılaşabilmektedir. Bu farklılaşma, pazar payı analizlerinin pazarın her iki tarafı bakımından ayrı ayrı yapılması ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Bu kapsamda öncelikle bankaların pazardaki konumunun tespiti için bankaların ihraç ettikleri kartlardan ve temin ettikleri POS'lardan geçen ödeme işlemi hacmi verileri özelinde bankaların ilgili pazarlardaki ("*kredi kartı ile tek çekim ödemelere ilişkin hizmetler*" ve "*kredi kartı ile taksitli ödemelere ilişkin hizmetler*") pazar payları ayrı ayrı değerlendirilmiş ve ortak markalı kart programları bazında hesaplanan pazar payı verileri tespit edilmiştir.

Grafik 5: Kredi Kartı Tek Çekim Ödeme İşlemi Hacmine Göre Pazar Payları (2024)

(.....TİCARİ SİR.....)

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

Grafik 6: Kredi Kartı Taksitli Ödeme İşlemi Hacmine Göre Pazar Payları (2024)

(.....TİCARİ SİR.....)

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

- (157) Kart ihraç eden bankaların kredi kartı tek çekim ve taksitli ödeme hacimlerine göre tek çekim ödemeler bakımından en yüksek pazar payına sahip ilk beş teşebbüsten GARANTİ'nin %(.....), İŞ BANKASI'nın %(.....), YAPIKREDİ'nin %(.....), ZİRAAT'in %(.....) ve AKBANK'ın %(.....); taksitli ödemeler bakımından en yüksek pazar payına sahip ilk beş teşebbüsten YAPIKREDİ'nin %(.....), GARANTİ'nin %(.....), İŞ BANKASI'nın %(.....), AKBANK'ın %(.....) ve ZİRAAT'in %(.....) pazar payına sahip olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu verilerden, YAPIKREDİ dışındaki World Sözleşmelerinin taraflarından en yüksek pazar payına sahip bankanın VAKIFBANK olduğu ve VAKIFBANK'ın tek çekim ödemelerde %(.....), taksitli ödemelerde ise %(.....) oranında bir pazar payıyla görece düşük bir pazar payına sahip olduğu anlaşılmıştır. Diğer World bankalarının pazar paylarının ise pazarın genel büyüklüğü dikkate alındığında ihmal edilebilir derecede düşük kaldığı tespit edilmiştir.

Grafik 7: Kredi Kartı Tek Çekim Kabul İşlem (POS) Hacmine Göre Pazar Payları (2024)

(.....TİCARİ SİR.....)

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

Grafik 8: Kredi Kartı Taksitli Kabul İşlem (POS) Hacmine Göre Pazar Payları (2024)

(.....TİCARİ SİR.....)

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

- (158) Bankalara ait POS cihazlarından geçen kredi kartı tek çekim ve taksitli ödeme hacimlerine bakıldığında, tek çekim ödemeler bakımından en yüksek pazar payına sahip ilk beş teşebbüsten ZİRAAT'ın %(.....), GARANTİ'nin %(.....), YAPIKREDİ'nin %(.....), İŞ BANKASI'nın %(.....) ve VAKIFBANK'ın %(.....); taksitli ödemeler bakımından en yüksek pazar payına sahip ilk beş teşebbüsten ise GARANTİ'nin %(.....), YAPIKREDİ'nin %(.....), İŞ BANKASI'nın %(.....), AKBANK'ın %(.....) ve ZİRAAT'ın %(.....) pazar payına sahip olduğu görülmüştür. Bu bakımdan pazarın ihraç tarafına benzer şekilde kabul tarafında da YAPIKREDİ dışındaki World Sözleşmelerinin taraflarından en yüksek pazar payına sahip bankanın VAKIFBANK olduğu ve VAKIFBANK'ın tek çekim ödemelerde %(.....), taksitli ödemelerde ise %(.....) oranında düşük bir pazar payına sahip olduğu anlaşılmıştır. Diğer World bankalarının pazar payları ise pazarın genel büyüklüğü dikkate alındığında ihmal edilebilir derecede düşüktür.
- (159) Bankaların kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetleri kapsamında tekil olarak elde ettikleri pazar paylarına ilişkin yukarıda yer verilen veriler ışığında, World Programının işleticisi konumundaki YAPIKREDİ'nin kredi kartı ihraç ve kredi kartı kabul tarafındaki pazar payının yaklaşık %(.....) ila %(.....) arasında seyrettiği, YAPIKREDİ'den sonra en yüksek pazar payına sahip World Programı üyesi olan VAKIFBANK'ın kredi kartı ihraç ve kredi kartı kabul tarafındaki pazar payının ise yaklaşık %(.....) ila (.....) arasında seyrettiği görülmüş. World Programı üyesi diğer bankaların pazar paylarının ise pazarın genel büyüklüğü dikkate alındığında ihmal edilebilir seviyede olduğu anlaşılmıştır. Bunun yanı sıra pazarda dosyaya konu World Sözleşmelerinin tarafı olmayan çok sayıda rakip bankanın önemli pazar paylarına sahip olduğu, bu bakımdan YAPIKREDİ ile World Programına üye her bir banka arasındaki ikili olarak akdedilen World Sözleşmelerinin, birbirlerinden bağımsız olarak pazarda kayda değer bir kapama etkisi göstermesinin mümkün olmadığı, aksine en yüksek pazar payına sahip iki World bankası (YAPIKREDİ ve VAKIFBANK) arasındaki World Sözleşmesi özelinde dahi pazarın önemli bir bölümünde (pazarın yaklaşık %(.....) ila %(.....)) farklı alternatiflerin mevcut olduğu değerlendirilmiştir. Kaldı ki World Programı kapsamındaki

bankalar arasında da rekabetin mevcut olduğu dikkate alındığında, pazarın önemli bir bölümünde rekabetin devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

- (160) Diğer taraftan, işbu kararın ilgili bölümlerinde detaylıca açıklandığı üzere World Programı, rakip konumundaki bankaların, ortak bir World markası altında benzer standart ve koşullarda kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetlerinde bulunmasını konu edinmektedir. Bu bakımdan, bireysel muafiyetin bir koşulu olarak pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkıp kalkmadığı analiz edilirken YAPIKREDİ ile diğer bankalar arasındaki ikili World Sözleşmelerinin birbirinden bağımsız olarak ele alınması, World Programının bir bütün olarak pazardaki etkisinin değerlendirilmesinin eksik kalmasına yol açacaktır. Bu nedenle her ne kadar YAPIKREDİ dışındaki diğer World bankaları arasında bir iş birliği sözleşmesi bulunmasa da bir bütün olarak World Programının pazardaki ağırlığının tespit edilmiş, kart hamilleri ve üye işyerleri açısından World Programının önemi ve World Programının alternatifleri incelenmiştir.
- (161) Bu çerçevede, yukarıda yer verilen banka özelindeki pazar paylarının yanı sıra her bir ilgili ürün pazarı bakımından World Programı üyelerinin kümülatif pazar payları ile diğer kart programlarının üye(ler)inin kümülatif pazar payları üzerinden hesaplanan pazar paylarına aşağıda yer verilmiştir.⁶⁰

Grafik 8: Kredi Kart Tek Çekim Ödeme İşlemi Hacmine Göre Kart Programlarının Pazar Payları (2024)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

- (162) Dosyada elde edilen bilgiler kapsamında, 2024 yılında tek çekim ödeme hizmetleri pazarında pazarın kart ihraç tarafında World Programının toplam pazar payının %(.....) olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, pazarda diğer kart programlarından Bonus'un %(.....)'lik, Maximum'un %(.....)'luk, Bankkart'ın %(.....)'lik, Axess'in %(.....)'lik, Card Finans'ın %(.....)'lık ve Paraf'ın %(.....)'luk bir toplam pazar payına sahip olduğu görülmüştür. Bu yönüyle, incelemeye konu World Programı kapsamında akdedilen World Sözleşmelerinden bağımsız olarak 2024 yılında tek çekim ödeme hizmetleri pazarının kart ihraç tarafında pazarın yaklaşık %(.....)'unda rekabetin devam ettiği görülmüştür.

⁶⁰ Grafiklerde esas alınan kart programları ve katılımcı bankalar aşağıdaki gibidir:

BONUS: GARANTİ, DENİZBANK, TEB, ŞEKERBANK, ALTERNATİF, TÜRKİYE FİNANS, ING, ICBC; WORLD: YAPIKREDİ, VAKIFBANK, ALBARAKA, ANADOLU; MAXIMUM: İŞ BANKASI; BANKKART: ZİRAAT, ZİRAAT KATILIM; AXESS: AKBANK, ODEABANK; CARD FİNANS: QNB; PARAF: HALKBANK, EMLAK KATILIM.

Grafik 9: Kredi Kartı Taksitli Ödeme İşlemi Hacmine Göre Kart Programlarının Pazar Payları (2024)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

- (163) 2024 yılında taksitli ödeme hizmetleri pazarında, pazarın kart ihraç tarafında World Programının pazar payının %(.....) olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, diğer kart programlarının pazar payları incelenmiş ve söz konusu pazarda Bonus'un %(.....)'lük, Maximum'un %(.....)'lük, Axess'in %(.....)'lik, Bankkart'ın %(.....)'lik, Card Finans'ın %(.....)'lik ve Paraf'ın %(.....)'lik bir pazar payına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu yönüyle, incelemeye konu World Programı kapsamında akdedilen World Sözleşmelerinden bağımsız olarak 2024 yılında taksitli ödeme hizmetleri pazarının kart ihraç tarafında pazarın yaklaşık %(.....)'sinde rekabetin devam ettiği görülmüştür.

Grafik 10: Kredi Kartı Tek Çekim Kabul Hacmine Göre Kart Programlarının Pazar Payları (2024)⁶¹

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

- (164) 2024 yılında tek çekim ödeme hizmetleri pazarında pazarın kart kabul tarafında World Programının pazar payının %(.....) olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, diğer kart programlarının pazar payları incelendiğinde söz konusu pazarda Bonus'un %(.....)'lik, Bankkart'ın %(.....)'lük, Maximum'un %(.....)'lik, Paraf'ın %(.....)'lik, Axess'in %(.....)'lik ve Card Finans'ın %(.....)'lik bir pazar payına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu yönüyle, incelemeye konu World Programı kapsamında akdedilen World Sözleşmelerinden bağımsız olarak 2024 yılında tek çekim ödeme hizmetleri pazarının kart kabul tarafında pazarın yaklaşık %(.....)'inde rekabetin devam ettiği görülmüştür.

⁶¹ Grafiklerde esas alınan kart programları ve katılımcı bankalar aşağıdaki gibidir:

BONUS: GARANTİ, DENİZBANK, TEB, ŞEKERBANK, ALTERNATİF, TÜRKİYE FİNANS, ING, ICBC; WORLD: YAPIKREDİ, VAKIFBANK, ALBARAKA, ANADOLU; MAXIMUM: İŞ BANKASI; BANKKART: ZİRAAT, ZİRAAT KATILIM; AXESS: AKBANK, ODEABANK; CARD FİNANS: QNB; PARAF: HALKBANK, EMLAK KATILIM.

Grafik 11: Kredi Kartı Taksitli Kabul Hacmine Göre Kart Programlarının Pazar Payları (2024)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

- (165) 2024 yılında taksitli ödeme hizmetleri pazarında pazarın kart kabul tarafında World Programının pazar payının %(.....) olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, diğer kart programlarının pazar payları incelenmiş ve söz konusu pazarda Bonus'un %(.....)'lük, Maximum'un %(.....)'lük, Axess'in %(.....)'lik, Bankkart'ın %(.....)'lik, Card Finans'ın %(.....)'lik ve Paraf'ın %(.....)'lik bir pazar payına sahip olduğu görülmüştür. Bu yönüyle incelemeye konu World Programı kapsamında akdedilen World Sözleşmelerinden bağımsız olarak 2024 yılında taksitli ödeme hizmetleri pazarının kart kabul tarafında pazarın yaklaşık %(.....)'sinde rekabetin devam ettiği tespit edilmiştir.
- (166) Söz konusu pazar payı verileri bir bütün olarak ele alındığında, incelemeye konu World Sözleşmelerinin ve bir bütün olarak World Programının, ilgili olduğu pazarların sınırlı bir bölümünde etki gösterdiği değerlendirilmiştir. Nitekim World Programının en yüksek pazar payına sahip olduğu kredi kartı ile taksitli ödeme hizmetleri pazarında dahi 2024 yılındaki toplam pazar payı, pazarın kart ihraç ve kart kabul tarafında %(.....) olup hem kart ihraç hem de kart kabul tarafında pazarın %(.....)'sinde rekabet devam etmektedir. Kredi kartı ile tek çekim ödeme işlemleri pazarında ise World programının 2024 yılındaki toplam pazar payı pazarın kart ihraç tarafında %(.....) ve kart kabul tarafında %(.....) olup kart ihraç tarafında pazarın %(.....)'unda, kart kabul tarafında ise pazarın %(.....)'inde rekabet devam etmektedir. Kaldı ki World Programı kapsamındaki bankalar arasında da rekabetin mevcut olduğu dikkate alınmış ve pazarın önemli bir bölümünde rekabetin devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır.
- (167) Yukarıda yer verilen pazar payı analizlerine ilaveten, kredi kartı ile ödeme hizmetleri pazarında World Programı da dâhil olacak şekilde rakip konumundaki bankalar arasındaki marka paylaşım iş birliklerinin kümülatif olarak pazarın ne kadarlık bir bölümüne karşılık geldiği incelenmiştir. Zira pazarda faaliyet gösteren bankaların büyük çoğunluğunun rakipler arasındaki kredi kartı iş birlikleri üzerinden başta müşteri paylaşımı ve rekabet etmeme yükümlülükleri olmak üzere benzer kısıtlamalara gitmesi halinde, oluşacak birikimli etki ile pazarda kayda değer ölçüde kapama etkisine yol açılması gündeme gelebilecektir. Böylesi bir durumda ise söz konusu iş birliklerinin, bireysel muafiyetin "ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması" şeklindeki koşulu karşılayamadıkları sonucuna ulaşılabilecektir.
- (168) Sektördeki kredi kartı iş birlikleri incelenmiş:
- YAPIKREDİ tarafından işletilen ve VAKIFBANK, ALBARAKA ve ANADOLU'nun üyesi olduğu *World Programı*,
 - GARANTİ tarafından işletilen ve Denizbank AŞ (DENİZBANK), Türk Ekonomi Bankası AŞ (TEB), ING Bank AŞ (ING), Türkiye Finans Katılım Bankası AŞ (TÜRKİYE FİNANS), ICBC Turkey Bank AŞ (ICBC), Şekerbank Türk AŞ (ŞEKERBANK) ve Alternatifbank AŞ'nin (ALTERNATİF) üyesi olduğu *Bonus Programı*,
 - AKBANK tarafından işletilen ve Odea Bank AŞ'nin (ODEABANK) üyesi olduğu *Axess Programı*,

- Türkiye Halk Bankası AŞ (HALKBANK) tarafından işletilen ve Türkiye Emlak Katılım Bankası AŞ'nin üyesi (EMLAK KATILIM) olduğu *Paraf Programı*

yukarıda sayılan iş birliği platformları rakip konumundaki bankaların kredi kartı faaliyetlerinde iş birliği yaptıkları platformlar olarak tespit edilmiştir. Bunların dışında 01.01.2024 tarihi itibarıyla pazarda Türkiye İş Bankası AŞ (İŞ BANKASI) tarafından işletilen *Maximum Programı*, QNB Bank AŞ (QNB) tarafından işletilen *CardFinans Programı*, Kuveyt Türk Katılım Bankası AŞ tarafından işletilen *Sağlam Kart Programı* ve T.C. Ziraat Bankası AŞ (ZİRAAT) tarafından işletilen *Bankkart Programı* gibi kart programları mevcuttur; ancak söz konusu kart programları, iki veya çok taraflı bir yapıda olmaması nedeniyle rakipler arası bir iş birliği platformu niteliğini haiz değildir⁶².

- (169) Yukarıda yer verilen kredi kartı programlarından Axess Programı incelenmiş ve AKBANK tarafından ODEABANK'a yalnızca kredi kartı ihraç faaliyetlerine yönelik lisans verildiği ve kredi kartı kabul, diğer bir deyişle üye işyeri edinme faaliyetlerine yönelik ise lisans verilmediği anlaşılmıştır. Bu yönüyle AKBANK ile ODEABANK arasındaki marka paylaşım sözleşmesi, yalnızca kredi kartı ihraç faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu bakımdan, AKBANK ile ODEABANK arasında üye işyeri edinme faaliyetlerini ilgilendiren ilişki bulunmadığı için AKBANK tarafından, ODEABANK'ın çalışabileceği üye işyerlerine yönelik herhangi bir kısıtlama uygulanması da mevcut değildir. Benzer durum HALKBANK tarafından işletilen ve EMLAK KATILIM'ın üyesi olduğu Paraf Programı için de geçerlidir. Paraf Programı kapsamında HALKBANK ile EMLAK KATILIM arasında imzalanan sözleşmede; EMLAK KATILIM'a kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetlerine ilişkin lisans verilmiştir; ancak fiilen EMLAK KATILIM tarafından kart kabul faaliyetlerin hâlihazırda yürütülmediği ve Paraf Programı kapsamında hâlihazırda yalnızca kart ihraç faaliyetlerinin yürütüldüğü taraflarca belirtilmiştir. Buna ilaveten çok taraflı World ve Bonus programlarının aksine, Axess ve Paraf programlarında yalnızca bir program katılımcısı bankanın bulunduğu görülmüştür. Diğer bir deyişle, söz konusu kart programlarının çok taraflı bir yapı yerine iki taraflı bir yapı arz ettiği görülmüştür. 2024 yılı verilerine göre pazarın kart ihraç tarafında, gerek kredi kartı ile gerçekleştirilen tek çekim işlemler gerekse taksitli işlemler bazında ODEABANK'ın Axess Programı içerisindeki pazar payının %(.....) düşük olduğu tespit edilmiştir. Bir başka deyişle, Axess markalı kredi kartları ile gerçekleştirilen işlemlerin %(.....) fazlasının AKBANK'ın Axess kartları ile gerçekleştirildiği anlaşılmıştır. Benzer durum, Paraf Programı kapsamında HALKBANK ve EMLAK KATILIM için de geçerli olup Paraf Programı kapsamındaki harcamaların büyük çoğunluğu HALKBANK'ın Paraf kartları ile gerçekleşmektedir.

- (170) Yukarıda yer verilen hususlar bütüncül olarak değerlendirilmiş ve rakip konumundaki bankaların benzer nitelikteki rekabet sınırlamaları altında yürüttükleri kredi kartı iş birliklerinin pazarda oluşturduğu kümülatif etkinin ele alınması bakımından Axess ve Paraf programlarının incelemeye dahil edilmemesi gerektiği, nitekim söz konusu programların gerek yapısal özellikleri gerek program kuralları açısından World ve Bonus programlarından ayrıştığı değerlendirilmiştir. Bu kapsamda analizde yalnızca çok taraflı iş birliği niteliğini taşıyan ve özellikle üye işyeri edinim faaliyetlerine yönelik rekabeti sınırlayıcı nitelikte program kurallarını haiz olan World ve Bonus programlarının pazardaki kümülatif ağırlığı ve pazar paylarının incelenmesi uygun görülmüştür.

⁶² Bankkart Programı altında ZİRAAT'ın yanı sıra Ziraat Katılım Bankası AŞ (ZİRAAT KATILIM) de faaliyet göstermekle birlikte ZİRAAT KATILIM üzerinde ZİRAAT'ın kontrol sahibi olması ve bu bakımdan her iki bankanın aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alması nedeniyle Bankkart Programı rakipler arası bir iş birliği platformu olarak değerlendirilmemiştir.

- (171) Söz konusu açıklamalar ışığında World ve Bonus programlarının pazar paylarına ilişkin Grafik 9, 10, 11 ve 12'deki verilere göre; bahsi geçen kart programlarının kredi kartı ile tek çekim ödeme hizmetleri pazarının kart ihraç tarafında toplamda yaklaşık %(.....), kart kabul tarafında ise toplamda yaklaşık %(.....) oranında pazar payına sahip olduğu anlaşılmıştır. Kredi kartı ile taksitli ödeme hizmetleri pazarında ise söz konusu kart programları, pazarın hem kart ihraç tarafında hem de kart kabul tarafında toplamda yaklaşık %(.....) oranında pazar payına sahiptir. Bu yönüyle rakip konumundaki bankaların, belli rekabet sınırlamaları altında kendi aralarında iş birliğine giderek oluşturduğu kart programlarının kümülatif etki doğurarak pazarda kayda değer ölçüde kapama etkisi oluşturmadığı, nitekim tek çekim ödeme hizmetleri pazarının kart ihraç tarafında pazarın yaklaşık %(.....)'lük bir bölümünde, kart kabul tarafında pazarın yaklaşık %(.....)'lik bir bölümünde, taksitli ödeme hizmetleri pazarının ise hem kart ihraç hem de kart kabul tarafında pazarın yaklaşık %(.....)'lük bir bölümünde rakip konumundaki bankaların faaliyet gösterdiği anlaşılmıştır. Buna ilaveten, yukarıda belirtildiği üzere World ve Bonus Programı kapsamındaki bankalar arasında da rekabetin mevcut olduğu dikkate alınarak pazarın önemli bir bölümünde rekabetin devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır.
- (172) Bu noktada bankalar arasındaki iş birliklerini konu alan çok taraflı kredi kartı programlarından World ve Bonus programının pazar payları ile diğer kart programlarının pazar paylarının yıllar içindeki değişiminin incelenmiştir. Bu çerçevede aşağıda yer verilen Grafik 13 ve Grafik 14'te, kredi kartı ile taksitli ödeme hizmetleri pazarının kart ihraç ve kart kabul taraflarında rakipler arası iş birliği platformları olan World ve Bonus programlarının ve diğer kart programlarının toplam pazar payındaki son üç yıllık değişimi gösterilmiştir:

Grafik 12: Kredi Kartı Taksitli Ödeme İşlemi Hacmine Göre Kart Programlarının Son Üç Yıldaki Pazar Payları (2022-2024)

(.....TİCARİ SİR.....)

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

Grafik 13: Kabul Edilen Kredi Kartı Taksitli Ödeme İşlemi Hacmine Göre Kart Programlarının Son Üç Yıldaki Pazar Payları (2022-2024)

(.....TİCARİ SİR.....)

Kaynak: BKM verileri kapsamında raportörlerce yapılan hesaplamalar

- (173) Yukarıdaki grafiklerden taksitli ödeme hizmetleri pazarında pazarın gerek kart ihraç tarafında gerekse kart kabul tarafında World ve Bonus markalı kredi kartı programlarının toplam pazar payında son üç yılda düşüş yaşandığı görülmüştür. Nitekim söz konusu programların 2022 yılında %(.....) olan toplam pazar payının, 2023 yılında %(.....)'e kadar düştüğü, bununla birlikte 2024 yılında ise %(.....)'ye yükseldiği tespit edilmiştir. Bir başka deyişle World ve Bonus markalı kredi kartı programlarının 2022 yılında %(.....) olan toplam pazar payının 2024 yılında %(.....)'ye düştüğü görülmüştür. Öte yandan diğer kredi kartı programlarının toplam pazar payının ise söz

konusu dönemde artış gösterdiği ve 2022 yılında %(.....) olan toplam pazar payının, 2023 yılında %(.....)'ya kadar yükseldiği, bununla birlikte 2024 yılında ise %(.....)'e düştüğü görülmüştür. Bir başka deyişle diğer kredi kartı programlarının 2022 yılında %(.....) olan toplam pazar payının 2024 yılında %(.....)'e yükseldiği tespit edilmiştir.

- (174) Özetle taksitli ödeme hizmetleri pazarında pazarın gerek kart kabul tarafında gerekse kart ihraç tarafında, 2022-2024 yılları arasında World ve Bonus markalı kredi kartı programlarının toplam pazar payında düşüş yaşandığı ve pazarda diğer bankaların bağımsız kredi kartı programlarının pazar payında ise artış yaşandığı anlaşılmıştır.
- (175) Kart hamilleri ve üye işyerleri tek bir kart programından hizmet almak zorunda olmayıp güncel durumda hem kart hamilleri hem de üye işyerleri aynı anda birden çok kart programından hizmet almaktadır. Bunun yanı sıra pazarın kart kabul tarafında son yıllarda çok sayıda yeni oyuncu pazara girmiş ve özellikle e-ticaret kapsamındaki ödemelerde pazarda yerleşik oyuncular üzerinde yüksek bir rekabet baskısı oluşturmuştur. Söz konusu tespit ve değerlendirmeler ışığında, kredi kartı ile ödeme hizmetlerinde marka paylaşımını konu alan ve belli rekabet sınırlamaları içeren bankalar arasındaki iş birliklerinin meydana getirdiği kümülatif etkilerin, pazarda kayda değer ölçüde kapamaya yol açmadığı değerlendirilmiş olup pazarın önemli bir bölümünde rekabetin devam ettiği mütalaa edilmiştir.
- (176) Sonuç olarak, yukarıda yer verilen hususlar bir bütün olarak ele alınmış ve güncel durumda inceleme konusu World Sözleşmelerinin ve bir bütün olarak World Programının, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen "ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması" koşulunu karşıladığı sonucuna varılmıştır.

G.4.3.2.4. Rekabetin Zorunlu Olandan Fazla Sınırlanmaması Şartı

- (177) Bu koşul uyarınca, anlaşmadan ilk iki olumlu koşuldaki yararların elde edilmesi için daha az rekabeti sınırlayıcı bir yöntemin söz konusu olmaması gerekmektedir. Bu koşul altındaki değerlendirmelerde genel olarak sözleşmenin rekabeti kısıtlayıcı hükümlerinin, elde edilecek faydaların sağlanması için zorunlu olup olmadığı ve sözleşme süresi gibi hususlar dikkate alınmaktadır. Teşebbüsler, prensip olarak, anlaşma ile amaçladıkları ekonomik yararların gerçekleştirilmesinde, rekabeti en az sınırlayıcı yöntemi tercih etmekle yükümlüdürler. Bu noktada, yapılan anlaşma çerçevesinde elde edilmesi planlanan fayda ile meydana gelen rekabet kısıtlamaları arasında bir denge kurulması gerekmektedir. Bu bağlamda World Sözleşmelerinde yer alan rekabeti kısıtlayıcı hükümlerin sınırlamaları üç başlık altında incelenmiştir.

G.4.3.2.4.1. Üye İşyerlerine Birden Fazla World Bankası Tarafından Hizmet Sunulmasının Yasaklanması ve Bekleme Süreleri

- (178) YAPIKREDİ ile program üyesi bankalar arasında akdedilen World Sözleşmelerinin "Üye İşyeri Kazanımı/Üye İşyeri İlişkileri" başlıklı maddelerinde, YAPIKREDİ'nin üye işyeri ağına dâhil edilmek üzere sözleşme imzaladığı bir işyeri ile World Programına üye diğer bir bankanın sözleşme imzalamayacağı belirtilmiştir. Sözleşmenin aynı başlığı altında üye işyeri edinimine yönelik söz konusu sınırlamanın, işyeri ile akdedilen sözleşmenin sona ermesi halinde dahi sona ermeden itibaren belirli süreler ile devam edeceği hüküm altına alınmıştır. İlgili hüküm uyarınca sözleşmesi sona eren işyerlerinin mevcut sözleşmelerinin sona ermesinden itibaren belirlenen bekleme sürelerinin sonlanmasına kadar program üyesi bankaların ilgili işyeri ile World Programına katılım amacı ile sözleşme imzalaması ve bu yönde teklif vermesi yasaklanmıştır. Ayrıca ilgili maddelerde iş birliği kapsamında üye işyeri ilişkilerinin

YAPIKREDİ tarafından yönetileceği ifade edilmiştir. Aşağıdaki tabloda ilgili sınırlamaları içeren sözleşme hükümlerine yer verilmiştir:

Tablo 8: World Sözleşmelerinin Üye İşyeri Edinimini Sınırlayan İlgili Hükümleri

Sözleşme Tarafı	İlgili Sözleşme Maddesi
ALBARAKA	MADDE-11 “ALBARAKA isterse mevcut kendi üye işyerlerini ve daha sonra yapacağı talep ile üye işyeri olmasını istediği işyerlerini, World sistemine dâhil edilmesi amacıyla YAPIKREDİ'ye önerebilecektir. YAPIKREDİ'nin bu işyerleri ile çalışmayı kabul etmesi halinde, ister mevcut işyerleri isterse sonradan World sistemine dahil edilen işyerleri ile finansal, idari ve operasyonel ilişkiler YAPIKREDİ tarafından yürütülecektir. (...) YAPIKREDİ ve ALBARAKA'nın ortak Üye İşyerlerinde World özelliği olan ve onus işlemlerin geçebileceği ortak POS olarak sadece YAPIKREDİ POS'u bulunacaktır. Mutabakatla belirlenecek ve ALBARAKA'nın toplam üye işyeri sayısının %(.....) geçmeyecek adette üye için ALBARAKA POS'larında onus işlemlerde yapılabilecektir. Bu tür durumlarda oluşabilecek tüm üye işyeri ve kart hamili şikayetlerinden ALBARAKA tek sorumlu olacaktır. ALBARAKA aynı üye işyerine yalnızca World özelliği olmayan ve sadece not onus işlemleri için kullanılabilecek ayrı bir POS tesis edebilir. ALBARAKA, YAPIKREDİ'nin mevcut Üye işyerleri ile herhangi bir sadakat sistemine (puan veren, harcatan taksit yaptıran, kampanyalara dahil eden, vb.) ait Üye İşyeri Sözleşmesi akdetmeyecek olup, bağlanacak olan POS, World özellikli kredi kartları (YAPIKREDİ, Albaraka ve diğer bankalar) için işlemleri kabul etmeyecektir.”
ANADOLUBANK	MADDE-11 “ANADOLUBANK isterse mevcut kendi üye işyerlerini ve daha sonra yapacağı talep ile üye işyeri olmasını istediği işyerlerini, World sistemine dahil edilmesi amacıyla YAPIKREDİ'ye önerebilecektir. YAPIKREDİ'nin bu işyerleri ile çalışmayı kabul etmesi halinde, ister mevcut işyerleri isterse sonradan World sistemine dahil edilen işyerleri ile finansal, idari ve operasyonel ilişkiler YAPIKREDİ tarafından yürütülecektir. (...) YAPIKREDİ ve ANADOLUBANK'ın ortak Üye işyerlerinde World özelliği olan ve onus işlemlerin geçebileceği ortak POS olarak sadece YAPIKREDİ POS'u bulunacaktır. ANADOLUBANK aynı üye işyerine yalnızca World özelliği olmayan ve sadece not onus işlemleri için kullanılabilecek ayrı bir POS tesis edebilir. ANADOLUBANK, YAPIKREDİ'nin mevcut Üye İşyerleri ile Üye İşyeri Sözleşmesi akdetmeyeceği gibi, söz konusu Üye İşyerinin YAPIKREDİ ile arasındaki Üye İşyeri Sözleşmesi sona erdikten en az 1 ay sonra Üye İşyeri Sözleşmesi yapabilecektir.” MADDE-4.4. (EK SÖZLEŞME) “ANADOLUBANK, detayları “World Lisanslı ANADOLUBANK Üye İşyerleri Operasyonel İş Kuralları Dökümanı”nda (EK-1) yer alan BKM Unique ID listesinde World Üye İşyeri (YAPIKREDİ'nin ve/veya gerekli altyapı çalışmalarının tamamlanması ve mutabakata varılması şartı ile başka bir bankanın) olarak tanımlı firmaların, aynı vergi kimlik numarası veya Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası altındaki, tüm üye işyerlerini ANADOLUBANK World Üye İşyeri olarak World sistemine katamaz, bu yönde teklif veremez.” MADDE-4.5. (EK SÖZLEŞME) “Projenin ikinci fazında, YAPIKREDİ Worldcard'ları ANADOLUBANK World Üye İşyeri ağında kullanılabilecek, bu üye işyerlerinin üye işyeri ilişkisi ANADOLUBANK tarafından yürütülecektir.
VAKIFBANK	MADDE-13 “(…) WORLD işbirliğinin 2. (ikinci) Fazının hayata geçirilmesi ile birlikte VAKIFBANK gerek kendi üye işyerlerinde WORLD sistemine dahil olmayan üye

Sözleşme Tarafı	İlgili Sözleşme Maddesi
	<i>işyerlerini, gerekse yeni üye işyerlerini bu sisteme dahil edebilecek ve WORLD sistemine dahil olmayan işyerleri ile üye işyeri sözleşmesi imzalayabilecektir. (...) WORLD işbirliğinin birinci fazında YAPIKREDİ ve VAKIFBANK'ın ortak üye işyerlerinde WORLD özelliği olan ve on-us işlemlerin geçebileceği ortak POS olarak sadece YAPIKREDİ POS'u bulunacaktır.</i> <i>VAKIFBANK, YAPIKREDİ'nin mevcut WORLD üye işyerleri ile üye işyeri sözleşmesi akdetmeyeceği gibi, söz konusu üye işyerinin YAPIKREDİ ile arasındaki üye işyeri sözleşmesi sona erdikten ancak 6 ay sonra üye işyeri sözleşmesi imzalayabilecektir. YAPIKREDİ, VAKIFBANK'ın ortak üye işyeri olmayan mevcut diğer üye işyerleri ile Faz-I'de sözleşme imzalayabilecek, ancak WORLD işbirliğinin 2. (ikinci) Fazının hayata geçirilmesi ile birlikte bu üye işyerleri için üye işyeri ilişkileri VAKIFBANK'a geçecektir. YAPIKREDİ bu işyerlerinden çıkacaktır. Sezonsallık gösteren (yılın belli aylarında hizmet veren yazlık veya kışlık bölgelerdeki üye işyerleri gibi) üye işyerleriyle ise üye işyeri sözleşmesinin sona ermesinden itibaren en az 9 ay sonra üye işyeri sözleşmesi yapabilecektir. Tarafların yazılı mutabakatı ile üye işyeri bazında istisnai olarak söz konusu süre 3 aya çekilebilir.”</i>
Kaynak: Bildirim Formu	

(179) Yukarıda yer alan sözleşme hükümlerinde özetle;

- ALBARAKA ile imzalanan sözleşmenin 11. maddesinde ALBARAKA'nın mevcut/potansiyel işyerlerini World platformuna dâhil edilmesi amacıyla YAPIKREDİ'ye önerebileceği ve anılan işyerleri ile ilişkilerin YAPIKREDİ tarafından yönetileceği, YAPIKREDİ ve ALBARAKA'nın ortak üye işyerlerinde World özelliği olan ve on-us işlemlerin geçebileceği ortak POS olarak sadece YAPIKREDİ'nin POS'unun bulunabileceği, ALBARAKA'nın YAPIKREDİ'nin mevcut üye işyerleri ile herhangi bir sadakat sistemine ait üye işyeri sözleşmesi akdetmeyeceği ve ALBARAKA tarafından sağlanacak olan POS'un World kartlarla yapılan işlemleri kabul etmeyeceği,
- ANADOLUBANK ile akdedilen World Sözleşmenin 11. maddesi ve Ek Sözleşmenin 4.4. maddesi uyarınca ANADOLUBANK'ın YAPIKREDİ'nin ve/veya diğer program üyesi bankaların mevcut üye işyerleri ile üye işyeri sözleşmesi akdetmeyeceği ve bu yönde teklif veremeyeceği, üye işyerinin YAPIKREDİ ile arasındaki üye işyeri sözleşmesinin sona ermesi durumunda ise ANADOLUBANK'ın en az 1 ay sonra ilgili işyeri ile üye işyeri sözleşmesi yapabileceği,
- VAKIFBANK ile yapılan sözleşmenin 13. maddesine göre VAKIFBANK'ın, YAPIKREDİ'nin mevcut World üye işyerleri ile üye işyeri sözleşmesi akdetmeyeceği, söz konusu üye işyerlerinin YAPIKREDİ ile arasındaki üye işyeri sözleşmesi sona erdikten ancak 6 ay sonra, sezonsallık gösteren üye işyerleri bakımından ise en az 9 ay sonra üye işyeri sözleşmesi imzalayabileceği ve istisnai hallerde bu sürenin 3 ay olarak belirlenebileceği

görülmüştür.

(180) Söz konusu sınırlamalar ile World Programı kapsamında program üyesi bankaların birbirlerinin müşterilerine teklif veremediği ve bu müşteriler ile sözleşme imzalayamadığı, bunun bir sonucu olarak bir üye işyerinin aynı anda program üyesi birden fazla banka ile çalışmadığı ve işyerinin mevcut sağlayıcısı ile sözleşmesi sonlansa dahi program üyesi başka bir banka ile yeniden anlaşma tesis edebilmesi için belirli sürelerin geçmesinin gerektiği ve iş birliğinin ilk fazında üye işyeri ilişkilerinin de YAPIKREDİ tarafından yönetileceği anlaşılmıştır. Hizmet sunulacak müşterilere

yönelik söz konusu kısıtlamaların, World Programı kapsamında kart kabul eden kuruluşlar arasındaki rekabetin sınırlandırılmasına sebep olduğu, bu yönüyle yukarıda açıklandığı üzere 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girdiği değerlendirilmiştir⁶³.

(181) Bu doğrultuda World Programı iş birliğinin ilk fazı ve ikinci fazına ilişkin bilgiler incelenmiştir. VAKIFBANK ile akdedilen World Sözleşmesinin ve ANADOLUBANK ile imzalanan Ek Sözleşmenin 2. maddesinde ilgili hükümlerde yer alan Faz I ve Faz II'nin kapsamında World Programına üye bankalar ile YAPIKREDİ tarafından yapılan iş birliği iki faza ayrılmış olup bunun birinci fazı program bankalarının World kart çıkarabilmeleri ve bu kartların YAPIKREDİ World üye işyerlerinde kabul edilmelerini kapsarken ikinci fazı ise YAPIKREDİ World kartlarının program bankalarının World üye işyerlerinde kullanılabilmesini içermektedir.

(182) Konuya ilişkin YAPIKREDİ tarafından yapılan açıklamalarda;

- Faz I'ın program üyesi bankaların kendilerine ait kredi kartlarının üzerine World lisansı altında "World" logosunun basılması, böylece program üyesi banka tarafından belirlenen ve World sistemine dâhil edilen kredi kartlarının tamamının YAPIKREDİ World üye işyerlerinde taksitli işlem yapabilmesi, puan kazandırıp kullandırabilmesi, kampanya ve uygulamalardan faydalanabilmesi süreçlerini kapsadığı,
- Faz II'nin ise program üyesi bankaların gerekli altyapı çalışmalarını tamamlamasını takiben kendi üye işyerlerini World üye işyerlerine çevirmesi ve YAPIKREDİ World kartlarının bu üye işyerlerinde taksit, puan, kampanya vb. hususlardan yararlanabilmesini ifade ettiği,
- Dolayısıyla Faz I kapsamında program üyesi bankanın World kartlarının World platformu içindeki kullanımında YAPIKREDİ World üye işyeri ağı kullanılacağı, bu çerçevede üye işyeri ilişkilerinin YAPIKREDİ tarafından yürütüleceği,
- Öte yandan Faz II kapsamında program üyesi bankanın World platformuna dahil olmayan üye işyerleri platforma dahil ederek üye işyeri ilişkilerini kendisi yöneteceği, bu doğrultuda program üyesi bankanın World programına dahil edeceği üye işyerinin fiyatlandırma, marka stratejisi, yetkili ve düzenleyici otoritelerin kurallarına uyumlu olacağını taahhüt ettiği, kendi World üye işyerleri ile olan ilişkilerdeki operasyonel süreçleri yöneteceği, ilgili işyerinde World tanıtım ve reklam materyallerinin fark edilir şekilde sergilenmesini sağlayacağı

ifade edilmiştir.

(183) YAPIKREDİ tarafından yapılan açıklamaların, VAKIFBANK ile yapılan World Sözleşmesi ve ANADOLUBANK ile akdedilen Ek Sözleşme hükümlerine paralel olduğu görülmüştür. ALBARAKA ile yapılan sözleşme hükmünde her ne kadar bu ayrıma yer verilmese de dosya kapsamında edinilen bilgiler uyarınca ilgili iş birliğinin kapsamı diğer platform bankaları ile benzer hususlara tabidir⁶⁴. Bu bakımdan iş

⁶³ Detaylı açıklama için bkz. işbu kararın "World Kredi Kartı Programının 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirilmesi" başlığına bakınız.

⁶⁴ YAPIKREDİ tarafından yapılan açıklamalarda YAPIKREDİ tarafından ALBARAKA'ya POS altyapı hizmeti verilmekle birlikte VAKIFBANK ve ANADOLUBANK World Sözleşmelerinde yer alan birbirlerinin üye işyerine teklif götürmeme yasağının ALBARAKA bakımından farklılaşmadığı ifade edilmektedir. Verilen altyapı hizmetinin ise; YAPIKREDİ POS cihaz stokunun ALBARAKA için de kullandırılması, çağrı merkezi üzerinden üye işyeri destek hizmetinin sunulması, POS ödeme uygulamasının yazdırılması ve test edilmesi süreci gibi hizmetleri kapsadığı belirtilmektedir. Bu

birliğinin birinci fazında YAPIKREDİ World işyerlerinin bahse konu olduğu ve buna binaen üye işyerleri ilişkilerinin YAPIKREDİ tarafından yürütüleceğine yer verildiği görölmüştür. Bu doğrultuda ilgili kavramların esasen teknik entegrasyona ilişkin bir ayrımı ifade ettiği anlaşılmıştır.

- (184) Bu kapsamda bir üye işyerinde tek World POS'unun bulunması ile bekleme sürelerine ilişkin kısıtlamaların bireysel muafiyetin son koşulu çerçevesinde etkinlik kazanımı ve tüketici faydasının ortaya çıkması için objektif olarak gereklilik arz edip etmediği incelenmiştir. Bu bağlamda öncelikle World Programına üye bankalar, ödeme kuruluşları ve World Programına dâhil işyerlerinin anılan sınırlamalara ilişkin görüşlerine yer verilmesi faydalıdır.
- (185) Öncelikle aynı anda birden fazla World bankasının üye işyerlerine hizmet sunamamasına ilişkin olarak World Programı üyesi bankaların ilgili kısıtlamanın olumlu ve olumsuz etkilerinin bulunduğuna yönelik farklı görüşleri bulunduğu görölmüştür. Bu çerçevede söz konusu sınırlamanın herhangi bir olumsuz etkisiyle karşılaşılmadığına ilişkin olarak;
- Her ne kadar program işleticisi bankanın anlaşmalı olduğu işyeri ile çalışılmasa da söz konusu sınırlama ile hâlihazırdaki World işyerlerine ayrı POS cihazı yerleştirilmesi maliyetinden kaçınıldığı,
 - Ayrıca anılan kuralın programın yaygınlığını artırdığı,
 - Çalışılacak World bankasının üye işyerinin özgür iradesinde seçildiği, kaldı ki sözleşmede belirlenen bekleme sürelerinin geçmesi ile üye işyerinin program üyesi diğer bankalarla da anlaşabildiği,
 - Bu bakımdan anılan hususun tüketiciler üzerinde bir etkisinin bulunmadığı ve söz konusu sınırlamanın kalkmasının World programı istikrarına olumsuz etkisi olacağı ifade edilmiştir.
- (186) Diğer taraftan ise bahsedilen sınırlamanın kaldırılmasının sadakat uygulamasının daha geniş bir alanda kullanılabilmesini sağlayacağı, bu bakımdan tüketiciler, üye işyerleri ve üye bankalar açısından olumlu sonuçlar doğurmasının ihtimal dahilinde olduğu, bununla birlikte sınırlamanın kaldırılmasının World programının istikrarını ne yönde etkileyeceğine yönelik öngörüde bulunulamadığı belirtilmiştir. Bu doğrultuda World Programına üye bankaların bazıları yukarıda yer verilen sınırlamanın maliyet etkinsizliklerinden kaçınma, programın yaygınlığı ve bütünlüğü için gerekli olduğunu ifade etmekteyken bazıları da bu sınırlamanın olmamasının olumlu etkileri olacağını belirtmiştir.
- (187) Konuya ilişkin olarak ödeme kuruluşları tarafından iletilen görüşlerde, genel itibarıyla World Programı kapsamında ödeme kuruluşlarına müşteri ediniminde bir kısıtlama uygulanmadığı belirtilirken bankalara yönelik uygulanan bahse konu sınırlamalarına ilişkin ise;
- Artı taksit ve puan kampanyalarının ve valör fırsatının bir diğer World programına üye bankada bulunmamasının hizmet verilen üye işyerleri bakımından sorun oluşturacağı, ayrıca ödemelerin kesintisiz bir şekilde alınabilmesi bakımından tüm World bankaları ile aynı anda çalışılabilmesinin mümkün olması gerektiği,

kapsamda ALBARAKA kendi elde edeceği World üye işyerlerine güvenlik ve diğer kendi banka kontrollerini yaptıktan sonra üye işyeri sözleşmelerini imzalayıp gerekli bilgileri YAPIKREDİ'ye göndermektedir. Gönderilen bilgilere istinaden ALBARAKA'nın World üye işyerlerine YAPIKREDİ'nin anlaştığı saha firmaları tarafından POS bağlanmaktadır.

- İşyerlerini sadece tek bir bankadan hizmet almaya zorlamanın diğer bankalar ile iş ilişkisi kurulmasını engellemesi nedeniyle rekabeti sınırlayıcı etkisi olacağı, bu hususun aynı zamanda fiyat rekabetini de azalttığı

hususlarına yer verilmiştir.

(188) Son olarak World Programına dâhil olan üye işyerlerinin konuya ilişkin iletmış oldukları görüş yazılarında:

- World bankalarının birbirlerinin kampanyalarına katılmaması durumunda sunulan ayrıcalıklardan yararlanamayan müşteriler bakımından memnuniyetsizlik yaşandığı, örneğin World özellikli bir kredi kartına bir banka artı taksit verirken diğer bankanın artı taksit verememesinden dolayı işletme adına bir kaybın söz konusu olduğu,
- Ayrıca çalışılan bankanın POS'unda teknik arıza olması durumunda ödemelerin kesintiye uğradığı, aynı anda başka bir World bankası ile çalışılmasının müşteri mağduriyetini engelleyeceği,
- Sınırlama nedeniyle maliyet avantajının sağlanamadığı, daha yüksek maliyetlere maruz kalındığı, bu anlamda kısıtlamanın olmamasının üye işyerlerine pazarlık imkânı verebileceği

ifade edilmiştir. Bununla birlikte bazı işyerleri çalıştıkları World bankasından memnun olmaları nedeniyle bu bankayı değiştirmedikleri veya ilave bir World POS'una ihtiyaç duymadıkları için, bazı işyerleri de bu tür sınırlama ile ilgili bir durum yaşanmadığı veya uygulanmadığı için anılan sınırlamanın herhangi bir olumsuz yanıyla karşılaşmadıklarını belirtmiştir.

(189) YAPIKREDİ tarafından, bir üye işyerinin program üyesi birden fazla banka ile aynı anda çalışamamasına ilişkin olarak;

- Sözleşmelerde yer alan müşteri edinimine ve bekleme sürelerine ilişkin hükümlerin amacının World Programının bütünlüğünün sağlanması ve marka standardının korunarak yaygınlaştırılması olduğu,
- Sözleşmelerin akdedilme sebeplerinin başında World kart hamillerinin alışveriş yapabilecekleri üye işyeri sayısını arttırmak olduğu, dolayısıyla ilgili programın bir bütünlük arz etmesinin ve yeknesak bir görünüme sahip olmasının ancak her bir program üyesi bankaların programa dâhil üye işyeri sayısını arttırması ile mümkün olabileceği,
- YAPIKREDİ ve program üyesi bankaların birbirlerinin üye işyerlerine hizmet sunmasının anılan amaca hizmet etmediği,
- Gerek YAPIKREDİ'nin gerek program üyesi bankaların diğer rakiplerin özellikle rakip kart programlarının üye işyerleri ile anlaşma yapmaya çabalamasının veya daha önce hiç üye işyeri sözleşmesi yapmamış olan müşteriler ile anlaşma yapmasının beklendiği, bu şekilde World Programına dâhil olan üye işyeri sayısının arttırılmasının hem bankalar arasındaki hem de kart programları arasındaki rekabete olumlu katkı sağlayabileceği,
- Zira söz konusu hükümlerin bulunmadığı durumda üye bankaların aynı işyerleri için rekabet edeceği, yeni üye işyerlerini World sistemine dâhil etme motivasyonlarının düşeceği ve etkinliğin azalacağı,
- Ayrıca müşteri ve üye işyeri sayısını arttırmak amacıyla yapılan tanıtım, reklam ve pazarlama çalışmalarının ve programın cazibesini arttırmaya yönelik gerçekleştirilen kampanyaların maliyetlerine katlanmayan üye bankaların bundan faydalanabilecek olmasının bedavacılık sorununa yol açacağı ve yatırım motivasyonunu düşürerek kart programları arasındaki rekabeti de zayıflatabileceği

hususları ifade edilmiştir.

- (190) Bildirime konu iş birliği sayesinde her bir World bankasının, programa dâhil diğer bankaların üye işyerleri ile ayrıca bir anlaşma yapmaksızın kendi kartları ile taksitli alışveriş yapılabilmesi ve bu alışverişlerden World puan kazanılabilmesi imkânını elde ettiği ve böylelikle üye işyeri ağını genişletmek için harcanması gereken maliyetlerden tasarruf ettiği, tüketiciler bakımından ise sadece kredi kartına sahip olunan bankaların üye işyerlerinde değil, diğer World bankalarının üye işyerlerinin tamamında taksit alışveriş yapılabilirdiği, bu alışverişlerden World puan kazanılabildiği ve World puanların harcanabildiği dolayısıyla sağlanan etkinlikten tüketicilerin de yararlandığı belirtilmiş ve yapılan değerlendirmede muafiyetin ilk iki koşulunun karşılandığı kanaatine ulaşılmıştır. İlgili etkinlik kazanımı ve tüketici faydasının rekabeti en az sınırlayıcı yöntem ile tesis edilmiş olması incelenmiştir.
- (191) Bu noktada bir iş birliği ve sadakat programı olarak World Programının oluşturulması, işletilmesi ve devamlılığının sağlanabilmesi için YAPIKREDİ tarafından çeşitli donanım, yazılım ve reklam maliyetlerine katlanılmıştır. Rekabet sınırlamalarının varlığı; anılan yatırımların geri dönüşünün sağlanması, World Programının üye işyeri ağının genişlemesinin sağlanması ve programdan beklenen etkinliklerin elde edilmesi için gerekli olduğu ölçüde, pazarın dinamikleri açısından makuldür. Üye işyerlerine yönelik sınırlama bu bağlamda ele alınmış, öncelikle çok taraflı kredi kartı programlarının ayırt edici özellikleri ve bu programların ortaya çıkış gerekçeleri incelenmiştir.
- (192) Ortak markalı kredi kartı programları, bankalar aracılığıyla tekel yürütülen kredi kartı programlarına kıyasla birden çok bankanın katılımı dolayısıyla kart hamillerine daha geniş üye işyeri ağı sunma avantajıyla ön plana çıkmaktadır. Dolayısıyla örneğin World markalı kredi kartını elinde bulunduran tüketicilerin, bir işyerinde World Programının avantajlarından faydalanarak alışveriş yapabilmesi için ilgili işyerine World Programına üye bir banka tarafından POS hizmeti sunuluyor olması yeterli olmaktadır. Bir başka deyişle World Programına üye birden fazla bankanın veya ödeme kuruluşunun aynı üye işyerinde POS bulundurmasının tüketici nezdinde çoğu durumda kayda değer nitelikte ilave bir avantajının bulunmamaktadır. Nitekim World markalı kredi kartları ile yapılan alışverişlerde karta tanımlı kampanyalar bakımından işlemin hangi World bankasının POS'undan geçtiği fark etmeksizin kart hamili ilgili kampanyadan faydalanabilmektedir.
- (193) Ödeme kuruluşlarının ve işyerlerinin görüşlerini ilettikleri yazılarda belirttikleri artı taksit ve ilave puan kazanımı gibi POS'a tanımlı kampanyalardan yararlanılabilmesi için ise işlemin geçtiği POS'un sahibi World bankasının, ilgili kampanyaya katılım sağlamış olması gerekmektedir. Bu kapsamda World Programının işleyişi itibarıyla, program işleticisi YAPIKREDİ düzenleyeceği kampanyalara ilişkin programa üye VAKIFBANK, ALBARAKA ve ANADOLUBANK'ı bilgilendirmekte, bahse konu bankalardan her biri diledikleri takdirde kampanya maliyetlerine katlanmak suretiyle katılım sağlayabilmektedir. Öte yandan program üyesi bankalardan birinin yapacağı kampanyaya YAPIKREDİ tarafından da katılım sağlanabilmektedir. Bununla birlikte, VAKIFBANK, ALBARAKA ve ANADOLUBANK World POS'larından bu bankaların bir diğerinin ihraç ettiği World kartları ile taksitli işlem yapılabilmesi veya puan kazanılabilmesi mümkün olmamaktadır. Bu husus, YAPIKREDİ tarafından da kendisinin ödeme sistem işleticisi lisansı olmadığı için program üyesi bankaların kendi aralarında World takas ve mutabakatı işlemlerini yapabilmesinin mümkün olmadığı şeklinde açıklanmıştır.

- (194) Kararın önceki bölümlerinde belirtildiği üzere, 2024 yılında kredi kartı ile taksitli ödeme hizmetleri pazarında pazarın kart kabul tarafında World Programı üyesi bankaların toplam pazar payı %(.....) olup bu payın %(.....) YAPIKREDİ'ye aittir. Buradan hareketle üye işyeri kabul ayağında taksitli işlemler bakımından YAPIKREDİ'nin World Programı içindeki ağırlığı yaklaşık %(.....) tekabül etmektedir. Bir başka deyişle World Programı bünyesinde gerçekleştirilen taksitli işlemlerin hacim bazında %(.....) YAPIKREDİ POS'larından geçmektedir. Dolayısıyla World Programı kapsamında ihraç hacmi, kabul hacmi, kart hamili sayısı ve üye işyeri sayısı bakımından açık ara birinci banka olan YAPIKREDİ tarafından kurgulanan POS'a tanımlı artı taksit ve ilave World kazanımı gibi kampanyalar, World Programının kabul ayağında YAPIKREDİ'nin %(.....) bir pay ile faaliyet gösterdiği dikkate alındığında, World üye işyerlerinin (ilgili kampanyanın odaklandığı sektöre göre) büyük çoğunluğunda geçerli olmaktadır.
- (195) Kaldı ki diğer World bankalarının kart hamillerinin artı taksit gibi POS'a tanımlı kampanyalardan faydalanabilmesi için de ilgili bankanın YAPIKREDİ'nin başlattığı kampanyaya katılım sağlaması mümkündür. Bu noktada kampanyaların maliyetlerine kampanyaya dahil olan bankalar ortak olmakta, dolayısıyla bankaların kampanyaya katılıp katılmama kararında bu husus önemli bir kriter olmaktadır. Bu doğrultuda, YAPIKREDİ tarafından kurgulanan kampanyalara diğer World bankalarının dâhil olmasıyla bu bankaların üye işyerlerinde de ilgili kampanyalar geçerli olmakta ve kart hamilleri söz konusu kampanyalardan faydalanabilmektedir. Buna ilaveten bankalar, dâhil olmadıkları bir kampanyaya ilişkin kendi ihraç ettikleri kartlarla yapılan ödemelere yönelik mobil uygulama veya internet bankacılığı kanalları vasıtasıyla ilave taksit imkânı da (vadelendirme) sunabilmektedir.
- (196) Öte yandan YAPIKREDİ'nin, YAPIKREDİ dışındaki bir başka World bankası tarafından kurgulanan POS'a tanımlı kampanyalara kendi üye işyerlerini dâhil etmeyi tercih etmemesi durumunda, YAPIKREDİ'nin geniş üye işyeri ağına anılan kampanyalar geçerli olmamakta ve buna bağlı olarak tüketiciler (kart hamilleri), ilgili kampanyalardan faydalanamamaktadır. Bu durum ise World üye işyeri ağının önemli bir kısmının YAPIKREDİ dışındaki World bankaları tarafından kurgulanan kampanyaların dışında kalması sonucunu doğurmaktadır.
- (197) Konuya ilişkin olarak YAPIKREDİ tarafından sunulan cevabi yazıda, 2024 yılında YAPIKREDİ tarafından (.....) adet kampanya düzenlendiği ve bu kampanyalara ALBARAKA'nın %(.....), ANADOLUBANK'ın %(.....) ve VAKIFBANK'ın %(.....) oranında katıldığı belirtilmiştir. Ayrıca World Programı içindeki ikinci büyük banka olan VAKIFBANK tarafından düzenlenen (.....) adet kampanyanın (.....) YAPIKREDİ tarafından katılım gösterilmiştir. Bununla birlikte ALBARAKA ve ANADOLUBANK tarafından herhangi bir kampanya düzenlenmediği ifade edilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda, World Programı içinde artı taksit ve ilave World kazanımı gibi kampanyaların büyük çoğunluğunun YAPIKREDİ tarafından başlatıldığı anlaşılmaktadır. YAPIKREDİ tarafından başlatılan kampanyalar ise izah edildiği üzere diğer tüm bankaların katılımına açıktır. Kredi kartı ile taksitli işlemler bakımından pazarın kabul ayağında YAPIKREDİ'den sonra gelen en büyük bankanın düzenlediği kampanyaların, YAPIKREDİ tarafından başlatılan kampanyalar ile kıyaslandığında küçük bir kısma tekabül ettiği görülmüştür. Bu doğrultuda YAPIKREDİ'nin diğer World bankalarının kurguladığı kampanyalara katılım iradesi göstermemesi durumunda dahi YAPIKREDİ üye işyerlerinin bu programlardan mahrum kalması durumunun ihmal edilebilir düzeyde kalacağı değerlendirilmiştir. Nitekim kredi kartları ile taksitli işlemler bakımından program içindeki ağırlığı %(.....) olan YAPIKREDİ'nin, düzenlenen kampanya sayıları bakımından kampanyaların önemli bir oranını başlatan taraf olduğu

dikkate alındığında, programa dâhil üye işyerlerinin büyük çoğunluğunun World programı kapsamında düzenlenen kampanyalara dâhil olabildiği anlaşılmıştır.

- (198) Konuya ilişkin bir diğer husus ise birden fazla World bankası ile aynı anda POS anlaşması yapamayan işyerlerinin, rekabetçi üye işyeri komisyonu oranlarından mahrum kaldığına yönelik iddialardır. Öncelikle belirtmek gerekir ki World Programı gibi ortak markalı kart programlarının yanı sıra, kimi bankalar bu tip bir iş birliğine katılmaksızın tek başına kartı ihraç ve kabul faaliyetlerini yürütmeyi tercih edebilmektedir. Bu iş modelinde işyerlerinin, ilgili kart markası ile mağazalarında taksitli işlem yapılabilmesi ve alışverişlerden ödül/puan kazanılabilmesi için ilgili kartı ihraç eden banka veya bu banka ile anlaşması bulunan bir ödeme kuruluşu ile sözleşme yapmak dışında bir alternatifi bulunmamaktadır. Öte yandan World Programında YAPIKREDİ de dâhil olmak üzere üye işyeri edinimi faaliyetini sürdüren dört program üyesi banka mevcuttur. World Programına dâhil olmayan bir işyeri, World üye işyeri ağına katılma kararı aldığı takdirde anılan bankalar arasından dilediği ile çalışmayı tercih edebilmektedir. Dolayısıyla işyerlerinin World üye işyeri ağına bir kez dâhil olduktan sonra aynı anda ikinci bir World bankasından POS hizmeti alması sınırlandırılmış olmakla birlikte sözleşme kurulması aşamasında World Programına dâhil bankalar arasından en rekabetçi teklifi veren banka ile anlaşma imkânı mevcuttur. Dolayısıyla üye işyeri edinimi kapsamında World Programına üye bankalar arasındaki rekabet, sürecin en başında yaşanmaktadır. İlaveten program üyesi bankaların yanı sıra söz konusu rekabetçi sürece üye işyeri edinimi faaliyetleri kapsamında bankalar ile rekabet halinde olan ödeme kuruluşlarının da dâhil olduğu dikkate alındığında, ilk kez programa dâhil edilecek işyerleri bakımından, rekabetçi bir pazar yapısı mevcuttur.
- (199) Bir üye işyerinin World Programına ilk kez dâhil olmasına ilişkin sürecin dışında, hâlihazırda hizmet aldığı World bankasının üye işyeri komisyonu oranı da dâhil olacak şekilde sunduğu şartlardan/kampanyalardan memnun olmayan üye işyerlerinin, mevcut anlaşmasını sonlandırarak kendisine daha rekabetçi şartlar sunan başka bir World bankasından hizmet almasının önünde bekleme süresi dışında herhangi bir engel de bulunmamaktadır. Bu bilgiler çerçevesinde, işyerlerinin World Programına dâhil olma sürecinde ilgili tüm bankalardan teklif alarak en rekabetçi koşulları sunan teşebbüs ile anlaşmasının önünde engel bulunmaması ve programa dâhil olduktan sonraki süreçte de işyerlerinin hizmet aldıkları teşebbüsü değiştirebilmeleri sebebiyle, World Programı kapsamındaki üye işyerlerine aynı anda sadece bir World bankası tarafından hizmet verilebilmesine ilişkin sınırlamanın, bankalar, işyerleri ve tüketiciler açısından ağır nitelikte bir kısıtlama teşkil etmediği mütalaa edilmiştir.
- (200) Bununla birlikte söz konusu sınırlamalar, hâlihazırda World Programı üyesi bir bankadan World POS'u temin etmiş olan ödeme kuruluşlarına World Programı üyesi diğer bankaların da World POS'u tedarik etmesini kapsamamakta olup ödeme kuruluşlarının aynı dönem içerisinde World Programı üyesi birden fazla bankadan World POS'u temin etmesinin önünde bir engel bulunmamaktadır. Nitekim YAPIKREDİ tarafından da ödeme kuruluşlarının program üyesi bankalar üzerinden World Programına erişimine yönelik kısıtlama bulunmadığı, program üyesi bankaların üye işyeri edinimi faaliyetlerinde ödeme kuruluşları ile anlaşma yapıp yapmama konusunda bireysel karar alma serbestisine sahip olduğu belirtilmiştir. Ayrıca bu konuya ilişkin benzer açıklamalar program üyesi diğer bankalarca da yapılmıştır.
- (201) Yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda konuyu değerlendirmek gerekirse, bir üye işyeri ile World Programı üyesi birden fazla bankanın aynı anda çalışmamasına ilişkin sınırlamanın, World Programının temel amacı olan, bir bankanın programa dâhil

diğer bankaların üye işyerleri ile ayrıca bir anlaşma yapmaksızın kendi kart hamillerini World kart özelliklerinden faydalandırması amacı ile tutarlıdır. Nitekim yukarıda bireysel muafiyetin ilk koşuluna yönelik değerlendirmelerde yer verildiği üzere, World markası altında bankalar arasındaki iş birliğinin doğurduğu en büyük etkinlik kazanımı, World bankalarının ilave bir yatırım yapmasına gerek kalmaksızın ve operasyonel birçok süreci yönetmek zorunda kalmaksızın World Programı kapsamındaki tüm üye işyeri ağında tüm World bankaları tarafından ihraç edilen kredi kartlarının taksitli alışverişlerde kabul edilmesi ve buna bağlı olarak bankaların maliyet tasarrufu elde etmesidir. Bunun bir yansıması olarak ilgili bankaların kart hamilleri, geniş bir üye işyeri ağında taksitli alışveriş yapabilmekte, bu alışverişlerden World puan kazanabilmektedir. World bankalarının üye işyerleri de yine söz konusu iş birliği sayesinde çok daha fazla sayıdaki müşteriye taksitli alışveriş imkânı sunabilmekte ve buna bağlı olarak cirolarını yükseltebilmektedir. World Programı kapsamında ortaya çıkan söz konusu olumlu etkilerin pazarda azami derecede kendini göstermesi, World Programının üye işyeri ağının genişliği ile doğrudan ilişkilidir. World Programına dâhil olan işyeri sayısının artması ise programa dâhil olan bankaların, hâlihazırda World Programının üye işyerine ağına dâhil olan işyerlerinden ziyade bu ağ içinde yer almayan işyerlerine yönelik müşteri edinimine ağırlık vermelerini gerektirmektedir. Zira aksi bir uygulamanın varlığı halinde World Programının var oluş amacı ile çelişen bir durumun ortaya çıkması muhtemel görünmektedir. Nitekim bankaların World Programı kapsamına dâhil edilmek üzere yeni işyerlerine yönelik müşteri edinim faaliyetlerinden ziyade hâlihazırda World üye işyerleri özelinde birbirleri ile rekabete girişmelerinin pazardaki rekabet adına kısa vadeli olumlu yanları bulunsa da söz konusu rekabet, uzun vadede ortak bir marka altında faaliyet gösterilmesine dayalı World Programının dışı karşı büyümesini zayıflatacak ve programın bütünlüğü zarar görecektir. Böylesi bir senaryoda tek bir işyeri özelinde sayısı dörde kadar çıkabilecek şekilde tekrarlayan nitelikte POS altyapılarının kurulmasıyla karşılaşılacak olup bu durum ise World Programı kapsamındaki maliyet tasarruflarının ve operasyonel etkinliklerin yok olmasına ve program kapsamındaki üye işyeri ağını büyültmeye odaklı olması gereken yatırım ve harcamaların, program içindeki işyerlerine verimsiz şekilde kanalize olmasına neden olacaktır. Bu durum ise nihai olarak ilgili iş birliğinin zayıflamasına veya dağılmasına neden olabilecek ve iş birliğinin pazarda doğurduğu etkinlik kazanımları ile tüketici faydasından mahrum kalınacaktır.

- (202) Konunun bir diğer boyutunu ise üye işyerleri nezdindeki kampanyaların kurgulanması ve bu kampanyaların yönetimi meselesi oluşturmaktadır. World Programı kapsamında program üyesi bankalar, anlaşmalı oldukları üye işyer(ler)i ile mutabık kalmak suretiyle ilgili üye işyer(ler)i özelinde artı taksit, daha fazla World puan kazanımı veya taksit öteleme gibi bazı dönemsel kampanyalar kurgulayabilmektedir. Örneğin bir World bankası olarak YAPIKREDİ, kendi üye işyeri ağında yer alan bir işyeri ile anlaşarak ilgili işyerinden alışveriş yapan tüm World kart hamillerinin söz konusu alışverişlerinden ilave World kazanmalarını sağlayacak üç aylık bir kampanya yapabilmektedir. Bu durumda YAPIKREDİ ve üye işyeri, ilgili kampanyaya ilişkin öncelikle bir maliyet analizi yapmakta ve söz konusu maliyete YAPIKREDİ ve üye işyerinin hangi oranlarda katlanacağı kararlaştırılmaktadır. Akabinde söz konusu kampanyanın tanıtımı için reklam bütçesi ayrılmakta ve kampanyaya ilişkin olarak yazılı ve görsel medyada tanıtım faaliyeti yürütülmektedir. Keza kampanyaya ilişkin olarak yaşanabilecek olası aksaklıklara ilişkin YAPIKREDİ ve ilgili üye işyerinin hak ve sorumlulukları tayin edilmekte ve kampanya dönemi boyunca her iki tarafın da kampanya şartlarına bağlı kalarak ilgili kampanyadan azami seviyede fayda sağlanması yönünde çaba sarf etmesi beklenmektedir. Kampanyaların kurgulanması ve yönetimine ilişkin söz konusu

tüm bu süreçler, banka ile üye işyerinin yakın bir iş birliği yürütmesini ve özellikle üye işyerinin ilgili kampanyaya odaklanmasını gerektirmektedir. Bu çerçevede bir üye işyerine aynı dönemde birden fazla World bankasının hizmet sunması ve bu kapsamda ilgili işyerinde farklı World bankaları özelinde farklı kampanyaların aynı anda yürütülmesi, hem ilgili üye işyerinin çok sayıda kampanya kapsamında kendisine düşen maliyet harcamalarını karşılamasını zorlaştıracak hem de söz konusu kampanyalara odaklanıp kampanyanın başarısı için gereken çabayı sarf etmesini zorlaştıracaktır. Keza söz konusu durum bazı açılardan World kart hamilleri için kafa karışıklığına yol açabilecek olup ortak bir kart programı olan World Programının bütünlüğü ve tüketici nezdindeki algısı zarar görecektir. Buna ilaveten, bir üye işyeri özelinde birden çok World bankasının faal olması, bir banka tarafından ilgili işyeri özelindeki kampanya dolayısıyla yapılan reklam ve kampanya tanıtım faaliyetlerinden ilgili işyerine hizmet sunan ve herhangi bir reklam ya da kampanya tanıtım harcaması yapmayan bankaların faydalanmasına yol açacak ve bu durum “bedavacılık sorunu” yaşanmasına neden olacaktır.

- (203) Sonuç olarak, bankaların üye işyeri edinim faaliyetlerini sınırlandıran World Sözleşmesinin ilgili hükümlerinin, bireysel muafiyetin ilk iki olumlu koşulunun sağlanması için gereğinden fazla rekabeti sınırlayıcı nitelikte olmadığı, program bünyesinde katılan maliyetlerin geri dönüşünün sağlanabilmesi ve iş birliği ile ortaya çıkması beklenen etkinliklerin elde edilebilmesi için makul ve ölçülü olduğu değerlendirilmiştir.
- (204) World Sözleşmelerinde yer alan ve üye işyerlerine birden fazla World bankası tarafından hizmet sunulamamasına ilişkin sınırlamalar, World işyerlerinin üye işyeri sözleşmesinin sonlanmasından itibaren bir ay, üç ay ve dokuz ay gibi süreler ile devam etmektedir⁶⁵. Bir başka deyişle bir işyerinin World Programı ağına dâhil olmasını sağlayan üye işyeri sözleşmesinin herhangi bir sebeple sonlanması halinde, sonlanma tarihinden itibaren sözleşmede belirtilen süreler boyunca program üyesi diğer bankaların ilgili işyerini World Programına dâhil etmesi yasaklanmıştır.
- (205) İşbu kararın “*World Kredi Kartı Programının 4054 sayılı Kanun’un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirilmesi*” başlığı altında açıklandığı üzere, bahsi geçen bekleme süreleri boyunca üye işyerlerinin herhangi bir World bankasından hizmet alamaması ve buna bağlı olarak World kredi kartları ile taksitli ödeme alamamasından kaynaklı olarak üye işyerlerinin ciro kaybı tehlikesiyle karşılaşması ve bu durumun üye işyerlerinin hizmet aldıkları World bankasını değiştirmeleri noktasında önemli bir geçiş engeli yaratabileceği değerlendirilmiştir.
- (206) Anılan bekleme süresinin World Programının işleyişinde ne gibi etkiler doğurduğuna ilişkin program üyesi bankaların olumlu ve olumsuz etkilerinin bulunduğu yönelik farklı görüşleri bulunduğu görülmüştür. Bu çerçevede söz konusu sınırlamanın herhangi bir olumsuz etkisiyle karşılaşılmadığına ilişkin olarak;
- İlgili sınırlamanın programı işleten banka bakımından da geçerli olduğu, bu hususun program üyesi bankalar nezdinde olumsuz bir etki doğmamasını sağladığı,
 - Gerek bankaların birbirleriyle gerekse bankaların ödeme kuruluşları ile rekabetinin yüksek olması nedeniyle bekleme süreleri ile programın etkin kullanımının

⁶⁵ ANADOLUBANK için bekleme süresi 1 ay olarak belirlenmişken VAKIFBANK için bu süre 6 ay olarak düzenlenmektedir. İlaveten sezonsallık gösteren işyerleri özelinde VAKIFBANK için ilgili sürenin 9 ay olduğu ancak tarafların mutabakatı ile bu sürenin 3 aya da çekilebileceği görülmektedir. Bununla birlikte ALBARAKA bakımından sözleşmede herhangi bir bekleme süresine yer verilmemektedir.

sağlanmasının amaçlandığı, nitekim bu süreler içinde işyerinin pazardaki diğer ürünlerden faydalanması önünde de bir engel bulunmadığı,

- Bu bakımdan anılan hususun tüketiciler üzerinde bir etkisinin bulunmadığı ve söz konusu sınırlamanın kalkmasının World programı istikrarına olumsuz etkisi olacağı ifade edilmiştir. Diğer taraftan ise bahsedilen sınırlamaların kaldırılmasının sadakat uygulamasının daha geniş bir alanda kullanılabilmesini sağlayacağı, bu bakımdan tüketiciler, üye işyerleri ve üye bankalar açısından olumlu sonuçlar doğurmasının ihtimal dahilinde olduğu, bununla birlikte sınırlamanın kaldırılmasının World Programının istikrarını ne yönde etkileyeceğine yönelik öngöründe bulunulamadığı belirtilmiştir.

(207) Konuya ilişkin ödeme kuruluşlarının gönderdikleri cevabi yazılarda ise özetle;

- Maliyet yönünden daha uygun bankaya anlık olarak geçiş yapılmasının engellenmesiyle fiyat rekabetinin azaltıldığı ve işyerlerinin rekabetçi fiyatlardan yararlanmasının engellendiği,
- İşyerlerinin ihtiyacı doğrultusunda POS hizmetini alabilmesi, yine kart hamillerinin de işlem yapmak istediği işyerinden taksitli alışveriş yapabilmesinin mümkün olmasının gerektiği, tercihler konusunda esneklik sağlanmasının gerektiği ve bu hususun üye işyeri memnuniyetsizliğine yol açabileceği, işyerlerinin anlaşmalı oldukları bankayı hemen değiştirememeleri nedeniyle sadakat programı avantajlarından yararlanamadıkları ve müşteri ve ciro kaybına uğrayabilecekleri,
- Nitekim tüketicilerin de bu süre boyunca taksitli işlem, artı taksit gibi sadakat programı avantajlarından yararlanamayacakları, bu durumun ödeme kuruluşlarının da rekabet yeteneğini azaltacağı

hususları dile getirilmiştir. Bununla birlikte bazı ödeme kuruluşları böyle bir kuralın bulunmadığını veya herhangi bir bilgilerinin olmadığını ifade etmiştir.

(208) Son olarak World Programına dâhil olan üye işyerlerinin konuya ilişkin iletmış oldukları görüş yazılarında:

- Bekleme süreleri boyunca başka bir World bankasından yazılı teklif alınamadığı ve ödeme işlemlerinin gerçekleştirilemediği, bu durumun ödemelerde aksaklığa sebep olduğu, müşteri taleplerine cevap verememe ve taksitli ödeme alamamanın üye işyerleri açısından ciddi ciro ve müşteri kaybına sebep olacağı,
- Anılan hususların başka bir bankaya geçişi zorlaştırdığı, ayrıca daha uygun komisyon oranları sunan banka ile çalışılmasının engellenmesinin komisyon maliyetlerinde artışa neden olduğu,
- Bu nedenlerle bir üye işyerinin herhangi bir kısıtlamaya maruz kalmadan çalışmak istediği bankayı seçebilmesi gerektiği ve anılan sınırlamanın olmadığı bir durumun üye işyerlerine pazarlık imkanı kazandıracağı

ifade edilmiştir. Bununla birlikte bazı işyerleri çalıştıkları World bankasını değiştirmedikleri için, bazı işyerleri de bu tür bir sınırlama uygulanmadığı için anılan sınırlamanın herhangi bir olumsuz yanıyla karşılaşmadıklarını belirtmiştir.

(209) Bunların yanı sıra Kurulun yakın tarihte Bonus Sözleşmelerine ilişkin yürüttüğü muafiyet incelemesinde de benzer nitelikte sınırlama içeren bekleme sürelerine yönelik olarak tüketicilerin ve üye işyerlerinin bu süre dâhilinde taksitli satış, artı taksit, puan kazanımı gibi avantajlardan mahrum kaldığı, bu durumun üye işyerleri ve tüketicilerin tercihlerinin kısıtlanmasına neden olduğu, uygulama nedeniyle işyerlerinin banka değiştirme isteklerinin azaldığı, zira işyerlerinin bekleme süreleri boyunca taksitli işlemler ve sadakat programının kampanyaları bakımından müşteri ve ciro kaybı yaşadığı, rekabet çerçevesinde program üyesi farklı bankaların tercih edilebilmesinin

üye işyerlerine fayda sağlayacağı, rekabeti ve hizmet kalitesini artıracığı ve programın istikrarına yönelik bir negatif etki yaratmayacağı görüşlerine yer verilmiştir.

- (210) YAPIKREDİ tarafından aynı anda birden fazla World bankasının üye işyerine hizmet sunamaması ile bekleme sürelerine ilişkin argümanların ortak olarak sunulduğu görülmüştür. Bu çerçevede esasen bu sınırlamaların World markası ve programının bütünlüğünü korumaya yönelik olduğu, bankaları marka içi rekabetten ziyade çok markalı kredi kartları pazarında üye işyeri ağını genişletmek suretiyle rekabete yönlendirdiği ve bedavacılık sorunun önüne geçilmesi amacıyla hizmet ettiği belirtilmiştir.
- (211) Yukarıda değinildiği üzere, işyerleri, World Programına ilk kez dâhil oldukları dönemde bankalar ile görüşerek en rekabetçi koşulları sunan teşebbüs ile anlaşma yapabilme serbestisine sahip olup bu bakımdan marka içi rekabetin esasında anlaşmanın ilk kez tesis edildiği süreçte gerçekleşmektedir. Bu noktada incelenmesi gereken, her bir üye işyerine sadece tek bir World bankası tarafından hizmet sunulmasına yönelik söz konusu sınırlamanın, ilgili üye işyerinin hizmet aldığı World bankasını serbestçe değiştirebilmesinin önüne geçecek uygulamalarla birlikte uygulamaya koyulup koyulmadığı ve bu yolla rekabetin gereğinden fazla sınırlandırılıp sınırlandırılmadığıdır. Bu kapsamda üye işyerlerinin birden fazla sağlayıcıdan aynı anda hizmet alamamasına yönelik sınırlamaya ilişkin yukarıda yer verilen objektif gerekçelerin, üye işyeri sözleşmesi sona eren işyerlerine hizmet sunulabilmesini öngörülen bekleme sürelerinin geçmesi şartına bağlı tutan sözleşme hükümleri için de geçerli olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Zira bankalar arası geçişi zorlaştıran şartların varlığı, programa bir kez dâhil olunduktan sonra devam eden süreçte sürekli olarak aynı banka ile çalışılması şeklinde bir sonuç doğurduğu takdirde, sürecin en başında gerçekleştiği öngörülen rekabetçi sürecin sonrasında kati olarak sonlanmasına sebep olabilecektir.
- (212) Söz konusu açıklamalar ışığında World Sözleşmelerinde öngörülen bekleme süreleri ele alındığında, World Programına dâhil bir işyerinin mevcut bankası ile sözleşmesinin sonlanması durumunda bu işyeri ile World Programı kapsamında yeni bir üye işyeri ilişkisinin kurulmasının birtakım süreler boyunca yasaklanması, ilgili işyerinin o süre boyunca World markalı kredi kartlarıyla taksitli ödeme alamaması sonucunu doğurmaktadır. Zira işyerinin World markalı kredi kartları ile taksitli ödeme alabilmesi için mutlaka bir World POS'u bulundurması gerekmektedir. Bununla beraber işyerleri, tek çekim ödemeleri herhangi bir banka POS'undan geçirebilmektedir. Dolayısıyla tek çekim ödemeler için World POS'u bulundurma zorunluluğu bulunmamaktadır.
- (213) İşbu kararın *"İlgili Ürün Pazarları ve İlgili Coğrafi Pazar"* başlığı altında belirtildiği üzere, tek çekim ödemeler yalnızca hesap kesim tarihine kadar sınırlı bir vade imkânı tanırken taksitli ödemeler daha uzun vade imkânı sunmakta ve bu yönüyle tek çekim ödemelerden farklılaşmaktadır. Nitekim tek çekim ödemelerin ödeme aracı işlevi ön plana çıkarken taksitli ödemelerin ise kredi sağlama işlevi ön plana çıkmaktadır. Bu sebeple taksitli ve tek çekim ödemeler farklı ilgili ürün pazarları olarak tanımlanmıştır. Bu bakımdan her ne kadar World Programı üyesi bankaların ihraç ettiği World markalı kredi kartları ile 2024 yılında yapılan toplam harcamaların %(.....) tek çekim, %(.....) ise taksitli işlem olduğu, bu bakımdan bekleme süresi nedeniyle taksitli işlem alınamamasının üye işyerleri açısından kayda değer bir olumsuz etkiye sahip olmadığı iddia edilebilecekse de iki ödeme yönetimi arasında tüketicinin gözünde ikame edilebilirliğin az olduğu ve tek çekim işlemlere göre sınırlı da olsa taksitli işlemlerin de üye işyerleri açısından önem teşkil ettiği değerlendirilmiştir. Bu bakımdan bir işyerinin

bekleme süreleri boyunca World markalı kredi kartları özelinde taksitli satış yapamamasının, ilgili işyerinin önemli derecede ciro ve müşteri kaybetmesine yol açabileceği değerlendirilmiştir. Nitekim özellikle enflasyonist dönemlerde tüketicilerin tek çekim ödemeyi tercih etme eğilimi düşerken taksitli ödeme yönündeki talebi artış göstermekte ve işyerleri nezdinde taksitli işlemlerin bu işyerlerinin toplam cirolarının içindeki payı artmaktadır. Bu doğrultuda bekleme süresi boyunca işyerlerinin taksitli ödeme gerçekleştirememesinin, meydana getirdiği müşteri ve ciro kaybı tehlikesi nedeniyle işyerleri için ciddi bir geçiş engeli/maliyeti oluşturduğu değerlendirilmiştir. Dolayısıyla bir World üye işyeri, hâlihazırda çalışmakta olduğu banka ile arasındaki üye işyeri ilişkisini sonlandırmak istese dahi bekleme süresinin doğurduğu maliyetten ötürü başka bir banka ile çalışmaktan imtina edebilecektir. Bu durum da nihayetinde bir üye işyerinin World Programına ilk kez dâhil olduğu dönemde tercih ettiği bankayı değiştirme imkânını büyük ölçüde ortadan kaldırmaktadır. Nitekim dosya kapsamında World Programına üye bankaların üye işyerlerinin anlaşmalı oldukları World bankasını değiştirme oranları incelenmiş olup 2024 yılı içerisinde World özellikli POS temin ettiği bankayı değiştiren toplam üye işyeri sayısının, World Programı kapsamında yer alan toplam üye işyeri sayısına oranının yalnızca %(.....) olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu tespit ışığında, bahsi geçen bekleme sürelerinin, üye işyerleri nezdinde bankaların fiili olarak münhasır sağlayıcı konumuna gelmesini desteklediği kanaatine varılmıştır.

- (214) Bu noktada konuya ilişkin olarak YAPIKREDİ tarafından öne sürülen bedavacılığın engellenmesine yönelik gerekçe ayrıca ele alınmıştır. YAPIKREDİ tarafından; World kart programına dâhil müşteri ve üye işyeri sayısını arttırmak amacıyla yapılan tanıtım, reklam ve pazarlama çalışmalarının yine programın cazibesini arttırmaya yönelik gerçekleştirilen kampanyaların maliyetlerine YAPIKREDİ tarafından katlanılıyor olmakla birlikte, bu maliyetlere katlanmayan bir program bankasının sadece görece düşük üye işyeri komisyonları ile mevcut üye işyeri ile anlaşmasının ilgili yatırımlardan/pozitif dışsalılıktan bedavacı şekilde yararlanılması anlamına geleceği ve dolayısıyla bu tür yatırımları yapma motivasyonunun azalacağı ifade edilmiştir. Bu bakımdan bir aylık bekleme süresinin, söz konusu bedavacılık sorununun önüne geçmek için getirilen bir sınırlama olduğu iddia edilmiştir.
- (215) İfade edildiği üzere, anılan bekleme süresi bankalar ile yapılan sözleşmeler kapsamında bir, üç, altı ve dokuz ay gibi belirlenmiş olup bu yönüyle YAPIKREDİ'nin, yatırımlarının geri dönüşünün sağlanması için en azından bir aylık süreyi yeterli bulduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte üye işyerleri ile imzalanan sözleşmelerin herhangi bir sebep ile sonlanması halinde, tarafların sözleşme uyarınca tayin edilen fesih ihbar sürelerine uymakla yükümlü olduğu bilinmektedir. İlgili işyeri ile üye işyeri ilişkisi bulunan bankanın fesih ihbar süresi boyunca ticari koşullarını şekillendirebileceği, kampanyaların sözleşmenin sona erme tarihinde sonlanacak şekilde kurgulanabileceği ve böylelikle kampanyalar için katlanılan maliyetlerin geri dönüşünün sağlanabileceği değerlendirilmiştir. Bir başka deyişle sözleşmesel ilişkilerde yer alan fesih ihbar süreleri, kampanya için yapılan maliyetlerin kurtarılması adına öngörüldüğü ifade edilen bekleme süresi ile aynı işlevi sağlayabilecek niteliktedir. Nitekim ödeme hizmeti sağlayıcısı ile ödeme hizmeti kullanıcısı/elektronik para kullanıcısı olan müşteri arasında akdedilen "çerçeve sözleşme"lerin feshine ilişkin Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği'nin 45. maddesi vd. hükümlerinde çerçeve sözleşmelerde tarafların, ihbar süresini bir ayı geçmeyecek şekilde kararlaştırabileceği düzenlenmektedir. Tüm bu açıklamalar ışığında, bekleme süresi olmaksızın da yasal çerçevesi açığa kavuşturulan fesih ihbar süreleri ve ihtar süreleri boyunca

kampanyalara yapılan yatırımların kurtarılması için gerekli çalışmaların yürütülebileceği değerlendirilmiştir.

- (216) Kaldı ki bir World bankası ile bu bankanın üye işyeri arasında ortak mutabakatı gerektiren kampanyalar kapsamında tarafların ilgili kampanyanın etkinliğine ters düşebilecek, taraflardan birinin sebepsiz zenginleşmesine neden olabilecek veya kampanyanın tesisine ilişkin taraflar arasındaki sözleşmeye aykırılık teşkil edebilecek hususların, Ticaret Hukuku ve Borçlar Hukuku genel hükümlerine göre çözüme kavuşturulmasının mümkün olduğu değerlendirilmiştir.
- (217) Bunun yanı sıra sadakat programları kapsamında belli üye işyer(ler)i veya belli bir sektör özelinde tesis edilen kampanyaların genellikle uzun dönemleri kapsamadığı, çoğu durumda ancak bir aylık süre boyunca geçerli olduğu dikkate alındığında; bir üye işyerinin hizmet aldığı World bankasını herhangi bir bekleme süresine tabi olmaksızın değiştirmesinin, ilgili işyeri nezdindeki kampanyaların etkinliğine önemli ölçüde zarar verilmesi veya taraflar arasında bedavacılık sorununa neden olunması sonuçlarına yol açmasının mümkün olmayacağı mütalaa edilmiştir. Kaldı ki iddia konusu bedavacılık sorununun var olduğu kabul edilse dahi ilgili World bankaları ile üye işyerleri arasında yapılacak mutabakatlar çerçevesinde düzenlenecek kampanyaların geçerlilik ve sona erme koşullarının, bedavacılık sorununun ortaya çıkmasını engelleyecek şekilde kurgulanabilmesi mümkündür. Sonuç olarak kampanya maliyetlerinin ve bedavacılık sorununun, bir aylık bekleme süresinin tayin edilmesinin gerekçesi olarak görülemeyeceği değerlendirilmiştir.
- (218) Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler doğrultusunda; bekleme süresine ilişkin sınırlamanın, bankaların birbirlerinin üye işyerlerine hizmet sunmasını engelleyen kısıtlama ile aynı amaca hizmet ettiği yönündeki argümana katılmak mümkün görünmemiştir. Bu çerçevede bir üye işyerinin tek bir banka veya ödeme kuruluşu ile çalışması halinde, ilgili işyerinde World Programının varlığı tesis edildiğinden ve tüketiciler World Programının imkânlarından faydalandığından aynı işyerinin program üyesi ikinci bir banka ile anlaşma yapmamasına yönelik sınırlama, programın doğurduğu etkinlikler ile ilişkilendirilebilmekteyken bekleme süresi, mevcut durumda tek bir banka ile çalışan üye işyerinin sürekli olarak ilgili sağlayıcıya bağlı kalmasına sebep olması nedeniyle programın sağlayacağı maliyet etkinliği ve tüketici faydası ile ilişkilendirilememiştir. Nitekim bekleme süresi olmaksızın aynı etkinliklerin kazanılamayacağını gösteren aksi bir gösterge bulunmamaktadır. Dolayısıyla üye işyeri ilişkisi sona ermiş işyerlerine World Programı kapsamında belirli sürelerle hizmet sunulmasının yasaklanması, etkinlik argümanları ile desteklenememiştir. Zira bu sınırlamanın yokluğunda da üye işyerleri yalnızca tek bir banka ile çalışmaya devam edecek ve böylelikle World programının amaçladığı faydalar yine elde edilebilecektir. Bu kapsamda incelemeye konu iş birliğinden elde edilmesi amaçlanan etkinliklerinin sağlanması için bir üye işyerine World Programı kapsamında hizmet sunacak teşebbüs sayısında sınırlamaya gidilmesinin objektif gerekçelere dayandığı anlaşılmakla birlikte, üye işyeri sözleşmesinin sonlanmasıyla ardından işyerinin program dâhilinde başka bir banka ile bekleme süresine tabi olmaksızın görüşme yapabilmesi ve yeni bir sözleşmesel ilişki kurabilmesinin bu etkinliklerin sağlanmasına hâlel getirmeyeceği, aksine iş birliğinin rekabet karşısı etkilerini en aza indireceği değerlendirilmiştir.
- (219) Bu bağlamda World Programı kapsamında hâlihazırda bir program üyesi banka ile üye işyeri ilişkisi devam eden işyerlerinin, sağlayıcı değiştirmesinin önündeki engellerin kaldırılması adına, diğer rakip sağlayıcılar ile görüşüp teklif almasının mümkün olması önem taşımaktadır. Nitekim hâlihazırda programa dâhil olmuş üye işyerlerine diğer

program bankaları tarafından bu bankaların aktif çabaları ile teklif sunulmasının kısıtlanmasının, programın işleyişi bakımından makul ve ölçülü bir uygulama olabileceği değerlendirilmekle birlikte sözleşmesini sonlandırmak isteyen üye işyerlerinin, eski sözleşmenin sonlanması ile yeni sözleşmenin tesisi arasında geçen sürede taksitli alışveriş imkânı sunmaktan mahrum kalmaması, diğer bir deyişle hizmet aldığı World üyesi banka ile olan sözleşmesi sonlandığında farklı bir World üyesi bankadan hizmet almaya devam edebilmesi için üye işyeri ilişkisi devam ederken diğer sağlayıcılardan teklif almak adına görüşme yapma ve teklif toplama hakkının saklı kalması gerektiği değerlendirilmiştir.

- (220) Sonuç itibarıyla, sözleşme süresi boyunca ve sözleşme sona erdikten sonra da bekleme süreleri boyunca üye işyerlerinin rakip sağlayıcılardan teklif alamamasının, üye işyerlerinin POS hizmeti aldığı bankayı değiştirmesini zorlaştırdığı, bu durumun marka içinde göz ardı edilemeyecek seviyede bir sınırlamaya sebep olduğu, zira uygulamanın fiiliyatta münhasıran tek bir sağlayıcıya bağlı kalma durumunu ortaya çıkarabildiği, bu sınırlama olmaksızın da program kapsamında öngörülen faydaların sağlanabileceği, bu sebeplerle bekleme süresine yönelik uygulamanın muafiyetin ilk iki koşulunun sağlanması için rekabeti en az sınırlayıcı yöntem olarak görülemeyeceği değerlendirilmiştir.

G.4.3.2.4.2. World Bankalarının Başka Bir Ortak Markalı Kredi Kartı Programında Yer Almasının Yasaklanması ve Kart Çevirme Süreleri

- (221) World Sözleşmelerinde yer alan ve bireysel muafiyetin son koşulu çerçevesinde incelenmesi gereken bir diğer sınırlama, World Sözleşmelerinin devam ettiği süre boyunca program üyesi bankaların başka bir ortak markalı kredi kartı programında (sadakat programı) yer almasını engelleyen sözleşme hükümleridir. Örnek vermek gerekirse YAPIKREDİ ile VAKIFBANK arasındaki World Sözleşmesinin 14.5. maddesinde, VAKIFBANK'ın, YAPIKREDİ ile akdettiği sözleşmenin yürürlük süresi içinde, bir başka banka veya kuruluş ile benzer mahiyette protokol/sözleşmeyi, ancak World Sözleşmesinin sona erme tarihinden sonra veya söz konusu sözleşmenin ilgili maddelerinde yer alan fesih sebeplerinin oluşması durumunda fesih tarihinden sonra uygulamaya alınacak şekilde yapabileceği, bir başka banka veya kuruluşa ait bir kredi kartını çıkarabileceği yahut lisans alabileceği hüküm altına alınmıştır. YAPIKREDİ ile program üyesi diğer bankalar arasındaki sözleşmelerde de benzer hükümler yer almakta olup bu yönüyle anılan sözleşmelerde, World Programına katılan bankalar aleyhine başka markalı kredi kartı programları bünyesinde faaliyet gösterilmesinin yasaklanması yönünde rekabet etmeme yükümlülüklerine yer verildiği anlaşılmıştır.
- (222) Söz konusu sınırlamanın bir yansıması olarak World Programı kapsamında yer alan üye işyerleri, örneğin Bonus markalı kredi kartları ile taksitli ödeme alabilmek için Bonus Programında yer alan bir banka veya ödeme kuruluşundan ayrıca POS hizmeti almak zorunda kalmakta ve bu durum üye işyerleri açısından ilave entegrasyon maliyetleri doğurabilmektedir. Öte yandan söz konusu sınırlama sadece World bankaları için geçerli olup World bankalarından POS temin edip bu POS'ları alt üye işyerlerinin kullanımına sunan ödeme kuruluşları için geçerli değildir. Nitekim ödeme kuruluşlarının temel çalışma modeli, işyerlerinin tek bir entegrasyon üzerinden çok sayıda farklı kart programına ait kredi kartları ile tek çekim ve taksitli ödeme alabilmesini sağlamak olup YAPIKREDİ tarafından da bu husus gözetilerek ödeme kuruluşlarının farklı ortak markalı kart programı altında faaliyet göstermelerine yönelik herhangi bir sınırlama getirilmemiştir. Bu bakımdan, yukarıda ifade edildiği üzere bahsi geçen sınırlama nedeniyle bir üye işyeri her ne kadar tek bir World bankası üzerinden

birden çok kart programına entegre olamasa da söz konusu üye işyeri, tek bir ödeme kuruluşu üzerinden çok sayıda kart programına entegre olabilmektedir.

(223) Dosya kapsamında yapılan araştırmalar çerçevesinde ilgili sınırlamaya yönelik görüş ve değerlendirmelerini sunmaları için World Programı üyesi bankalardan bilgi talep edilmiş olup anılan bilgi talebine yönelik bankalardan gelen cevabi yazıların içeriklerine aşağıda yer verilmiştir.

(224) (.....) tarafından konuya ilişkin olarak;

- World Programının, program üyesi bankanın iradesi ile sona erdirilebileceği ve bu şekilde program üyesi bankaların programdan çıkarak farklı bir ortak markalı kart programına üye olabileceği, bununla birlikte, belirli bir ürüne konsantre olmanın sürdürülebilirlik ve arz devamlılığı açısından önem arz ettiği,
- Diğer yandan, bu kısıtlamanın işyerleri üzerinde doğrudan bir etkisinin olmadığı, zira işyerleri tarafından diğer ortak markalı kart programına üye bankalar ile anlaşma yapılmasının mümkün olduğu, bu sınırlamanın kalkmasının, World Programının istikrarına yönelik olumsuz bir etkisinin olacağı ve programın sürdürülebilir olmasını engelleyeceğinin değerlendirildiği,
- Bankaların birden fazla ortak markalı kredi kartı programı çatısı altında kart ihraç faaliyetleri yürütmesinin müşteri iletişimi, kampanya yönetimi, marka algısı açısından önemli zorluklarının bulunduğu, kart ürünlerinin farklı programlar için aynı tüketicide sürekli çoklanması ihtiyacı nedeniyle de operasyonel zorlukların olduğu, bankaların birden fazla ortak markalı kredi kartı programı çatısı altında kart kabul faaliyetleri yürütmesinin ticari açıdan rasyonel olmadığı gibi program sahipleri açısından program verimliliğini düşürerek programların sürdürülebilir olmasını zorlaştıracığının değerlendirildiği

hususları ifade edilmiştir.

(225) (.....) tarafından konuya ilişkin olarak;

- World üyesi bankaların başka bir ortak markalı kart programına üye olunması halinde ilave operasyonel süreç ve altyapı yatırım maliyetlerinin oluşacağı, program üyesi bankaların birden fazla ortak markalı kredi kartı çatısı altında kart ihraç ve kart kabul faaliyetleri yürütmesini halinde indirim ve taksit avantajlarının azalacağı

ifade edilmiştir.

(226) (.....) tarafından konuya ilişkin olarak;

- Birden fazla sadakat programına üye olmanın bankalar açısından büyük entegrasyonlar gerektirdiği, dolayısıyla birden fazla sadakat programı üyeliğini başlatmak ve yürütmek için ilave kaynakların oluşturulması gerekliliğinin gündeme gelebileceği, bununla birlikte, bu sınırlamanın kaldırılmasının World Programının istikrarını ne yönde etkileyeceği hususunda tam bir öngöründe bulunulamadığı, ancak bu kararın ticari ve operasyonel açıdan rasyonel olup olmadığını değerlendirmenin üye bankaların tercihine bırakılabileceği

ifade edilmiştir.

(227) Özet olarak, World bankalarından gelen cevabi yazılarda ağırlıklı olarak; birden fazla kart programına üye olunması durumunda teknik ve operasyonel altyapının geliştirilmesi ile pazarlama ve kampanya yönetimi gibi hususlarda birtakım zorlukların oluşacağı, hâlihazırda üye olunan kart programının devamlılığının sağlanmasının zorlaşacağı vb. hususlar gerekçesiyle bir bankanın birden fazla ortak markalı kart programında yer almasının rasyonel ve yönetilebilir olmadığı belirtilmiştir.

(228) YAPIKREDİ tarafından konuya ilişkin olarak;

- Sözleşme hükümlerinin program üyesi bankaların rakip kart programlarına dâhil olmasını engellediği, bununla birlikte, ilgili sınırlamanın maksadının gerek YAPIKREDİ'nin gerekse de program üyesi bankaların bu alandaki faaliyetlerini ve konsantrasyonunu World Programının başarısına vakfetmelerini ve kart programları arasından World markasına yoğunlaşmalarını sağlamak olduğu,
- Diğer yandan ilgili sınırlama ile birlikte, World markasının ön plana çıkartılarak World Programının bütünlüğünün ve marka imajının korunmasının sağlandığı,
- World kart hamillerinin daha fazla sayıda üye işyerinden daha avantajlı şekilde alışveriş yapmalarına imkân sağladığı ve YAPIKREDİ ile program üyesi bankaların World kart hamilleri arasında herhangi bir ayırım yapılmadığı,
- Ek olarak, bu maddenin korunmaması durumunda program üyesi bankaların birden fazla kredi kartı programı ile marka paylaşımı sözleşmesi imzalayabileceği, üye işyerlerine "tüm bankaların kredi kartlarına taksit" söylemiyle kendi POS'larını pazarlayabileceği ve bu şekilde ödeme kuruluşlarının en güçlü söylemini ortadan kaldıracabileceği,
- İlgili maddenin sözleşmeden çıkarılması durumunda ödeme kuruluşlarının üye işyerleri için sunduğu en vurucu çözüme program üyesi bankaların ortak olmuş olacağı ve bu durumun ödeme kuruluşlarının yarattığı değerle sıradanlaşmasına neden olabileceği,
- Katılımcı bankaların birden fazla kredi kartı programı için marka paylaşım anlaşması yapması durumunda bankalar arasındaki rekabete duyarlı verilerin şeffaflaşması riskinin de gündeme gelebileceği,
- Tüm bu nedenlerle ilgili maddelerin sözleşmelerde korunması gerektiği

ifade edilmiştir.

(229) World Sözleşmelerine yönelik 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yapılan değerlendirmede belirtildiği üzere, farklı markalı kredi kartı programlarında faaliyet gösterilmesinin kısıtlanmasının, program işleticisi bankalar tarafından, kendi platformunu kuramayan bankaların paylaşılması sonucunu doğurabileceği ve bu yönüyle platformlar arasındaki rekabeti sınırlama potansiyeli barındırdığı değerlendirilmiştir. Söz konusu sınırlama ile World bankalarının kredi kartı ihraç ve kabul faaliyetlerinin sınırlandırılmış olmasının yanı sıra pazarda World Programının dışında kalıp kendi ortak markalı kredi kartı programını oluşturmak isteyen teşebbüslerin faaliyetleri de zorlaştırılmış olmaktadır. Bununla birlikte, dosya kapsamında bahsi geçen rekabet etmeme yükümlülüğünün, marka imajının korunması, programın etkinliğinin artırılması, program içi istikrar ve bütünlüğün sağlanması, kampanyaların kurgulanması ve yönetimi, yatırımların korunması gibi hususlar çerçevesinde bireysel muafiyetin son koşulu olarak anlaşma kapsamında etkinlik artışı ile tüketici faydasının ortaya çıkması adına gerekli ve makul olup olmadığı değerlendirilmiştir.

(230) Bu noktada ortak markalı kredi kartı programının oluşturulmasındaki temel mantık ve bu programlar ile elde edilmesi amaçlanan faydalar incelenmiştir. Ortak markalı kredi kartı programlarının tesisindeki temel amaç, program üyesi bankaların, programa dâhil diğer bankaların üye işyerleri ile ayrıca bir anlaşma yapmaksızın kendi kart hamillerini ilgili kart programının sunduğu taksitli alışveriş, ödül puan kazanımı gibi imkânlardan geniş bir işyeri ağına geçerli olacak şekilde faydalandırmasıdır. Böylelikle programa üye bankalar, birçok ilave yatırımdan ve operasyonel süreç yönetiminden kaçınarak önemli maliyet tasarrufları elde etmektedir. Bu durumun bir sonucu olarak söz konusu maliyet tasarruflarından elde edilen kaynağın, program kapsamında tüketicilere çeşitli

kampanyaların sunulması ve ilgili kart programının üye işyeri ağının genişletilmesi için kullanılması hedeflenmektedir.

- (231) Bir ortak markalı kredi kartı programı kapsamında söz konusu hedeflere ulaşılması, ilgili kart programının üye işyeri ağının genişliği ile doğrudan ilişkilidir. Kart programına dâhil olan işyeri sayısının artması ise programa dâhil olan bankaların, başka bir kart programı kapsamında da faaliyet göstermek yerine hâlihazırda üyesi oldukları kart programına odaklanmasını gerektirmektedir. Zira aksi bir uygulamada kart programının var oluş amacı ile çelişen bir durumun ortaya çıkması muhtemeldir. Öyle ki bankalar açısından her ne kadar birden fazla ortak markalı kart programına üye olma durumu müşteri edinimi ve değer sunumu bakımından belli bir miktar olumlu sonuçlar barındırsa da bu durumun, üye olunan sadakat programının sürdürülebilirliği ve etkinliği açısından verimi düşürmektedir. Nitekim birden fazla programa üye olan bir bankanın, tek bir programa üye olmaya kıyasla ilgili kart programının başarısı için aynı çaba ve özveriyi göstermesi mümkün değildir.
- (232) Ortak markalı kredi kartı programları kapsamında programa üye bankalar tarafından çeşitli maliyetlere katlanması ve kart programının başarısı için yoğun operasyonel süreçlerin yürütülmesi gerekmektedir. Üye işyeri ve kart hamili edinimi, üye işyeri ve kart hamili yönetimi, bunlara ilişkin olarak yapılacak kampanyaların finansmanı, reklamı ve iletişimi, ilgili operasyonları gerçekleştirecek personel, altyapı vb. gereklilikler, bankalar için önemli operasyonel süreçler ve maliyet kalemleridir. Bir bankanın aynı anda birden fazla kart programına üye olması, yukarıda sayılan kampanya, reklam, iletişim, altyapı tesisi, personel istihdamı, finansman vb. maliyetlerin ve süreçlerin katlanarak artmasına neden olacak ve program bankalarının sahip olduğu kaynakların kart programları arasında bölünmesi sonucunu doğuracaktır. Bu durum, bankaların bir kart programı özelindeki imkânlarının daralmasından kaynaklı olarak ilgili kart programı özelindeki kampanyalarının azalmasına, hizmet sunumundaki etkinliğini kaybetmesine ve buna bağlı olarak tüketici konumundaki kart hamilleri ve üye işyerlerinin olumsuz etkilenmesine yol açabilmektedir.
- (233) Söz konusu açıklamalar ışığında, World Programı üyesi bankaların, World Programının yanı sıra başka kart programları altında da faaliyet göstermesinin, bazı açılardan kart hamilleri ve üye işyerleri açısından kısa vadeli olumlu yanları bulunsa da bu durum, uzun vadede ortak bir marka altında faaliyet gösterilmesine dayalı olan World Programının dışa karşı büyümesini zayıflatabilecek ve programın bütünlüğünün zarar görmesine neden olacaktır. Nitekim birden çok kart programı altında faaliyet gösterilmesi, program kapsamındaki üye işyeri ağını büyütmeye odaklı olması gereken yatırım ve harcamaların, farklı programlar altındaki faaliyetlere kanallıze olmasını beraberinde getirecektir. Bu durum ise World Programı kapsamındaki iş birliğinin zayıflamasına ve nihai olarak programın dağılmasına neden olarak anılan iş birliğinin pazarda doğurduğu etkinlik kazanımları ile tüketici faydasından mahrum kalınmasına yol açacaktır. Bu çerçevede bir üye işyerine bir banka tarafından aynı dönemde birden fazla kart programı altında hizmet sunulması ve bu kapsamda ilgili işyerinde tek bir banka üzerinden farklı kart programları özelinde farklı kampanyaların aynı anda yürütülmesi, ilgili bankanın World Programı kapsamındaki kampanyalara odaklanıp kampanyaların başarısı için gereken çabayı sarf etmesini zorlaştıracaktır.
- (234) Kaldı ki başka bir sadakat programı altında faaliyet gösterilmesinin yasaklanmasına yönelik bahsi geçen sınırlama, sadece World bankaları için geçerli olup yukarıda ifade edildiği üzere ödeme kuruluşları, herhangi bir World bankasının POS'unu kendi alt üye işyerlerine kullanıdırıyor olsalar dahi aynı üye işyerleri özelinde farklı bir kart

programının POS'unu da kullandırmaktadır. Bu bakımdan ödeme kuruluşları aracılığıyla World Programına dâhil olmuş üye işyerleri, World POS'u temin ettikleri ödeme kuruluşundan aynı zamanda farklı bir kredi kartı programına (ör. Bonus Programı) yönelik de POS temin etmektedir. İlâveten ödeme kuruluşlarına benzer şekilde World üye işyerleri de anılan sınırlamanın muhatabı olmayıp söz konusu üye işyerleri aynı anda istedikleri kadar ortak markalı kredi kartı programının üye işyeri ağına dâhil olmaktadır. Nitekim dosya kapsamında yapılan araştırmalar çerçevesinde çeşitli sektörlerden örneklem olarak seçilen önde gelen üye işyerlerinin tamamının, tüketicilere taksitli alışveriş imkânı sunmak üzere üç ve üzeri kart programı ile anlaşma akdettiği tespit edilmiştir. Keza World kart hamillerinin başka bir kart programından kart temin etmesinin önünde de herhangi bir yasaklama veya engel bulunmamaktadır. Nitekim yukarıda yer verildiği üzere, Türkiye'deki kredi kartı hamillerinin yüzde 57'si, farklı bankaların kredi kartlarına aynı anda sahiptir. Bu bakımdan, World bankalarının başka ortak markalı kredi kartı programı altında kart ihraç ve kabul faaliyetlerinde bulunmasının engellenmesi nedeniyle kredi kartı hamilleri ve üye işyerleri nezdinde ortaya çıkabilecek olumsuzlukların, bahsi geçen sınırlamaya ödeme kuruluşları, üye işyerleri ve kredi kartı hamillerinin tabi olmaması nedeniyle en aza indirgeneceği değerlendirilmiştir.

- (235) Bu çerçevede, program bankaları tarafından birden fazla kart programına üye olunmasının; kart programlarının temel amaçlarından olan kart programının devamlılığın sağlanması, üye işyeri ağının genişletilmesi, kart hamillerinin memnuniyetinin sağlanması, operasyonel maliyetlerin azaltılması ve marka imajı ile hizmet standardının korunması gibi amaçlarla örtüşmeyeceği öngörülmüştür. Bu kapsamda, YAPIKREDİ tarafından World Programı üyesi bankalara yönelik olarak getirilen başka kart programına üye olunmamasına ilişkin kuralın; World Programı kapsamında müşterilere kaliteli hizmet sunulması, marka imajının korunması, programın sağlıklı şekilde yönetilmesi, programının devamlılığının ve genişlemesinin sağlanması, yatırımların korunması ve programın etkinliği için belirlenen diğer amaçlara ulaşabilmesi adına gerekli olduğu değerlendirilmiştir.
- (236) Program üyesi bankaların birden fazla kart programına üye olamamasına ilişkin kuralın, World bankalarının başka ortak markalı kredi kartı programına üye olması veya kendi ortak markalı kredi kartı programını oluşturması hususu ile yakından ilişkili olan "kart çevirme" sürelerine yönelik World Sözleşmelerindeki düzenlemeleri ayrıca incelenmiştir.
- (237) World Sözleşmelerindeki ilgili düzenlemelerde, World Sözleşmesinin sona ermesi durumunda lisans ve logonun kullanımına ilişkin hak ve yetkiler sona ereceğinden sözleşmeye taraf ilgili program üyesi bankanın, sözleşmenin feshinden sonraki 6 ay veya 9 ay içerisinde⁶⁶ World kredi kartlarını kendisine ait kartlar ile yenilemek ve kapatmak zorunda olduğu ve bu süreler sonunda WORLD sisteminin ilgili kartlara kapatılacağı hüküm altına alınmıştır. Örnek vermek gerekirse YAPIKREDİ ile VAKIFBANK arasındaki güncel World Sözleşmesinin 20 numaralı maddesinde;
- "Sözleşme süresinin sonunda, lisans ve logonun kullanımına ilişkin hak ve yetkiler sona ereceğinden VAKIFBANK, sözleşmenin sona ermesinden önceki 3 ay içerisinde "VAKIFBANK WORLD Lisanslı Kredi Kartı" sahiplerine (müşterilerine) gerekli tüm bildirimleri yapmak, Sözleşmenin feshinden sonraki 9 ay içerisinde de "VAKIFBANK WORLD Lisanslı Kredi Kartları"nı VAKIFBANK'a ait kartlar ile yenilemek ve kapatmak zorundadır. Fesih bildiriminin yapıldığı tarihten 1 yıl sonra YAPI KREDİ WORLD sistemi bu*

⁶⁶ İlgili süreler program üyesi bankalara göre farklılık arz etmektedir.

kartlara kapatılacak ve bu 1 yıllık süre boyunca sözleşme koşulları geçerli olmaya devam edecektir.”

hükmü yer almaktadır.

- (238) Söz konusu sözleşme hükümleri uyarınca World Programına üye bir banka ile YAPIKREDİ arasındaki World Sözleşmesinin sona ermesi durumunda ilgili banka tarafından World markası altında ve World Programı avantajlarını (World üyesi işyerlerinde taksitli alışveriş, puan kazanımı) haiz olacak şekilde kredi kartı ihraç edilememekte ve yine ilgili banka tarafından sözleşmenin sona ermesinden belli bir süre sonra, World markalı kredi kartlarıyla taksitli işlem kabul edilememektedir. Keza ilgili banka, World Programından ayrıldığına ilişkin olarak kendi kredi kartı müşterilerini bilgilendirerek geçmiş dönemde World markası altında ihraç ettiği kredi kartlarını belli bir süre içinde World logosunun yer almadığı yeni kredi kartları ile değiştirmek zorundadır.
- (239) Söz konusu sözleşme hükümleri ışığında, World bankalarının başka bir kart programına üye olabilmesi için halihazırdaki World Programı üyeliğini sonlandırması gerekirken diğer yandan da World Sözleşmesinin sona ermesinden kaynaklı olarak halihazırdaki World özellikli kredi kartlarını yeni kredi kartları ile değiştirmek amacıyla spesifik operasyonlar yürütmesi (kart hamillerinin bilgilendirilmesi, kart hamillerinin itirazlarının işleme alınması ve onaylarının alınması, yeni kartların basımı ve dağıtımı, eski kartların kullanıma kapatılması) ve bu durumundan ötürü bazı maliyetlere katlanmasının gerektiği anlaşılmıştır. Bu bakımdan, World Programı üyesi bir bankanın başka bir kart programına üye olmasının veyahut kendi ortak markalı kredi kartı programını kurmasının önünde bazı geçiş engellerinin bulunduğu değerlendirilmiştir.
- (240) Nitekim yukarıda arz edildiği üzere, başka bir kart programına üye olunması için öncelikle, World Programı üyeliğinin sonlandırılması gerekmektedir. World Programı üyeliğinin sona ermesi durumunda ise kart çevirme süresi olarak ifade edilecek sürede World markalı tüm kredi kartlarının toplatılması, yeni kredi kartlarının basılması, bu kartların kart hamillerine ulaştırılması, kart hamillerinin tüm bu süreç içinde sağlıklı bir şekilde bilgilendirilmesi gibi önemli operasyonel süreçlerin yönetilmesi ve maliyetlere katlanması gerekmektedir. Söz konusu operasyonel süreçlerin yönetilmesi ve gereken maliyetlerin karşılanması ise ilgili bankaya yeterli bir zaman aralığının tanınmasına bağlıdır. İlgili bankaya tüm bu süreçlerin yönetimi ve maliyetlerin karşılanması için yeterli bir zaman aralığının tanınmadığı, diğer bir deyişle kart çevirme sürelerinin kısa belirlendiği durumda ise ilgili bankanın farklı bir kredi kartı programına üye olması veya kendi ortak markalı kredi kartı programını kurmasının önünde bir geçiş engeli meydana gelebilecektir. Bu durum, World bankalarının World Programına bağımlı hale gelmesine yol açarak pazardaki rekabeti sınırlandırabilecektir. Kart çevirme süresinin kısalığından bağımsız olarak bir kart programından başka bir kart programına geçiş nedeniyle mevcut kredi kartı müşterileri ile üye işyerleri nezdinde memnuniyetsizliğin ortaya çıkması ve buna bağlı olarak müşteri ve ciro kaybı yaşanması riskinin yüksek olduğu göz önünde bulundurulduğunda, kart çevirme süresinin kısa tutulmasının, mevcut geçiş engellerinin daha da derinleşmesine neden olacağı değerlendirilmiştir.
- (241) Söz konusu açıklamalar ışığında, bireysel muafiyetin son koşulu olarak World Sözleşmeleri kapsamında etkinlik kazanımı ve tüketici faydası elde edilmesi adına World Sözleşmelerinde yer verilen kart çevirme sürelerinin rekabeti zorunlu olandan fazla kısıtlayıp kısıtlamadığı, bu kapsamda, söz konusu sürelerin operasyonel süreçlerin yönetimi ve gereken maliyetlerin karşılanması için makul olup olmadığı ve

World bankalarının başka bir kart programına geçiş yapmasını önemli ölçüde zorlaştırıp zorlaştırmadığı incelenmiştir.

- (242) YAPIKREDİ ile World Programı üyesi bankalar arasındaki World Sözleşmeleri kart çevirme süresinin; VAKIFBANK için sözleşmenin sona ermesinden itibaren 9 ay, ANADOLUBANK⁶⁷ ve ALBARAKA⁶⁸ için ise sözleşmenin sona erme tarihinden itibaren 6 ay olarak belirlendiği tespit edilmiştir.
- (243) İlgili sürelerin, gerekli operasyonel süreçlerin yürütülmesi ve ortaya çıkan maliyetlerin karşılanması adına yeterli olup olmadığı incelenmiş ve bu kapsamda ilk olarak program bankaları tarafından kart çevirme sürecinde yapılması gereken operasyonlar ele alınmıştır. World Sözleşmesinin sona ermesine bağlı olarak mevcut World markalı kredi kartlarını yenilemek için World Programı üyesi bankalar tarafından; yeni kart programı anlaşmalarının yapılması, yeni kart programına yönelik reklam ve tanıtım faaliyetlerinde bulunulması, mevcut kredi kartı hamillerinin süreç hakkında bilgilendirilmesi, kart şemaları (Mastercard, Visa, Troy, vb.) ile ilgili mutabakatların yapılması, yeni ekstre ve kart tasarımlarının yapılması, yeni kart plastiği basımı, yeni çip stoku tedariki, gerekli ödeme altyapılarının tesis edilmesi, mevcut altyapı teknolojilerinde güncellemelerin yapılması, yeni kredi kartlarının mevcut kredi kartı müşterilerine dağıtımı amacıyla tebligat ve kargo süreçlerinin yönetimi, World markalı kredi kartlarının kullanıma kapatılması ve yeni kredi kartı programı kapsamında yürütülecek faaliyetler adına gerektiği durumda ilave personelin istihdam edilmesi gibi operasyonların yürütülmesi gerekmektedir.
- (244) Kart çevirme sürecinde yürütülmesi gereken operasyonların yanı sıra bu süreçte katlanılması gereken önemli maliyet kalemleri de bulunmaktadır. Maliyet kalemlerinin birinci sırasında ise sayısı milyonlarla ifade edilebilecek olan mevcut kredi kartlarının yeni kredi kartları ile değiştirilmesi amacıyla yeni kredi kartlarının üretimine yönelik giderler gelmektedir. Kredi kartlarının üretimi plastik, çip, logo tasarımı, yazılım, kart şema ücreti vb. maliyetlerin karşılanmasını gerektirmektedir. Kart üretimine yönelik maliyetlerin dışında kart çevirme sürecinde katlanılması gereken diğer başlıca maliyet kalemleri olarak kredi kartı programı değişikliğine bağlı yeni teknik altyapının kurgulanması adına yapılacak yazılım ve donanım harcamaları, yeni kredi kartlarının müşterilere ulaştırılmasına yönelik tebligat ve posta harcamaları, kart programı değişikliğine yönelik tanıtım, bilgilendirme ve reklam harcamaları gibi gider kalemleridir. Söz konusu tüm bu maliyet kalemleri, bankaların kart çevirme süreci içinde karşılaması gereken yüksek meblağların bulunduğunu ortaya koymaktadır. Nitekim mevcut dosya konusuna benzer bir konuya ilişkin olarak Kurulun almış olduğu 12.12.2024 tarih ve 24-53/1172-505 sayılı kararda; hâlihazırda 2,5 milyon ortak

⁶⁷ YAPIKREDİ ile ANADOLUBANK arasında imzalanan sözleşmenin 18. maddesi “Sözleşme süresinin sonunda, lisans ve logonun kullanımına ilişkin hak ve yetkiler sona ereceğinden ANADOLUBANK, Sözleşmenin sona ermesinden sonra 3 ay içerisinde World Lisanslı ANADOLUBANK kart sahiplerine(müşterilerine) gerekli tüm bildirimleri yapmak, Sözleşmenin sona ermesinden sonra toplam 6 ay içerisinde de World Lisanslı ANADOLUBANK “Kredi Kartları”nı tamamen kullanıma kapatmak zorundadır. İlk 6 aylık süre sonunda YAPIKREDİ World sistemi bu kartlara kapatılacaktır.” hükmünü haizdir.

⁶⁸ YAPIKREDİ ile ALBARAKA arasında akdedilen sözleşmenin 18. maddesi “Sözleşme süresinin sonunda, lisans ve logonun kullanımına ilişkin hak ve yetkiler sona ereceğinden ALBARAKA, Sözleşmenin sona ermesinden sonra 3 ay içerisinde World Lisanslı ALBARAKA kart sahiplerine(müşterilerine) gerekli tüm bildirimleri yapmak, Sözleşmenin sona ermesinden sonra toplam 6 ay içerisinde de World Lisanslı ALBARAKA “Kredi Kartları”nı tamamen kullanıma kapatmak zorundadır. İlk 6 aylık süre sonunda YAPI KREDİ World sistemi bu kartlara kapatılacaktır.” hükmünü amirdir.

markalı kart programı özellikli kart adedi bulunan bir bankanın ortak markalı kart programı özellikli kredi kartlarını, süresi gelmeden çevirmek için; oldukça yüksek tutarlarda finansal kaynağa ihtiyaç duyduğu belirtilmiştir.

- (245) Söz konusu açıklamalar ışığında, kart çevirme sürecinde yürütülmesi gereken kapsamlı operasyonel faaliyetlerin bulunması ve karşılanması gereken yüksek maliyetlerin olması karşısında, World Sözleşmeleri ile bankalara tanınan kart çevirme sürelerinin, bu bankaların rakip kart programlarına geçmekten vazgeçmesine neden olacak ölçüde kısa olmaması gerekmektedir. Bu doğrultuda Kurulun yakın zamanda vermiş olduğu 12.12.2024 tarih ve 23-53/1172-505 sayılı karar kapsamında, World Programı ile benzer nitelikte bir ortak markalı kart programı olan Bonus Programındaki kart çevirme sürelerinin yeterli olup olmadığına yönelik olarak Bonus Programına üye bankalardan görüş ve bilgi talebinde bulunulduğu görülmektedir. Anılan Kurul kararında;
- Bazı Bonus bankalarının hâlihazırda 6 ve 9 ay olarak değişiklik gösteren kart çevirme sürelerini yeterli bulduğu, bazı Bonus bankalarının ise bu sürenin daha uzun (1 yıl, 2 yıl veya 5 yıl) belirlenmesi gerektiği yönünde görüşe sahip olduğunun anlaşıldığı, Bonus Programı üyesi bankalar tarafından getirilen bir diğer önerinin ise her bir kredi kartının son kullanım tarihi geldikçe yenilenmesi yönünde olduğu, bu bakımdan konuya ilişkin olarak Bonus bankalarının büyük ölçüde farklı görüşlere sahip olduğu hususları ifade edilmiştir.
- (246) Bu noktada kart çevirme sürelerinin belirlenmesine ilişkin olarak program üyesi bankalar ile program işleticisi YAPIKREDİ arasında çatışan menfaatlerin bulunmaktadır. Kart çevirme süresi ne kadar uzun belirlenirse program üyesi bankalar, kendi operasyonel süreçlerini daha uzun bir döneme yayabilmekte ve kart programı değişikliğine bağlı kayıplarını asgariye indirmektedir. Öte yandan, YAPIKREDİ açısından ise World Programına yönelik yapılan yatırımlarının korunması, bedavacılığın önlenmesi, World markasının imajının korunması, programının sağlıklı şekilde yönetilmesi ve kart hamillerinin yanıltılmaması (artık program üyesi olmayan bankanın halen World özellikli kartlarının olması dolayısıyla) adına artık World Programı üyesi olmayan bir bankanın World logolu kartlarının kullanımdan kalkmasının makul sürelerde tamamlanması önem arz etmektedir. Bu bakımdan, kart çevirme süresinin, World bankalarının başka bir kart programına geçişine engel yaratacak şekilde kısa olmaması gerektiği kadar; söz konusu sürenin, sözleşmenin sona ermesinden itibaren tezahür eden yeni hukuki durum ile mevcut fiili durumun mümkün olan en hızlı sürede uyumlu hale gelmesi adına zorunlu olandan daha fazla uzun tutulmaması da gerekmektedir.
- (247) Öte yandan, ideal kart çevirme süresinin tam olarak ne olması gerektiği noktasında dosya kapsamında kesin bir sonuca ise ulaşılamamaktadır. Bununla birlikte, kart çevirme süresinin kısa olmasının pazarda geçiş engeli yaratacağı ve bu yönüyle rekabetin sınırlandırılmasına yol açabileceği değerlendirildiğinde, anılan sürenin, bireysel muafiyetin son koşulunun bir gereği olarak World Sözleşmeleri ile amaçlanan etkinlik kazanımı ile tüketici faydasının elde edilmesi için zorunlu olandan daha kısa olmaması gerekmektedir. Bu bakımdan her ne kadar ideal sürenin tayini konusunda kesin bir yargıya ulaşılamasa da mevcut durumda World Programı üyelerinden VAKIFBANK özelinde ilgili sürenin 9 ay olarak belirlenmiş olduğu ve bu yönüyle YAPIKREDİ tarafından söz konusu 9 aylık sürenin World Sözleşmelerinden elde edilmesi amaçlanan faydalara engel teşkil etmediğinin kabul edilmiş olduğu göz önünde bulundurulduğunda; kart çevirme süresinin tüm World bankaları özelinde en az 9 ay

olarak belirlenebileceği ve bu durumun rekabeti daha az sınırlayıcı olmanın yanı sıra ortaya çıkması amaçlanan etkinlik kazanımı ve tüketici faydasına da engel teşkil etmeyecek bir seçenek teşkil edeceği değerlendirilmiştir.

- (248) Sonuç olarak, bir World bankasının aynı anda birden fazla ortak markalı kart programına üye olamamasına ilişkin kuralın rekabeti kısıtlayıcı etkileri olmakla birlikte World Programı ile amaçlanan olumlu sonuçlara ulaşılması adına gerekli olduğu, bununla birlikte, mezkûr kuralla ilişkili olduğu değerlendirilen kart çevirme sürelerine yönelik olarak ise mevcut durumda 9 aydan kısa süreli belirlenen kart çevirme sürelerinin ilgili bankalar açısından gereğinden fazla bir külfete neden olarak geçiş engeli yaratabileceği, bu bakımdan ilgili sürenin rekabeti daha az sınırlayıcı bir seçenek olarak tüm program bankaları için en az 9 ay olması gerektiği değerlendirilmiştir. Bu bakımdan mevcut durumda World Sözleşmelerinde yer alan aksi yöndeki hükümlerin, rekabeti gereğinden fazla sınırlayıcı nitelik arz ettiği ve bireysel muafiyetin son koşuluna aykırılık teşkil ettiği mülahaza edilmiştir.
- (249) Son husus ise kart çevirme süresi boyunca ilgili kredi kartlarının taksitli işlemlere açık olup olmayacağı ve puan kazanımına imkân verip vermeyeceği meselesidir. Kart çevirme süresi boyunca kart çevirmeye konu kredi kartları ile World Programı kapsamında taksitli alışveriş yapıp yapılamayacağı ve bu kredi kartları ile yapılan harcamalardan puan kazanılıp kazanılamayacağı, World bankalarının, program üyeliğini sonlandırırken göz önünde bulundurmamak zorunda olduğu önemli bir husustur. Nitekim World Sözleşmesi sona eren bankanın kredi kartı müşterilerinin, kendilerine yeni kredi kartı ulaştırılana kadar taksitli harcama yapabilme ve ödül puan kazanabilme imkânlarından yoksun kalması, bankaların kredi kartı müşterilerini kaybetmesine yol açacak ve bankalar açısından World Programından çıkışın önünde önemli bir engel teşkil edecektir.
- (250) Kurulun geçmiş dönemde World Programına yönelik verdiği muafiyet kararlarına konu World Sözleşmelerindeki hükümler incelendiğinde, anılan sözleşmelerde, sözleşmenin sona ermesi durumunda ilgili bankanın World Programı kapsamında ihraç etmiş olduğu kredi kartlarının, kart çevirme süresi boyunca YAPIKREDİ World Sisteminde çalışmaya devam edeceğinin veya puan kazanımına imkân tanıyacağına hüküm altına alındığı görülmektedir. Örnek vermek gerekirse, YAPIKREDİ ile VAKIFBANK arasında imzalanan World Sözleşmesinin⁶⁹ 20. maddesinde, VAKIFBANK'ın World kredi kartlarının, taraflar arasındaki sözleşmenin sona ermesinden itibaren 9 ay boyunca YAPIKREDİ World Sisteminde çalışmaya devam edeceği belirtilmiştir. Bir başka örnek olarak YAPIKREDİ ile ANADOLUBANK arasında imzalanan World Sözleşmesinin⁷⁰ 18. maddesinde, ANADOLUBANK'ın World kredi kartlarının, taraflar arasındaki sözleşmenin sona ermesinden itibaren 6 ay boyunca YAPIKREDİ World Sisteminde çalışmaya devam edeceği belirtilmiştir. Keza YAPIKREDİ ile ALBARAKA arasında imzalanan World Sözleşmesinin⁷¹ 18. maddesinde de taraflar arasındaki sözleşmenin sona erme tarihinden itibaren 6 ay boyunca ANADOLUBANK World kartları için YAPIKREDİ World Sisteminin açık kalmaya devam edeceği hüküm altına alınmıştır.
- (251) Bu bakımdan güncel durumda World Sözleşmelerinin tümünde de olağan yollarla fesih süreci bakımından sözleşmelerde öngörülen kart çevirme süreleri boyunca ilgili banka tarafından ihraç edilmiş olan World kredi kartlarının taksitli harcamalara ve ödül puan

⁶⁹ İlgili sözleşmeye Kurulun 11.09.2008 tarih ve 08-52/838-335 sayılı kararı ile muafiyet tanınmıştır.

⁷⁰ İlgili sözleşmeye Kurulun 06.11.2013 tarih ve 13-62/862-369 sayılı kararı ile muafiyet tanınmıştır.

⁷¹ İlgili sözleşmeye Kurulun 27.10.2011 tarih ve 11-54/1383-493 sayılı kararı ile muafiyet tanınmıştır.

kazanımına açık olmaya devam etmesinin, pazarda World bankaları açısından ilave geçiş engellerinin doğmasının önüne geçtiği değerlendirilmiştir. Diğer taraftan, yukarıda açıklandığı üzere, kart çevirme sürelerinin en az dokuz ay olarak belirlenmesi gerektiği değerlendirmesinden hareketle, mevcut durumda dokuz aydan kısa süreli olan kart çevirme sürelerinin uzatılması ve buna bağlı olarak ilgili kredi kartlarının uzatılmış süre boyunca taksitli harcamalara ve ödül puan kazanımına açık kalmasının gerektiği değerlendirilmiştir.

G.4.3.2.4.3. World Bankalarının Kampanya ve Hizmet Koşullarına Sınırlama Getirilmesi

(252) World Sözleşmelerinde yer alan ve bireysel muafiyetin son koşulu çerçevesinde; World Programına üye bankaların, kart hamillerine ve üye işyerlerine yönelik uygulayacakları kampanya ve hizmet koşullarına getirilen yasaklama ve sınırlamalar incelenmiştir. Bu kapsamda World Sözleşmelerinde örneğin;

- World bankalarının, diğer World bankalarının kredi kartı müşterilerini doğrudan hedef alarak kendisine çekecek şekilde ücret ve faiz oranlarını ilan ederek reklam ve kampanya yapamayacağı,
- World bankalarının reklam ve ilanlarında, kendi World kartlarının diğer World bankalarının kartlarından daha avantajlı olduğunu belirtmek suretiyle, diğer World bankalarının kartlarını doğrudan hedef alarak reklam ve tanıtım gibi uygulamalar yapamayacakları, bu hüküm tahtında olmak üzere, diğer World bankalarının mevcut kart portföylerini kendisine çekmek için kampanya yapamayacakları,
- World bankalarının, diğer World bankalarının kredi kartı hamillerinden olan kredi kartı alacaklarını, sağlayacakları bakiye transferleri ile kapatabilecekleri, ancak söz konusu bakiye transferinde diğer World bankalarının World kart hamillerini açıkça hedefleyen kampanya ve çalışmalar yapamayacakları gibi bu işlemlerde kart hamilinin önceden onayını alacakları,
- VAKIFBANK'ın, sözleşmenin 5.2 maddesinde belirtilen tanımların dışında kalan yeni müşterileri için YAPIKREDİ'nin ilan ettiği azami kredi kartı akdi faiz oranlarının % (.....) aşağısına tekabül eden bir faiz oranı belirleyemeyeceği,
- VAKIFBANK'ın World iş birliğinin uygulamaya geçişinden bir yıl sonra sözleşmenin 5.2 maddesinde belirtilen tanımlar dışından kalan kartları için kart ve yıllık üyelik ücretlerini YAPIKREDİ'nin muadil ücretlerinin en fazla % (.....) altında kalacak şekilde belirleyeceği ve ilan edeceği,
- Sözleşmenin imza tarihinde YAPIKREDİ'nin yürürlükte olan akdi faiz ve gecikme faizi oranları ile ANADOLUBANK'ın yürürlükte olan akdi faiz ve gecikme faizi oranları arasındaki rasyonun, YAPIKREDİ'nin mutabakatı alınmadan ANADOLUBANK tarafından aşağı yönde değiştirilemeyeceği,
- ALBARAKA'nın ve ANADOLUBANK'ın, YAPIKREDİ'nin yürürlükteki kredi kartı yıllık ücretlerinin altında bir ücret belirleyemeyeceği

hususları hüküm altına alınmıştır.

(253) Kampanya koşullarına yönelik olarak World Sözleşmelerinde yer alan sınırlamalara ilişkin bazı sözleşme maddelerine yer verilmesi uygundur. Bu kapsamda YAPIKREDİ ile VAKIFBANK arasındaki World Sözleşmesinin 5.2 numaralı maddesinde;

"VAKIFBANK WORLD Lisanslı Kredi Kartı"nın yıllık üyelik ücreti ve uygulanacak faiz oranları VAKIFBANK tarafından belirlenecek ve tümünde kart hamiline karşı sorumluluk münhasıran VAKIFBANK'a ait olacaktır. VAKIFBANK Ek-3'te belirtilen oranları ilgili müşteri grupları, mevcut ve yeni kurum/maaş anlaşmaları için muhafaza edebilecektir. VAKIFBANK, yukarıda belirtilen tanımlar dışında kalan yeni müşterileri için YAPI KREDİ'nin ilan ettiği azami kredi kartı akdi faiz oranlarının % (.....) aşağısına tekabül eden bir faiz oranı

belirleyemeyecektir. Taraflar, diğer taraf ve/veya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından çıkartılan WORLD Lisanslı Kredi Kartları'nı doğrudan hedef alarak WORLD CARD hamillerini kendisine çekecek şekilde bu ücret ve faiz oranlarını ilan ederek reklam ve kampanya yapmayacaktır. YAPI KREDİ de, üçüncü kişilerle yapılacak benzer çalışmalarda bu hususu gözeticektir⁷².

Taraflar, reklam ve ilanlarında, kendileri tarafından verilen WORLD CARD Kredi Kartları'nın, diğer tarafça velveya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından verilen WORLD Lisanslı Kredi Kartlarından daha avantajlı olduğunu belirtmek suretiyle, diğer WORLD Lisanslı Kredi Kartları'nı doğrudan hedef alarak reklam, tanıtım vb uygulama yapamazlar. Bu hüküm tahtında olmak üzere taraflar, diğer tarafın ve/veya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişilerin mevcut kart portföylerini kendilerine çekmek için kampanya yapmama konusunda mutabık kalmışlardır⁷³.

VAKIFBANK, WORLD işbirliğinin uygulamaya geçiş tarihi itibarıyla, Ek-3'te belirtilen kart ücret/aidat bedellerini ilgili müşteri grupları, mevcut ve yeni kurum/maaş anlaşmaları için muhafaza edebilecektir. World işbirliğinin uygulamaya geçiş tarihinden sonra ihraç edilen ve yukarıda belirtilen tanımlar dışında kalan "VAKIFBANK WORLD Lisanslı Kredi Kartları", basım tarihinden itibaren ilk yıl müşterinin kullanımına ücretsiz olarak sunulmaya devam edilebilecektir. İlgili sürenin bitiminden itibaren yukarıda belirtilen tanımlar dışında kalan kartlar için VAKIFBANK kart ve yıllık üyelik ücretlerini YAPI KREDİ'nin muadil ücretlerinin en fazla %(.....) altında kalacak şekilde belirleyecek ve ilan edecektir.

Taraflar, gerek birbirlerinin gerekse diğer bankaların kredi kartı hamillerinden olan kredi kartı alacaklarını, sağlayacakları bakiye transferleri ile kapatabilirler. Ancak söz konusu bakiye transferinde diğer tarafın WORLD CARD hamillerini açıkça hedefleyen kampanya ve çalışmalar yapamayacakları gibi, bu işlemlerde kart hamilinin önceden onayını alacaklardır."

hükmüne yer verilmiştir.

- (254) Buna ilaveten hizmet koşullarına ilişkin olarak ise ALBARAKA ile YAPIKREDİ arasındaki sözleşmenin 5.2. numaralı hükmünde;

ALBARAKA YAPI KREDİ'nin yürürlükteki kredi kartı yıllık üyelik ücretlerinin altında bir ücret de belirlemeyecektir. (...)

hükmü yer almaktadır.⁷⁴

- (255) Bir diğer örnek olarak ANADOLUBANK ile YAPIKREDİ arasındaki World Sözleşmesinin 5.2 numaralı maddesinde ise;

ANADOLUBANK Kredi Kartı'nın yıllık üyelik ücreti ve uygulanacak faiz oranları ANADOLUBANK tarafından belirlenecek ve tümünde kart hamiline karşı sorumluluk münhasıran ANADOLUBANK'a ait olacaktır. Sözleşme imza tarihinde Yapı Kredi'nin yürürlükte olan Akti faiz ve Gecikme Faizi oranları ile ANADOLUBANK'ın yürürlükte olan Akti faiz ve Gecikme Faizi oranları arasındaki rasyo, Yapı Kredi'nin mutabakatı alınmadan ANADOLUBANK tarafından aşağı yönde değiştirilemeyecektir. ANADOLUBANK Ek-3'te belirtilen oranları muhafaza edebilecektir. Taraflar, diğer Taraf ve/veya YAPI KREDİ'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından çıkartılan WORLD CARD Kredi Kartları'nı doğrudan hedef alarak WORLD CARD Kart sahibi kart hamillerini kendisine çekecek şekilde bu ücretleri ilan ederek reklam ve kampanya yapmayacaktır. YAPI KREDİ, üçüncü kişilerle yapılacak benzer çalışmalarda bu hususu gözeticektir.

⁷² Vurgulanan kısım ile benzer nitelikteki hükümler, ANADOLUBANK ile YAPIKREDİ arasındaki sözleşmenin 5.2 numaralı hükmünde ve ALBARAKA ile YAPIKREDİ arasındaki sözleşmenin 5.2 numaralı hükmünde yer almaktadır.

⁷³ Benzer hükümler ANADOLUBANK ile YAPIKREDİ arasındaki sözleşmenin 5.2 numaralı hükmünde ve ALBARAKA ile YAPIKREDİ arasındaki sözleşmenin 5.2 numaralı hükmünde yer almaktadır.

⁷⁴ Benzer hüküm ANADOLUBANK ile YAPIKREDİ arasındaki sözleşmenin 5.2 numaralı hükmünde de yer almaktadır.

hükmü yer almaktadır.

- (256) YAPIKREDİ tarafından; YAPIKREDİ'nin; World programına dâhil edeceği ve World karta özgü tüm imkânlardan faydalandıracağı katılımcı bankaların, World üye işyerlerine YAPIKREDİ'den daha avantajlı koşullar sunabileceği şeklinde bir iletişim kurmalarına müsaade etmesi durumunda, bu durumun YAPIKREDİ'nin üye işyeri edinmede zorluk yaşamasına neden olabileceği, dolayısıyla getirilen bu sınırlamaların iş birliğinin hayata geçirilebilmesi için makul ve gerekli olduğu hususları belirtilmiştir.
- (257) İşbu kararın “*World Kredi Kartı Programının 4054 sayılı Kanun’un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirilmesi*” başlığı altında da yer verildiği üzere, yukarıda örnek olarak yer verilen ve bankaların yürütecekleri kampanyalara ilişkin olarak öngörülen sınırlamalar, pazarda World bankaları arasındaki rekabeti sınırlayıcı nitelik arz etmektedir. Nitekim söz konusu sınırlamalara ilişkin hükümlerin, World bankalarının birbirlerinin müşterilerini kendilerine çekmelerinin engellenmesine yol açtığı anlaşılmıştır. Bu durum ise üye işyerlerinin ve kart hamillerinin, daha avantajlı kredi kartı kampanyalarından istifade etmesinin önüne geçebilmektedir.
- (258) Bu noktada World Sözleşmelerinde yer alan ilgili kısıtlamaların, World Sözleşmeleri ile amaçlanan etkinlik kazanımı ve tüketici faydasının⁷⁵ tesisi adına zorunluluk arz eden bir sınırlama olup olmadığı incelenmiştir.
- (259) Öncelikle World bankalarının yürütecekleri kampanyalara ilişkin kısıtlamaları düzenleyen World Sözleşmesinin hükümleri incelenmiş ve bankaların yürütecekleri kampanyalara ilişkin olarak öngörülen sınırlamaların, temelde World bankalarının, diğer World bankalarının kredi kartı müşterilerini doğrudan hedef alarak kendisine çekme amacı ile reklam ve kampanya yapamamasına ilişkin olduğu görülmüştür. Bu kapsamda söz konusu sınırlamaların temelde World Programının dışı karşı büyümesinin teşvik edilmesi amacına hizmet ettiği değerlendirilmiştir. Ortak bir marka altında faaliyet gösterilmesine dayalı olan World Programı içinde program üyelerinin, World üye işyeri ağını genişletmeye odaklanmaktan ziyade doğrudan World Programı üyesi başka bir veya birden fazla bankayı hedef alarak ilgili bankanın World ürün ve hizmetlerinden daha avantajlı ürün ve hizmet sundukları iddiasını içeren reklam ve kampanya faaliyetlerinde bulunması, World Programının işleyişine zarar verebilecek, programın bütünlüğünü ve imajını zedeleyebilecek ve program üyesi bankalar arasındaki etkinlik artırıcı iş birliğini zayıflatabilecektir. Bankaların bir sadakat programı çerçevesinde ortak bir marka altında faaliyet göstermesi, programa üye bankaların birbirlerini tamamlayıcı bir şekilde faaliyet göstermelerini gerektirmekte olup ilgili bankaların müşterilerini doğrudan hedef alarak kendisine çekecek bir şekilde birbirlerinin faaliyetlerini dezavantajlı gösterici reklam ve kampanya faaliyetlerinde bulunmasının önüne geçilmesi, kart programından beklenen faydaların elde edilmesi adına makul ve ölçülü bir uygulama niteliğindedir.
- (260) Nitekim World Programı kapsamında yapılan kampanyalarda program üyesi bir banka tarafından istikrarlı bir şekilde program üyesi başka bir bankanın kampanyalarının hedef alınması, bu çerçevede bir World bankası tarafından kurgulanan kampanyanın başarısını düşürecek şekilde aynı dönemde doğrudan ilgili kampanyanın odaklandığı müşteri grubu veya sektöre özel kampanyaların düzenlenmesi ve bu tür kampanya stratejilerinin istikrar arz etmesi halinde bu durumun, World Programının sağlıklı bir şekilde işlemesine, programın bütünlüğünün korunmasına ve programın dışı karşı

⁷⁵ Detaylı açıklama için bkz. işbu kararın “*Ekonomik veya Teknik Gelişmenin Sağlanması Şartı*” ve “*Tüketici Yararının Sağlanması Şartı*” başlıkları altında yer verilen açıklamalar.

büyümesinin teşvik edilmesine engel teşkil ettiği kabul edilebilecek ve söz konusu durumun önüne geçmek amacıyla birtakım kampanya sınırlamalarına başvurulabilecektir.

(261) Bu kapsamda World kampanyalarına ilişkin söz konusu sözleşme hükümlerinin World programının devamlılığının sağlanması ve programın etkinliği için belirlenen diğer amaçlara ulaşabilmesi adına gerekli olduğu değerlendirilmiştir. Zira söz konusu sözleşme hükümlerinde kampanyalara getirilen kısıtlamaların genel bir kısıtlamadan ziyade diğer World bankalarının kartlarını/müşterilerini doğrudan hedef alan kampanyalar ile sınırlandırıldığı görülmüştür. Nitekim Kurulun benzer hususları incelediği 12.12.2024 tarihli ve 24-53/1172-505 sayılı *Garanti Bonus* kararında da, *“Bonus Programına üye bankaların, birbirlerinin müşterilerini çekecek şekilde kampanya düzenlemesinin yasaklanmasına yönelik kısıtlamalarının kapsamının, Bonus Programına üye bankaların Bonus Programı üyesi diğer bankaların kampanyalarını doğrudan hedef alan kampanyalar ile sınırlandırılması gerektiğine”* karar verilmiştir.⁷⁶ Sonuç olarak, Kurulun *Garanti Bonus* kararındaki görüşü ile paralel bir şekilde, World sözleşmelerinde yer alan kampanyalara ilişkin sınırlayıcı hükümlerin World programının devamlılığının sağlanması ve programın etkinliği için belirlenen diğer amaçlara ulaşabilmesi adına gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

(262) Bu başlık altında ele alınması gereken bir diğer sınırlama ise World katılımcısı bankaların hizmet koşullarına getirilen sınırlamalardır. Bu sınırlamalarda;

- ALBARAKA ve ANADOLUBANK'ın YAPIKREDİ'nin yürürlükteki kredi kartı yıllık üyelik ücretlerinin altında bir ücret belirleyememesine,
- VAKIFBANK'ın World iş birliğinin uygulamaya geçişinden bir yıl sonra sözleşmenin 5.2 maddesinde belirtilen tanımlar dışından kalan kartları için kart ve yıllık üyelik ücretlerini YAPIKREDİ'nin muadil ücretlerinin en fazla %(.....) altında kalacak şekilde belirleyememesine,
- VAKIFBANK'ın sözleşmenin 5.2 maddesinde belirtilen tanımlar dışında kalan yeni müşterileri için YAPIKREDİ'nin ilan ettiği azami kredi kartı akdi faiz oranlarının %(.....) aşığına tekabül eden bir ücret belirleyememesine,
- Sözleşmenin imza tarihinde YAPIKREDİ'nin yürürlükte olan akti faiz ve gecikme faizi oranları ile ANADOLUBANK'ın yürürlükte olan akti faiz ve gecikme faizi oranları arasındaki rasyonun, YAPIKREDİ'nin mutabakatı alınmadan ANADOLUBANK tarafından aşağı yönde değiştirilememesine

ilişkin sözleşme hükümleri mevcuttur. Söz konusu sözleşme hükümlerinin ortak bir marka altında faaliyet gösterilmesine dayalı World programının sağlıklı bir şekilde işleyişi ve programın dışı karşı büyümesinin sağlanması amacı ile doğrudan ilgili olmadığı ve kart hamillerinin World katılımcısı bankaların düşük kredi kartı yıllık ücretlerinden ve düşük kredi kartı akdi faiz ve gecikme faizi oranlarından istifade edebilmelerinin önüne geçebilecek nitelikte olduğu değerlendirilmiştir.

(263) Bu kapsamda bahse konu sözleşme hükümlerinin World Programından beklenen faydaların ortaya çıkması adına gereklilik arz etmediği değerlendirilmiştir. Nitekim ilgili hükümler World programı kapsamında düzenlenen kampanyalar ve reklam/tanıtım faaliyetlerinden ziyade YAPIKREDİ tarafından World katılımcısı bankaların uygulayacağı kredi kartı yıllık üyelik ücretleri, akdi faiz ve gecikme faizi oranlarının asgari fiyatlandırma tutarlarının/oranlarının belirlenmesine ilişkindir. Bu kapsamda yukarıda yer verilen kredi kartı yıllık ücreti ve faiz oranı gibi kalemlerin her bir World

⁷⁶ <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Guncel/turkiye-garanti-bankasi-as-nin-bonus-soz-89a7eca6abc2ef1193da0050568585c9> Erişim Tarihi: 24.02.2025.

katılımcısı bankanın kendisi tarafından bağımsız bir şekilde belirlenmesinin esas olması gerekmektedir. Bu nedenle ilgili hükümlerin World Programının sağlıklı işleyişi ve programın istikrarının sağlanması adına gerekli olanın ötesine geçecek şekilde World bankaları arasındaki rekabeti sınırladığı değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, ilgili sözleşme hükümlerinin, rekabeti gereğinden fazla sınırlayıcı nitelik arz ettiği ve bireysel muafiyetin son koşuluna aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmiştir.

G.4.4. Değerlendirme Özeti

- (264) Yukarıda yer verilen tespitler ve açıklamalar çerçevesinde, kredi kartı ile ödeme hizmetlerine ilişkin bankalar arasında tesis edilen bir iş birliği kapsamında akdedilen World Sözleşmelerinin, World Programı üyesi bankaların faaliyetlerine yönelik ihtiva ettiği sınırlayıcı hükümler ile pazarda rekabeti kısıtlayıcı etkiler doğurduğu, bu bakımdan ilgili sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girdiği ve anılan sözleşmelere 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceği değerlendirilmiştir.
- (265) Herhangi bir grup muafiyeti düzenlemesinin kapsamına girmediği tespit edilen World Sözleşmeleri, bireysel muafiyet koşulları açısından değerlendirilmiş ve anılan sözleşmeler üzerinden tesis edilen iş birliğinin, kredi kartı ile ödeme hizmetleri pazarında hizmet kalitesinin artırılması, maliyetlerin azaltılması ve ilgili hizmetlere erişimin kolaylaştırılması vasıtasıyla bankaların daha etkin şekilde faaliyet göstermelerini sağladığı, bu yönüyle pazarda ürün ve hizmet sunumunda iyileşme ve gelişme sağladığı ve ilgili ürün ve hizmetler açısından tüketici konumundaki işyerleri ile kart hamillerinin de pazarda sağlanan söz konusu etkinlik artışından fayda sağladığı anlaşılmıştır.
- (266) Dosya kapsamında pazarın yapısı ile rakiplerin ve müşterilerin konumuna yönelik incelemeler yürütülmüş ve kredi kartı ile ödeme hizmetleri pazarında hem işyerlerinin hem de kart hamillerinin çoklu erişim imkânlarının bulunduğu, işyerlerinin büyük çoğunluğunun aynı anda birden fazla kart programı altında ödeme aldığı, kart hamillerinin de önemli bir kısmının farklı bankalara ait kredi kartlarına aynı anda sahip olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra YAPIKREDİ ile World Programına üye her bir banka arasında akdedilen World Sözleşmelerinin, birbirlerinden bağımsız olarak pazarda kapama etkisi göstermesinin mümkün olmadığı, aksine en yüksek pazar payına sahip iki World bankası (YAPIKREDİ ve VAKIFBANK) arasındaki World Sözleşmesi özelinde dahi pazarın önemli bir bölümünde (pazarın yaklaşık % (.....) ile % (.....)) rekabetin devam etmekte olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca bir bütün olarak World Programının pazardaki ağırlığının ölçülmesi adına, tüm World bankalarının toplam pazar payı incelenmiş ve World Programının en yüksek pazar payına sahip olduğu kredi kartı ile taksitli ödeme hizmetleri pazarında dahi World Programının 2024 yılındaki toplam pazar payının, kart ihraç ve kart kabul tarafında % (.....) olduğu, bu yönüyle kart ihraç ve kart kabul tarafında pazarın yaklaşık % (.....)'sinde rekabetin devam ettiği görülmüştür. Kredi kartı ile tek çekim ödeme hizmetleri pazarında ise World programının pazar payı pazarın kart ihraç tarafında % (.....) ve kart kabul tarafında % (.....) olup bu yönüyle kart ihraç tarafında pazarın yaklaşık % (.....)'unda, kart kabul tarafında ise pazarın yaklaşık % (.....)'inde rekabetin devam ettiği anlaşılmıştır. Kaldı ki World Programı kapsamındaki bankalar arasında da rekabetin mevcut olduğu dikkate alındığında, pazarın önemli bir bölümünde rekabetin devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra World Programı da dâhil olacak şekilde rakip konumundaki bankalar arasındaki marka paylaşım iş birliklerinin kümülatif etkilerinin değerlendirilmesi adına ilgili sözleşmelerin pazarın ne kadarlık bir bölümüne karşılık

geldiği incelenmiş ve kart programlarının kümülatif etki doğurarak pazarda kapama etkisi oluşturmadığı, nitekim hem tek çekim hem de taksitli ödeme işlemlerinde pazarın yaklaşık %(.....)'lük bir bölümünde rakip konumundaki bankaların faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir. Keza Bonus ve World Programı kapsamındaki bankalar arasında da rekabetin mevcut olduğu dikkate alındığında, pazarın önemli bir bölümünde rekabetin devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

- (267) Bireysel muafiyetin son koşulu kapsamında World Sözleşmelerinde yer alan rekabeti sınırlayıcı hükümlerin, World Sözleşmeleri ile amaçlanan etkinlik kazanımı ile tüketici faydasının ortaya çıkması adına zorunlu ve orantılı olup olmadığı ele alınmıştır. Bu kapsamda öncelikle World Programı kapsamında program üyesi bankaların birbirlerinin üye işyerlerine teklif vermesini yasaklayan ve müşterilik ilişkisi sona erse dahi belirli bekleme süreleri boyunca ilgili işyerlerine hizmet sunulmasını engelleyen sözleşme hükümleri incelenmiştir. Yapılan inceleme neticesinde World Programı üyelerinin birbirlerinin üye işyerlerine teklif vermesini engelleyen hükümlerin, program bünyesinde katılan maliyetlerin geri dönüşünün sağlanabilmesi ve iş birliği ile ortaya çıkması beklenen etkinliklerin elde edilebilmesi için makul ve ölçülü olduğu ve bireysel muafiyetin ilk iki olumlu koşulunun sağlanması için gereğinden fazla rekabeti sınırlayıcı nitelikte olmadığı değerlendirilmiştir. Öte yandan üye işyeri ilişkisinin sona ermesinden itibaren anılan yasaklamanın belirli süreler (1, 3, 6 ve 9 aylık süreler) boyunca devam edeceğine yönelik sözleşme hükümlerinin ise üye işyerlerinin POS hizmeti aldığı banka veya ödeme kuruluşunu değiştirmesini zorlaştırdığı, bu durumun marka içinde göz ardı edilemeyecek seviyede bir sınırlamaya sebep olduğu, zira uygulamanın fiiliyatta münhasıran tek bir sağlayıcıya bağlı kalma durumunu ortaya çıkardığı, bu sınırlama olmaksızın da program kapsamında öngörülen faydaların sağlanabileceği, bu sebeplerle bekleme sürelerine yönelik uygulamanın muafiyetin ilk iki koşulunun sağlanması için rekabeti en az sınırlayıcı yöntem olarak görülemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır. Keza üye işyerlerinin, World üye işyeri ilişkisi devam ederken World Programı kapsamında hizmet aldığı sağlayıcıyı değiştirmek adına rakip sağlayıcılardan teklif almasının kısıtlanmasının⁷⁷, üye işyerleri için pazarda geçiş engeli oluşturduğu değerlendirilmiştir.
- (268) Bireysel muafiyetin son koşulu kapsamında program üyesi bankaların program üyeliği süresince başka bir ortak markalı kredi kartı programında (sadakat programı) yer almasını yasaklayan sözleşme hükümleri de incelenmiştir. Yürütülen inceleme neticesinde başka kart programına üye olunmamasına ilişkin kuralın; World Programı kapsamında müşterilere kaliteli hizmet sunulması, marka imajının korunması, programın sağlıklı şekilde yönetilmesi, programının devamlılığının ve genişlemesinin sağlanması, yatırımların korunması ve programın etkinliği için belirlenen diğer amaçlara ulaşılabilmesi adına gerekli olduğu değerlendirilmiştir.
- (269) Dosya kapsamında ayrıca, World bankalarının başka ortak markalı kredi kartı programına üye olması veya kendi ortak markalı kredi kartı programını oluşturması hususu ile yakından ilişkili olan “kart çevirme” süreleri de incelenmiştir. Bu kapsamda World Programına üye bankaların YAPIKREDİ ile akdettikleri World Sözleşmelerinin sona ermesi durumunda bu bankaların geçmiş dönemde World markası altında ihraç ettiği kredi kartlarını World logosunun yer almadığı yeni kredi kartları ile değiştirmesi için tanınan sürelerin 1 ila 9 ay arasında değişkenlik arz ettiği anlaşılmış olup 9 aydan kısa olarak belirlenen kart çevirme sürelerinin, ilgili bankalar açısından gereğinden fazla bir külfete neden olarak geçiş engeli yaratabileceği, bu bakımdan ilgili sürenin

⁷⁷ Bir diğer ifadeyle World bankalarının pasif satışlarının kısıtlanması.

rekabeti daha az sınırlayıcı bir seçenek olarak tüm bankalar için en az 9 ay olarak belirlenmesi gerektiği tespit edilmiştir.

- (270) Bireysel muafiyetin son koşulu çerçevesinde pazardaki rekabetin gereğinden fazla sınırlandırılıp sınırlandırılmadığının tespiti adına, World bankalarının kart hamillerine ve üye işyerlerine yönelik kampanya ve hizmet koşullarına ilişkin bazı kısıtlamalar içeren World Sözleşmelerindeki hükümler de incelenmiştir. Bu kapsamda World Programına üye bankaların, World Programına üye diğer bankaları doğrudan hedef alacak şekilde reklam ve tanıtım faaliyetlerinde bulunmasının yasaklanmasına yönelik sözleşme hükümlerinin program kapsamında elde edilmesi hedeflenen etkinlikler açısından makul ve orantılı olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan World Programına üye olan bankaların uygulayacağı kart ve yıllık üyelik ücretleri ile azami kredi kartı akdi faiz oranlarının YAPIKREDİ'nin uygulayacağı ücret ve oranlardan düşük olmaması veya en fazla %(.....) ila %(.....) arasında düşük olmasına yönelik sözleşme hükümlerinin, ortak bir marka altında faaliyet gösterilmesine dayalı World Programının sağlıklı bir şekilde işleyişi ve programın dışı karşı büyümesinin sağlanması amacı ile doğrudan ilgili olmadığı ve kart hamillerinin World katılımcısı bankaların düşük kredi kartı yıllık ücretlerinden ve düşük kredi kartı akdi faiz ve gecikme faizi oranlarından istifade edebilmelerinin önüne geçebilecek nitelikte olduğu değerlendirilmiştir.
- (271) Özetle, World Programı kapsamında YAPIKREDİ ile ALBARAKA, ANADOLUBANK ve VAKIFBANK arasında ayrı ayrı akdedilen World Sözleşmelerinin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girdiği ve bu nedenle anılan sözleşmelere menfi tespit belgesi verilemeyeceği, ayrıca herhangi bir grup muafiyeti düzenlemesinin kapsamına girmeyen sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyetin ilk üç koşulunu karşılamakla birlikte üye işyeri edinimi faaliyetleri, kart çevirme süreleri ve hizmet koşullarına yönelik içerdiği rekabet kısıtlamaları nedeniyle bireysel muafiyetin son koşulunu karşılamadığı, bu nedenle mevcut halleriyle World Sözleşmelerinin bireysel muafiyetten yararlanamayacağı değerlendirilmiştir.
- (272) Bu bakımdan YAPIKREDİ ile World Programı üyesi diğer bankalar açısından hukuki öngörülebilirliğin sağlanması, World Programı kapsamında bankaların düzenlediği kampanya kurgusunun bozulmaması, sözleşmelerin revize edilmesi aşamasında tarafların sağlıklı bir şekilde müzakerede bulunmasına imkân tanıyacak zaman aralığının oluşturulması, tercih etmeleri halinde World Programına üye bankaların farklı kart programlarına geçebilmesi ya da kendi kart programlarını kurabilmesi için gereken yatırımların ve anlaşmaların yapılabilmesine imkân tanınması, kart hamillerinin taksitli alışverişlerinde kesinti yaşanmaması ve işyerlerinin taksitli ödeme alamamalarından kaynaklı olarak ciro kaybı yaşamamaları adına, World Sözleşmelerinin revize edilip Kuruma tevsik edilmesi veya anılan sözleşmeler kapsamında tesis edilen iş birliğinin sonlandırılması için taraflara gerekçeli Kurul kararının tebliğinden itibaren dokuz (9) ay süre tanınmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

H. SONUÇ

(273) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Yapı ve Kredi Bankası AŞ'nin Türkiye Vakıflar Bankası TAO, Albaraka Türk Katılım Bankası AŞ ve Anadolubank AŞ ile ayrı ayrı akdettiği World Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmeleri ve/veya Eklerinde yer alan;
 - a. Bankaların, birbirlerinin World Programı kapsamındaki üye işyerlerine hizmet sunmasının yasaklanmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - b. Bankaların, başka bir banka ile World üye işyeri ilişkisi devam eden üye işyerleri ile World Programı kapsamında hizmet sunmak için teklifte bulunmasının yasaklanması ve World üye işyeri ilişkisi sona ermiş işyerlerine başka bir bankanın World Programı kapsamında hizmet sunmasının bekleme sürelerine tabi kılınmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - c. World Programına üye bankaların World Programı dışında başka bir ortak markalı kredi kartı programına üye olmasının yasaklanmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - d. World Programı üyeliğinin sona ermesi durumunda, program üyeliği sona eren bankanın, World Programı üyeliği boyunca ihraç etmiş olduğu World markalı kredi kartlarını yeni kredi kartları ile değiştirmesi sürecine ilişkin kart çevirme süresinin, dokuz aydan kısa süreyle sınırlandırılmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - e. World Programına üye bankaların, World Programına üye diğer bankaları doğrudan hedef alacak şekilde reklam ve tanıtım faaliyetlerinde bulunmasının yasaklanmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - f. World Programına üye bankaların, kart ve yıllık üyelik ücretleri ile azami kredi kartı akdi faiz oranlarını belirleme serbestinin sınırlandırılmasına yönelik sözleşme hükümlerinin

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi kapsamına girdiğine ve bu nedenle anılan sözleşmelere menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,

2. Anılan sözleşmelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile diğer grup muafiyeti tebliğleri kapsamında muafiyetten yararlanmadığına,
3. Yukarıda yer verilen (a), (c) ve (e) bentleri kapsamındaki sözleşme hükümlerinin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet koşullarını karşıladığına, bununla birlikte yine yukarıda yer verilen (b), (d) ve (f) bentleri kapsamındaki sözleşme hükümlerinin ise aynı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle bir bütün olarak World Sözleşmelerine bireysel muafiyet tanınamayacağına,
4. Yukarıda (b) bendinde bahsi geçen teklifte bulunma yasağının kapsamının, hizmet aldığı sağlayıcıyı değiştirmek amacıyla teklif almak isteyen üye işyerleri ile yapılacak görüşmeleri, diğer bir ifadeyle World Programına üye bankaların pasif satışlarını içermeyecek şekilde daraltılması ve aynı bentte bahsi geçen bekleme sürelerinin sözleşmelerden kaldırılması, (d) bendinde bahsi geçen kart çevirme süresinin en az dokuz ay olarak belirlenmesi ve (f) bendinde bahsi geçen bahsi geçen rekabeti sınırlayıcı hükümlerin sözleşmelerden kaldırılması koşuluyla World Sözleşmelerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet tanınmasına,
5. Bu kapsamda tadil edilip taraflarca akdedilecek World Sözleşmelerinin gerekçeli Kurul kararının tebliğinden itibaren dokuz (9) ay içinde Rekabet Kurumuna tevsik edilmesine veya aynı süre zarfında ilgili sözleşmelerin ve World Programı kapsamında bankalar

25-18/421-197

arasında tesis edilen iş birliğinin sonlandırılmasına, aksi takdirde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde sözleşme tarafları hakkında işlem başlatılmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.